

Ostā

LIST UČENIKA MEDRESE "GAZI ISA-BEG" U NOVOM PAZARU

TEMA BROJA: KUR'ANSKE MOTIVACIJE

STR 22
FENOMEN
MOTIVACIONIH CITATA

STR 67
POGUBNOST IZRaza:
"UHAR JE"

STR 60
NE VJERUJTE SVEMU ŠTO
ČUJETE ILI PROČITATE

Sadržaj

- 4** Vijesti iz Medrese
- 22** Fenomen motivacionih citata
- 24** **KUR'ANSKE MOTIVACIJE / tema broja**
- 52** Emanet - razlika između vjere i licemjerstva
- 54** **Bošnjačka tradicija kroz nastavu Historije**
- 56** Biti u trendu ili biti normalan
- 57** Pogubnost izraza: "Uhar je"
- 58** Znanje je uvijek u modi
- 60** Ne vjerujte svemu što čujete ili pročitate
- 62** Zdravlje i savjeti
- 66** Reportaža sa ekskurzije
- 68** Lijepe vijesti iz ummeta
- 70** Nauka i tehnologija

ZAPRATITE NAS ONLINE,
PODRŽITE NAŠ RAD:

[@casopis.softa](#)
[@medresa_np](#)

[gazi.isa.beg](#)

Dosljednost suštini

Poštovani prijatelji čitaoci, dočekujemo vas najljepšim pozdravom na svijetu – **esselamu alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu!**

Pred nama je novi broj školskog lista učenika Medrese, pa će pokušati da vam pomognem da prije isčitavanja stvorite sliku o njegovom raznolikom sadržaju.

Veći broj stranica zaokupiran je širenjem poleta, promišljanja, pouka i savjeta kroz glavnu temu broja – kur'anske motivacije. Nezaobilazni su i analitički tekstovi u kojim su autori iznosili svoja produktivna razmišljanja o kreativnim temama. Tu spada promišljanje o odnosu društva i individue i kompleksnosti interakcije ova dva pojma, promišljanje o pogubnosti nekih naših izjava koje skrivaju odnosno pokazuju naša uvjerenja, te promišljanje o trajnosti i važnosti znanja. Autori su pokazali sposobnost detekto-

vanja problema i nisu se tu zaustavili nego su i ponudili potencijalna rješenja. Dalje, očekuju vas lijepе vijesti koje dolaze širom iz odjeljenja naše Medrese, kao i vijesti iz ummeta koje ulijevaju optimizam.

Ono što je novina u ovom broju jeste rubrika kojom smo počašćeni promišljanjem i savjetovanjem koje dolazi iz pera naših vrijednih profesora, da im Allah, dž.š., učabuli trud i zalaganje.

Iako je ova naša voljena Medresa škola koja nam otvara mogućnosti proučavanja svih nauka, nemamo nikakvu dilemu po pitanju naše primarne misije, da've. Stoga, poklanjamo ovaj svežanj marljivo poredanih riječi, uz nadu da ćemo se sresti na posljednjoj stranici gdje potajno vjerujemo da će vas zaokupirati misao kada će novi broj.

Sumeja Kujević

GLAVNI UREDNIK:
Sumeja Kujević

POMOĆNICI UREDNIKA:
Anida Smailagić
Imran Zukorlić

ŠERIJATSKI RECENZENT:
prof. Demir Madžović

REDAKCIJA ZA DTP I DIZAJN:

Aličković Altuna	Numanović Hamed
Balićevac Nail	Numanović Samid
Dautović Seid	Omerović Emin
Destanović Rumejsa	Redžepović Emana
Islamović Sara	Zukorlić Umejr
Misini Ammar	

U OVOM BROJU PIŠU:

Maksud	Kurpejović Emina
Mahmutović, prof.	Kurpejović Kanita
Ademović Meliha	Mehmedović Emina
Bahtijarević Emina	Mekić Dina
Bulić Sajma	Metjahić Muhamed
Camić Esma	Murić Sabina
Destanović Rumejsa	Murić Sara
Hajrović Sumeja	Plojović Zejd
Islamović Sara	Redžepović Almasa
Jusufović Aija	Redžepović Emana
Kalač Sumeja	Smailagić Anida
Kujević Sumeja	Šutković Aija
Kurbardović Dalila	Zukorlić Imran

KOORDINATOR REDAKCIJE:
prof. Senad Redžepović

Hafiz Adnan ef. Dupljak izabran za direktora Medrese

Na redovnoj sjednici Mešihata IZ u Srbiji, održanoj 24.8.2022. godine, nakon raspisanog konkursa za direktora Medrese Gazi Isa-beg, donijeta je odluka o imenovanju dosadašnjeg v.d. direktora hfv. Adnan ef. Dupljaka na pomenutu funkciju.

Mubarek olsun direktoru, uz molbu Uzvišenom Allahu da ga pomogne u nošenju svih emaneta.

Predsjednik Mešihata obišao prve razrede Medrese

Medresa Gazi Isa-beg u Novom Pazaru, u ponedjeljak 5. septembra, počela je sa radom u novoj školskoj 2022/23. godini.

Tim povodom, predsjednik Mešihata Islamske zajednice muftija dr. Mevlud ef. Dudić, kao i godinama unazad, posjetio je prve razrede Medrese u pravnji rukovodioca Ureda za obrazovanje dr. Admiru Muratoviću i direktoru Medrese hfv. Adnan ef. Dupljaku.

U tri odjeljenja Muške i tri odjeljenja Ženske medrese, muftija Dudić se obratio prvacima, kojima je, između ostalog, poručio:

„Vi ste nasljednici Gazi Isa-bega. Roditelji su vas poslali da pohađate najbolju školu. Budite najbolji učenici, ali vam je najvažnije da kad završite Medresu budete dobri i još bolji ljudi. Dolazite iz svih

krajeva države: od Subotice preko Novog Sada, oba dijela Sandžaka, do Loznice i Krupnja, Kosova, Crne Gore i Bosne, dijaspore... Posebno brinite o onima među vama koji dolaze iz daljine. Budite jedna porodica.“

Ummet nauke

Prvu tribinu ove školske godine održala je maturantica Sumejja Hajrović na temu: "Znanje

uspjeh na ovom, a spas na onom svijetu!"

Znanje je najbolji i najlakši put do Dženneta.

Allahova prva naredba koja je stigla Muhammedu, alejhisse-lam, i čitavom umetu je prvih pet ajeta sure El-Alek, gdje Uzvišeni naređuje: "Čitaj / Uči!" – prije nego što su naređeni namaz i ostale obaveze. To je zato što najprije moramo nešto naučiti da bismo znali kako to u djelo sprovesti.

Znanje je i najveće oružje koje

čovjek može da poseduje!

Tribini su, osim učenica, prisustvovale i profesorice dr. Misala Pramenković, Esada Zukorlić, Meliha Preljević i Amela Kačapor.

Nakon Sumejjinog izlaganja obratila se profesorica Misala Pramenković, koja je pohvalila Sumejjino izlaganje.

Odlomak iz Kur'ana proučila je Aša Rebronja, a prijevod značenja proučenih ajeta pročitala je Anida Smailagić.

Dan kada su upaljena svjetla

17. septembra 1990. godine prvi put se, nakon nekoliko decenija mraka, oglasilo školsko zvono u našoj Medresi. Hrabri pojedinci sa vizijom su, uz ogroman trud, bili uporni u ideji vjerskog, nacionalnog i kulturnog buđenja našeg naroda. Mnogo puta napadani, ali nisu odustajali od vizije.

Danas, 32 godine kasnije, Medresini dragulji su predvodnici svih pozitivnih tokova u društvu, a prostorije njenih zgrada u četiri prepuna odjeljenja širom Sandžaka mirisu mirisom vjere, nauke i optimizma.

Tim povodom, učenici su prigodnim programima obilježili Dan škole u odjeljenjima muške i ženske Medrese u Novom Pazaru, te odjeljenjima u Rožaju i Tutinu.

Prisutnima su se po odjeljenjima obratili direktor hfz. Adnan ef. Dupljak, muftija sandžački hfz. Abdurrahman ef. Kujević, prof. Edib ef. Zukorlić i prof. Meliha Preljević, podsjećajući učenike na značaj Medrese i našu obavezu čuvamo njen ugled, uz molbu Uzvišenom Allahu da nagradi sve koji su doprinijeli njenom razvoju, te da je čuva za još mnoga generacija koje dolaze.

"Mjesto gdje kročiš postaje dio tebe"

U periodu od 30.09. do 02.10. 2022. godine, Uprava Medrese je organizirala ekskurziju u BiH za učenice trećeg razreda.

Predvođene profesorima i zrednim starješinama, prva stanica bila je Baščaršija. Obišli smo Gazi Husrev-begovu džamiju, mezarje na Kovačima i mezar rahmetli Alije Izetbegovića. Sljedeći dan smo posjetili Travnik i uživali u ljepotama Plave

vode, a zatim nastavili put prema Mostaru.

U Karađoz-begovoj medresi nas je ispred Uprave škole srdačno dočekala profesorica Ilhama Puce Hondo, ugostila i poželjela ugodan boravak u njihovoj Medresi i gradu. U Mostaru smo obišli Bunu, Stari most i divili se ljepotama grada. Posljednji dan putovanja smo obišli Tunel spasa gdje nas je

ugostio efendija Harun Hodžić i ukratko upoznao sa izgradnjom tunela, proveo kroz tunel i spomen kuću. Obilazak smo nastavili odlaskom do Džamije kralja Fahda, kasnije se ponovo vratile Baščaršiji, gdje i završava naše prelijepo putovanje.

Sa puno lijepih utisaka, vratili smo sve svom Novom Pazaru.

“Uči i penji se”

24.9.2022.

Lijepa vijest nam stiže iz Zagreba. Na 28. međunarodnom takmičenju učaća Kur'ana, učenik naše medrese Haris Ćosović pobjednik je u kategoriji hifza do pet džuzeva.

Mubarek olsun našem vrijednom Harisu, Medresi, Školi Kur'ana Časnog i cijeloj zajednici.

Na ovogodišnjem takmičenju učestvovalo je 60 takmičara iz čak 40 zemalja svijeta, a predsjednik komisije ovogodišnjeg takmičenju bio je kurra hafiz i glavni imam Zagrebačke džamije hfz. Aziz-ef. Alili.

Edukativna ekskurzija

9.10.2022. godine uspješno je završena naučno-rekreativna ekskurzija treće godine muškog odjeljenja Medrese Gazi Isa-beg.

Ekskurzija je trajala tri dana. Obideno je šest gradova (Sarajevo, Vitez, Travnik, Jajce, Konjic i Mostar) i devet najznačajnijih historijsko-kulturnih destinacija (Vrelo Bosne, mezar rahmetli Alije

Izetbegovića, Tunel spasa, Spomen obilježje žrtvama zločina u Ahmićima, Stara tvrđava Travnik, Vodopad Jajce, Stari most Konjic, Tekija na Buni i Stari most u Mostaru).

Jedna od najbolje organiziranih ekskurzija do sad protekla je bez ikakvih problema, uz veliko zadovoljstvo učenika.

“Milost svjetovima”

Dana 10.10.2022. godine, učenice odjeljenja II-b2 uredile su zidne novine, u znak sjećanja na rođenje Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i tom prilikom priredile prigodan program.

Ajete iz Kur'ana Časnog proučila je Džemila Bejtović, a prijevod značenja pročitala je Amina Bejtović.

tović. Muna Gicić je govorila o utjecaju rođenja Allahovog Poslanika na historiju čovječanstva. Dina Midović je kroz esej i nekoliko stihova nglasila činjenicu da je Vjerovjesnik, alejhis-selam, najbolji uzor svima. Posljednji performans programa bila je ilahija u izvedbi učenica Halide Ljajić i Nejle Mehmedović.

Naš najveći resurs

12.10.2022.

U okviru predmeta "Vaz", dru-

gu tribinu ove školske godine održala je maturantica Aisa Ju-sufović na temu "Kur'an".

Na Sudnjem danu reći će se učaču Kur'ana: "Uči i penji se, uči lijepo i pravilno, kao što si i na dunjaluku učio, jer u istinu je tvoje mjesto kod poslednjeg ajeta koji proučiš." (hadis)

Kur'an časni je originalna Božja riječ i kao takav, on je naš najveći intelektualni resurs i ne-presušan izvor mudrosti i putokaza.

Tribini je, osim učenica i profesorica, prisustvovao direktor

medrese hfz. Adnan ef. Dupljak, koji se nakon izlaganja obratio prisutnima.

Ajete iz časnog Kur'ana pružila je Dina Mekić, a prijevod proučenih ajeta Fatma Avdović.

Još jednom odajemo priznanje profesorici "Vaza" Esadi Zukorlić koja je, kao mentor svih tribina u ženskom odjeljenju, zasluzna za dobru organizaciju i neprestanu motivaciju ka istraživanju i prezentiraju aktualnih i relevantnih tema.

Tragovima slobode

12.10.2022. godine, učenica trećeg razreda, Sumeja Kalač, započela je redovni niz tribina svojim izlaganjem. Govorila je na temu „Tragovima slobode“.

Allah dž.š. kaže: „... i sjetite se kad vas je učinio namjesnicima nakon Nuhova naroda...“ (7:69)

Sumeja je rekla: „Alija Izetbegović u svom djelu „Islam između istoka i zapada“ kaže da je sloboda vanumna kategorija, a funkcija uma i jeste u tome da u svemu otkrije prirodu, mehanizam, način, što, u kratkoj liniji, znači da u svemu otkrije samoga sebe, dakle, opet um.“

Kaldrmom lijepog Prizrena

Dana 15.10.2022. godine, Uprava Medrese Gazi Isa-beg je organizirala ekskurziju u Prizren za učenice prvog i drugog razreda, predvođene profesorima i razrednim starješi-

nama.

Najprije je obiđen islamski centar u sklopu "Ljubižda" džamije. Tamo su nas dočekali domaćini u ime Odbora islamske zajednice u Prizrenu. Imam

Anel Avdija, Selma Redža i Edon Ismaili su nas lijepo ugostili i poželjeli ugodan boravak u njihovom gradu.

Zatim smo krenuli u obilazak brojnih kulturno-historijskih spomenika. Polazeći kroz uske sokake divnog Prizrena, gazingeći kaldrmu, stigli smo do Bajrakli džamije, zatim smo se uputili prema Sinan pašinoj džamiji. Također, posjetili smo muzej "Prizrenska liga", Kameni most koji se nalazi u centru grada, kao i "Prizrenski hamam".

Nakon obilaska znamenitosti ovog grada, ostalo je vremena i za slobodnu šetnju i kupovinu u prizrenskim tržnim centrima.

Lijepo ophodenje

19.10.2022.

Ljepota naše vjere se ogleda u šerijatskim propisima koji nas zadužuju da obratimo pažnju na lijepo ophodenje i činjenje dobroćinstva prema nevjernicima, čak i onima koji su u Kur'anu opisani kao najžešći protivnici Uzvišenog.

Učenica četvrte godine, Dina Grahovac, večeras nam je pričala koliko je bitno lijepo ponašanje. Rekla je Dina: „Onaj koji bude pravičan u ophodjenju prema svom Stvoritelju, koji Njega bude volio i veličao, zahvaljivao na ukazanim blagodatima, zatim ako bude pravičan u ophodjenju prema stvorenjima onako kako mu je Allah naredio, kod Uzvišenog Alla- ha će uživati stepene, a i kod ljudi će sigurno imati ugledno mjesto.“

Upoznaj Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

20.10.2022. godine organizirano je takmičenje iz oblasti sira – životopisa Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Učešće su uzeli učenici iz svih odjeljenja Medrese Gazi Isabeg.

Ogromno interesovanje je rezultiralo nevjerovatnim rezultatima: maksimalan broj bodova osvojilo je čak osam učenika, te su svi dobili nagrade za prva

mesta.

Zejd Plojović,
Rumejsa Destanović,
Sara Islamović,
Binela Pramenković,
Lejla Maličević,
Aiša Tutić,
Aiša Pepić i
Aiša Šutković.

Nagrade su, također, dobitile Amina Košuta i Nejla Pepić.

Direktor Medrese hfv. Adnan ef. Dupljak je istakao važnost proučavanja Poslanikovog životopisa, jer se u njemu nalaze rješenja za sve društvene probleme našeg doba. Ujedno je izrazio ponos i zadovoljstvo zbog ostvarenih rezultata.

Nagrade je uručio direktor Vjersko-prosvjetne službe Mešihata muftija dr. Rešad ef. Plojović.

Ambicije vjernika

27.10.2022.

U okviru predmeta "Imamet", veoma zanimljivu tribinu, prvu ove školske godine u muškoj Medresi, održao je učenik IV-a2 razreda Imran Zukorlić na temu "Ambicije vjernika dosežu visoko".

Vjernici i vjernice moraju imati uzvišene težnje, jer oni znaju da njihov kraj nije na dunjaluku. Vjernik se ne boriti da bi na dunjaluku ostavio svoja djela. Ne. Njegov cilj jeste Džennet, njegov cilj jeste Allahovo zadovoljstvo, a da bi to postigli moramo težiti perfekciji. Allah i Njegov Poslanik žele jake vjernike, one koji se istinski bore za svoje ciljeve i one koji teže perfekciji, da ono sto rade rade najbolje.

Na kraju, prisutnima se obratio profesor hfv. Senad Dazdarević naglašavajući važnost visokih ambicija u sticanju znanja, u traganju za znajem.

Znanje - ogrank imana

Dana 7.11.2022. godine učenice Medrese obilježile su Dan nauke odgovarajućim programom.

Najbolje djelo nakon namaza jeste sticanje znanja. Uzvišeni Allah u Kur'anu kaže:

"Zar su isti oni koji znaju i oni koji ne znaju?" (Ez-Zumer, 9)

Put sticanja znanja je put spasa. Znanje je put do Dženneta i Allahovog zadovoljstva.

Na početku programa, učenica Nejla Numano-

vić proučila je nekoliko kur'anskih ajeta, a prijevod značenja je pročitala Amina Bejtović.

Učenice su kroz autorske eseje predstavile suština i bitnost sticanja znanja.

Program je vodila Muna Gicić, istaknuvši inicijatora izgradnje Medrese u kojoj se stiče znanje, rahmetli Muftiju Muamera Zukorlića.

Stihove autorske pjesme o Muftiji i Medresi, recitovala je Dina Midović.

Ilhana Baltić, Nejla Mehmedović i Halida Ljajić uljepšale su program izvedbom ilahija.

Tribina o iskrenosti

Učenica trećeg razreda, Sumeja Košuta, na tribini održanoj 10.11.2022. godine govorila je o iskrenosti kao uslovu za valjanost djela. U svom predavanju Sumeja je navela koliko je iskren nijjet bitan kod Uzvišenog Allaha i navela je govor našeg Poslanika alejhisselam o nijjetu u kojem on upozorava na opasnost koju nam može donijeti neispravan nijjet. Također, Sumeja je navela nekoliko koraka kojima se postiže iskrenost u djelima: dova, skrivanje djela, traženje iskrenog društva i često iščitavanje životopisa iskrenih Allahovih robova.

Čas prve pomoći

Dana 7.11.2022. godine učenice su održale još jedan čas prve pomoći. Na ovom času dr. Alida Honsić je učenicama pripremila kratak test kako bi provjerile svoje znanje sa prethodnih časova. Učenice su postigle dobre rezultate.

U drugom dijelu časa doktorka ih je naučila kako da mjere silu primjenjenu fluidom na površini, odnosno mjerjenje pritiska.

Zahvaljujemo se doktorki koja izdvaja svoje vrijeme kako bi nas podučila ovom veoma korisnom znanju.

Međuškolsko druženje u svijetu nauke

Dana 10.11.2022. godine, u Srednjoj stručnoj školi u Rožajama, održan je program pod nazivom „Međuškolsko druženje u svijetu nauke.“ Program je organiziran u cilju obilježavanja Svjetskog dana nauke. U ovom programu učestvovali su mnoge škole iz Rožaja, među kojima je bila i medresa Gazi Isa-beg. Učenice ove medrese su prezentirale tri eksperimenta kojim su

na vrlo zanimljiv i slikovit način prikazale redoks reakcije. Pored toga, objasnile su i egzotermnu reakciju između glicerina i kalijum-permanganata, kao i erupciju vulkana uz pomoć natrijum hidrogenkarbonata i etanske kiseline. Eksperimenti su pripremljeni pod mentorstvom profesorice hemije Melise Nurković.

Na kraju programa, učenicama

su uručene zahvalnice od strane pedagoga Srednje stručne škole Alme Bibić. Zahvaljujemo im se na pozivu i ukazanom gostoprivrstvu. Također, želimo se zahvaliti našoj profesorici hemije Melisi Nurković koja nas je spremila za ovaj vid druženja i podučila nas korisnim vještinama.

Visoke ambicije

Dana 16.11. '22. godine, treću tribinu ove školske godine održala je maturantica Anida Smailagić, na temu "Visoke ambicije", pod mentorstvom prof. Esade Zukorlić.

Visoke ambicije, formula su uspjeha na ovom i na budućem svijetu. Pod visokim ambicijama misli se na traganje za najvišim stepenima, najboljim djelima. Visoke ambicije i trud jeste ono na što nas Allah postiče u Kur'antu: " I oni prvi, uvijek prvi,

to su oni koji su u blizini sa Allahom."

"Ne živite kao da vam je preostalo deset hiljada godina života. Dok ste još živi, dok još postojite na svijetu, trudite se da postanete istinski velika ljestvica." (Marko Aurelije)

Tribini je, osim učenica i profesorica prisustvovao i hafiz Mirfat Fijuljanin, koji se nakon Anidinog izlaganja obratio.

Ajetе iz časnog Kur'ana proučila je Badema Džanković, a

prijevod značenja pročitala je Rafeta Kurtanović.

Zajednička briga o svim slojevima društva

Dana 22.11.2022. godine direktor Doma za lica ometena u razvoju Omer Đondić, u znak zahvalnosti za podršku u radu od strane Mešihata Islamske zajednice i Medrese „Gazi Isa-beg“, najviše izraženu u kurbanskom mesu za potrebe Doma, je ispred ustanove kojom rukovodi uručio donaciju u vidu TV-a i laptop računara, za potrebe učenika i nastavnog procesa. U želji za uspješnijom saradnjom na projektima koja donose boljšak cijelom društvu, Dom se zahvaljuje Mešihatu i Medresi za sve što su do sada uradili da pomognu ovu ustanovu.

“Jezik – mač sa dvije oštice”

28.11.2022.

Drugu po redu tribinu u muškoj medresi ove godine održao je učenik IV-a1 razreda Seid Dautović. Tema njegovog izlaganja bila je “Jezik, mač sa dvije oštice”.

Jezik je organ koji ima svoju veliku zadaću i emanet i koji čovjekamože uesti u Džennet ili Džehe-nem. On je počašćen u odnosu na druge organe, da odmah poslije srca svjedoči jednoču Stvoritelja i dapoživa na dobro. Jezik je velika Allahova, dž.š., blagodat i on je organ koji kao i ostali organi treba da zahvaljuje svome Gospodaru. Jezik kao i drugi ljudski organi može da oboli, a jedna odbolesti jezika je “govor o onome što nas se ne tiče”, u što na prvom mjestu spadaogovaranje. Rekao je Uzvišeni

Gospodar u Svojoj knjizi: “O vjernici, bojte se Alla-ha i gorovite samo istinu!”

Također, u toku svog izlaganja Seid je gororio o pogubnosti djela koje jezik čini kao što su ogova-ranje, potvaranje, psovanje i tako dalje, ali i o lijeku za te bolesti.

Nasilje nije tabú tema

Nasilje, pogotovo nasilje nad ženama, kompleksni je problem koji se u velikom procentu društva smatra tabú-temom, naročito ako se uzme u obzir da fizičko nasilje nije jedino pogubno, već i psihičko.

O ovoj temi su nam pričale

učenice II-b3 odeljenja. Dana 29.11.2022. one su prikazale nasilje na veoma slikovit način, ali i kroz motivacione i poučne tekstove i glumu. Program je vo-dila Šaćić Džemila.

Kur'anske ajete proučila je Le-mana Sijarić, prijevod Džemila Balić.

Pisane radove predstavile su Sumeja Plojović, Džemila Orana, Imana Baltić, Lejla Bećirović i Hana Omerović.

Hadise je pročitala Binela Pra-menković.

Glavne uloge skeča bile su Aisa Saracević i Džemila Orana.

“Stvaranje kosmosa – jedan od puteva spoznaje Allahove veličine”

23.11.2022. godine učenica treće godine Emina Kurpejović gororila je o naučnim dokazima iz Kur'an-a. U svom predavanju naglasila je da je poenta ove priče ta da se kroz naučne dokaze najbolje spoznaje Allahova dž.š. jedinstvenost, kao i shva-tanje da Muhammed s.a.v.s. nije mogao sam izreći tolike či-njece u Kur'anu, koje se nakon mnogo vremena obistinjuju da mu Allah dž.š. nije objavio Ča-snii Kur'an.

Svoje predavanje završila je sljedećim riječima uvaženog dr. Adnana Šerifa:

„Časni Kur'an je velika mu'džiza koju je Gospodar svjetova kazao, a kosmos je mala mu'džiza koju je Najmilo-sniji Milosnik stvorio. Atomima, galaksijom i svime medju njima se prostire odrek simfonije, i ne tugujem... Napisah i sabrah ove riječi onoj maloj skupini pamet-nih ljudi koji žele da čuju, vide, shvate i opomenu se onim što je kazao Gospodar u Kur'ani Kerimu, o svojoj knjizi, svemiru i onim što sadrži, a naukom se Allah najbolje spoznaje i smatra Jedinstvenim.”

“Ustrajnost”

30.11.2022. godine, Sumejja Kojić, učenica četvrte godine, govorila nam je o temi bitnoj za svakog vjernika koji je krenuo stopama Allahovog Poslanika.

Uzvišeni Allah je obećao u Kur'anu da će nagraditi prave vjernike. Šta znači biti pravi vjernik? Biti pravi vjernik nije lako. Pravi vjernik će pri svakom svom koraku nailaziti na razne prepreke. Pa onaj koji se bude vratio Uzvišenom Allahu i od Njega bude tražio pomoći pobijedit će, za razliku od onoga koji se odmeće pri svakoj prepreci. Pravi vjernici odlikovani su ustrajnošću na Allahovom putu pri čemu priželjku Allahovo zadovoljstvo

i Njegovu nagradu. O tome Sumejja kaže:

„Za one koji su ustrajni na Allahovu putu nema razloga za strah i žalost, jer su vjernici uvijek na dobitku. Najbolje primjere u istrajnosti i dostizanju visokih ciljeva možemo vidjeti kod Poslanika, salallahu alejhi ve sellem, generacija ashaba i prvih muslimana. Stoga, upornost je pridržavati se cilja i kada smo suočeni sa preprekama. Nije dovoljno krenuti, moraš se pridržavati i biti privržen tome do kraja. Srž toga jeste upravo ta snaga kojom se prelaze sve prepreke, izazovi.“

Dunjaluk je sredstvo, a ne cilj

Da bismo postigli željene ciljeve moramo jasno odrediti put kojim ćemo ići. Na tom putu najpotrebniji nam je iskren nijjet. Nijjet je osnovni dio svakog ibadeta. Nijjet odvaja ispravno od neispravnog. Ako budemo korčali stopama našeg Poslanika, salallahu alejhi ve sellem, Uzvišeni Allah će nam zasigurno pomoći u ostvarenju naših ciljeva.

Dana 7.12.2022. godine učenica treće godine Igbala Dacić je prisutne posjetila da je čovjek

na dunjaluku stvoren radi sticanja Allahovog zadovoljstva, a ne radi zadovoljstva ovog prolaznog svijeta. Igbala je, između ostalog, kazala: "Kur'an je jedino sredstvo koje može promijeniti stanje jednog naroda, i dovesti čovjeka do željenog cilja. Kur'anom se podižu zajednice i pojedinci i upravo je to ono što je uzdiglo ashabe i učinilo ih najboljom generacijom koja je ikada stvorena na dunjaluku."

Allahova odredba

Dana 21.12.2022. godine, u okviru predmeta Vaz, četvrtu tribinu ove školske godine održala je maturantica Dina Mekić na temu "Allahova odredba", pod mentorstvom prof. Esade Zukorlić.

Nema sumnje da je priznavanje odredbe (kada') i predodređenja (kader) jedan od temelja vjerovanja kao što je rekao Allahov Poslanik, salallahu alejhi ve sellem: "Iman je da vjeruješ u Allaha, Njegove meleke, Njegove Knjige, Njegove poslanike, Sudnji dan i u odredbu dobra i zla."

Uzvišeni Allah kaže: "Reci dogodiće se samo ono što nam Allah odredi, On je Gospodar naš. I neka se vjernici samo u Allaha pouzdaju." (Et-Tev-

be, 51)

Tribini su, osim učenica, prisustvovali i profesorce haf. Šemsu Dacić Saračević, Jasmina Mehmedović i Šemsu Plojović.

Nakon Dininog izlaganja obratila se prof.haf. Šemsu Dacić Saračević. Odlomak iz Kur'ana je proučila Aiša Jusufović, a prijevod značenja proučenih ajeta pročitala je Bedrija Ramičević.

Dan najljepšeg jezika

Međunarodni dan arapskog jezika, 19. decembar, obilježili smo na centru Novog Pazara, privlačeći značajku prolaznika, sa kojima smo se družili uz pokoji slatkiš, promotivni flajer, osmijeh i razgovor.

Također, u svim odjeljenjima Medrese ovaj dan je obilježen

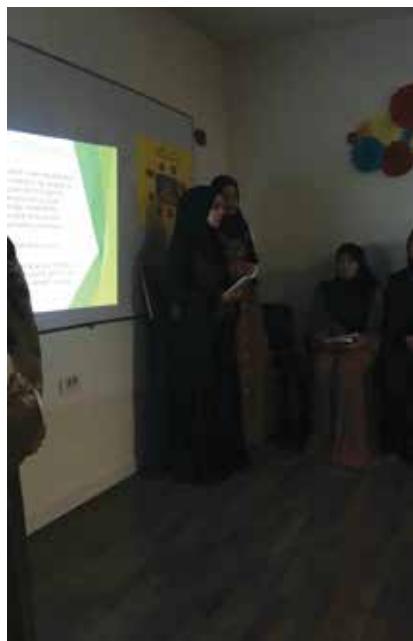

prigodnim programom i izložbama.

O arapskom jeziku moglo bi se mnogo reći. Glavni razlog zbog čega je arapski jezik iznad svih ostalih jeste taj što je Časni Kur'an upravo isписан на njemu. Onaj koji nauči arapski jezik stiče najvredniju sposobnost, a to

vora, Časnog Kur'ana... pa blago se takvima na toj sposobnosti.

HO "Bošnjaci Frankfurta i dijaspore" prednjači u hajru

Direktor Medrese "Gazi Isabeg" hfz. Adnan ef. Dupljak ugoštio je 29.12.2022. god. delegaciju Humanitarne organizacije "Bošnjaci Frankfurta i dijaspore", dokazane prijatelje Medrese i Islamske zajednice.

Ova organizacija već duži niz godina aktivno ulaže u najvažniji vakuf - Medresu i njene marljive učenike. Samo ove godine, 34 učenika naše škole su korisnici

njihovih stipendija.

Nakon srdačnog razgovora, gostima koji su oduševljeni rezultatima njihovog trajnog dobra uručeno je priznanje i zahvalnica za sve što su uradili za Medresu i njene učenike.

Molimo Uzvišenog Allaha da im se svako dobro višestruko vrati, a da plodove svojih hajrata ubiraju i na dunjaluku i ahiretu.

Tevekkul – oslonac na Allaha

U okviru predmeta Vaz, 1.2.2023. god. petu tribinu ove školske godine održala je maturantica Aiša Rebronja na temu "Tevekkul", pod mentorstvom prof. Esade Zukorlić.

Pitanje tevekkula je veoma bitno, pogotovo u današnjem vremenu, kada insan vidi kakvi sve problemi postoje u njegovom okruženju, pa čak i on sam kroz kakva iskušenja prolazi. Zbog toga čovjek treba izgraditi čvrst oslonac na Allaha da bi uspio prebroditi sva ta iskušenja.

Uzvišeni Allah u Svojoj plemenitoj Knjizi kaže: "... a onome koji se Allaha boji, On će izlaz dati i opskribit će ga odakle se i ne nada; onome koji se u Allaha pouzdaje, On mu je dovoljan."

Tribini je prisustvovala i posebna gošća, hafiza Amela Aličković, koja se obratila nakon Aišinog predavanja.

Odlomak iz Kur'ana je proučila Badema Džanković, a prijevod značenja proučenih ajeta pročitala Rafeta Kurtanović.

Međudjeljenska posjeta

1.2.2023. godine profesorce i učenice iz Tutina posjetile su odjeljenje u Rožajama.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nas usmjerava na dobro

društvo i u svom hadisu ga upoređuje sa prodavačem mirisa kao nosioca ugodne arome. Izaberib dobro društvo pa ćeš vidjeti mnogobrojne koristi od istog.

Zahvaljujemo se medresi iz Tuitina na izdvojenom vremenu.

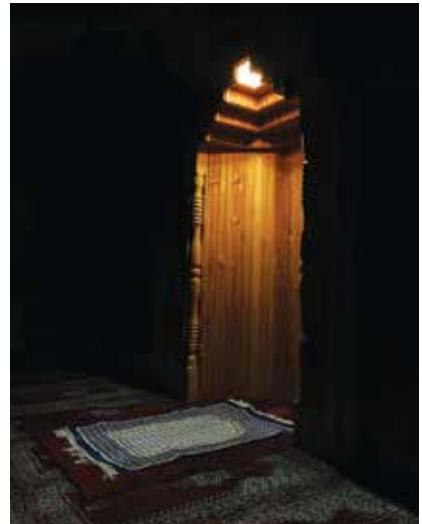
8.2.2023.

„Briga i predostrožnost prema vjerovanju zauzimaju bitno mjesto u životu vjernika. Vjerovanje spada u najvažnije stvari i apsolutno predstavlja stroge obaveze. Svako dobro na dunjaluku i ahiretu vraća se na vjerovanje i njegovu ispravnost i skladnost. Prve generacije, Allah bio zadovoljan njima i smilovao im se, zalagale su se za vjerovanje, motrile su na svoja dobra djela, savjetovale se medjusobno”, poručila je učenica četvrte godine, Amina Omerović, u večerašnjem predavanju.

Pored toga, Amina je spome-

nula nekoliko stvari koje nam jačaju i slabe iman. Od stvari koje nam jačaju iman spomenula je: traženje korisnog znanja, učenje Pleminitog Kur'ana i razmišljanje o njemu, marljivost u dobrom djelima, spoznaja Allahovih lijepih imena i uzvišenih svojstava, razmišljanje o ljepotama islama i razmišljanje o Allahovim kosmičkim stvaranjima. Od stvari koje slabe naš iman spomenula je unutrašnje i spoljašnje fakture. Od unutrašnjih to su: neznanje koje je suprotno znanju i duša koja je sklona zlu. Od spoljašnjih to su: šeđtan, loše društvo i du-

njaluk i njegova iskušenja.

Pomoćnik direktora Uprave za saradnju s crkvama i vjerskim zajednicama u zvaničnoj posjeti medresi Gazi Isa-beg

Pomoćnik direktora Uprave za saradnju s crkvama i vjerskim zajednicama dr. Ferid Bulić posjetio je 4. februara 2023. godine medresu Gazi Isa-beg u Novom Pazaru.

Tom prilikom sastao se sa direktorom ove elitne srednje škole hfz. Adnan ef. Dupljakom, gdje je bilo riječi o dobroj saradnji sa Upravom u prethodnom, te o brojnim projektima koji slijede u narednom periodu. I sam dr. Ferid Bulić svršenik je ove elitne srednje škole što je pokazatelj, ističe direktor Dupljak, da je oduvijek proizvodila krem sandžačke elite.

"Razgovor je protekao u jednoj prijatnoj, bratskoj atmosferi. Naš uvaženi dr. Ferid Bulić prijatelj je Medrese i Islamske zajednice. On je bio učenik ove Medrese, pa najbolje zna i razumije kako to Medresa funkcioniра, odgaja i na koji način sprema buduće generacije da budu korisni članovi zajednice, društva i države. U svoje lično ime, u ime kolektiva i Uprave medrese želim da se zahvalim Upravi, dr. Feridu Buliću

na svemu onome što rade kada je Medresa u pitanju", kazao je hfz. Adnan Dupljak.

Saradnja sa Medresom, navodi dr. Bulić, od prvog dana je na najvišem mogućem nivou. Uprava će uvijek biti od pomoći onoliko koliko je u njenom domenu, jer je cilj da sve vjerske škole podjednako imaju svoje mjesto u sistemu.

"Razgovarali smo o konkretnim i važnim projektima za Medresu. Mi smo, evo, već neku godinu uspostavili dobru saradnju i Uprava za saradnju s crkvama i vjerskim zajednicama ima najveću riječ pohvale za odnos sa Medresom. Ono što je nama zajednički cilj i zadatak jeste da pomognemo onoliko koliko možemo, ali i sa druge strane važno nam je da unaprijedimo odnose, važno nam je da pokažemo da država jeste svih njenih građana, bez obzira kojoj vjeri ili naciji pripadali. Mi od toga nećemo odustati. Svakako – značajan doprinos u razvoju odnosa sa Islamskom zajednicom leže i na predsjedniku Mešihata muftiji dr. Mevlud ef. Dudiću. Ovo je nastavak onoga što smo radili sa rahmetli akademikom muftijom Zukorlićem. U proteklom periodu imali smo jedno važno

pitanje koje smo uspijeli da riješimo, a odnosi se na pitanje socijalnih prava za dječije dodatke za učenike Medrese. Da oni imaju potpuno isti tretman kao i drugi učenici drugih srednjih škola. Mi ćemo nastaviti u dobrom pravcu i dokazati i pokazati da može bolje, da može više i da zajedno svi društveni činioci, vjerske zajednice, medrese, vjerske škole imaju svoje mjesto u ovom sistemu", kazao je dr. Bulić.

Hidžab – najbolja zaštita

Dana 29.09.2022. održana je prva tribina u našoj medresi. Tema prve tribine bila je "Hidžab – najbolja zaštita." Učenica trećeg razreda medrese, Ajla Ademović, nam je kroz kratak govor prikazala ulogu hidžaba, njegovu važnost i dragocjenost.

Jedan dio govora je ostavio jak utisak na sve nas, a to su riječi naše učenice: "Često ste bili u prilici čuti pitanje: 'Koliko vam plaćaju da nosite hidžab' – a ja vas želim pitati, da li se sreća i sloboda kupuju novcem?!"

Hidžab je naša zaštita na dunjaluku i ahiretu, i ukras je svake vjernice.

Čistoća

13.10.2022. godine učenica trećeg razreda Ilma Avdović održala je tribinu na temu "Čistoća"

Sastavni dio imana ili vjere je čistoća, ali i jedan od načina sticanja Allahove ljubavi, U Kur'anu se kaže: "Zaista Allah voli one koji se kaju i voli one koji se mnogo čiste."

Ilma je istakla da pored vanjske čistoće postoji i ona unutrašnja koju održavamo ibadetima.

Jednodnevni izlet u Prizren

Dana 29.10.2022. za učesnice takmičenja organizovan je jednodnevni izlet u Prizrenu.

Vikend smo iskoristili na najbolji način.

Sa profesoricama, posjetile smo znamenitosti i ljepote Prizrena.

Dočekala nas je profesorica Selma Redža koja nas je vodila kroz ovaj prelijep grad.

Anida Hot nova hafiza Kur'ana Časnog

5. novembra sa jaciće namaza poslednje ajete Kur'ana Časnog pred muhaffizom hfz. Khawлом Omar, proučila je Anida Hot i time postala čuvar Allahove knjige.

Anida je učenica drugog razreda našeg odjeljenja, Medrese Gazi Isa-beg u Tutinu. Večeras je učinila posebnim svoje roditelje, porodicu, našu Medresu, i cijeli Sandžak.

Svoj put ka hifzu započela je u osnovnoj školi, i večeras nam pokazala koliko je bila ustrajna. Mubarek olsun, Anidi i njejoj porodici, prijateljima, Medresi, školi Kur'ana kao i cijelome Sandžaku.

Muzika u islamu

Dana 24.11.2022. godine, učenica trećeg razreda, Hasena Dudić, održala je tribinu na temu: "Muzika u islamu."

"Mnogo je štetnosti u slušanju muzike, ona stvara licemjere u našim srcima, šeitan ima kontrolu nad nama, dovodi nas do haram djela, može povećati nečiju depresiju i stres, i na kraju udaljava nas od sjećanja na Allaha" istakla je Hasena.

Na kraju, sa profesoricom Ajselom Ćosović, učenice su diskutovale o ovoj temi, i time se mnogo okoristile i naučile nešto novo.

Prijateljstvo u islamu

Dana 1.12.2022. god. Mejrema Faković je održala tribinu na temu prijateljstva. Ona je kroz kratak govor mnogo rekla, i podstakla nas da što više čuvamo i cijenimo blagodati prijateljstva.

Ibn Ataullah el-Iskenderi, poznati islamski alim, misilac, poznavalac i učenjak, lijepo je rekao: "Doista druženje vodi ka sličnosti među ljudima: ako sjediš sa onima koji su sretni, i ti ćeš biti sretan, ako sjediš sa nemarnima, i ti

ćeš biti nemaran, ako sjediš sa onima u čijem se društvu spominje Allah, i ti ćeš spominjati Allaha, odnosno zikr ćeš činiti, ako se družiš sa spavalicama, i ti ćeš spavati, ako se družiš sa onima bez vjere, umrijet će vjera u tvome srcu).

Stoga provjeri svoje stanje, analiziraj svoje društvo, pa ako te je Allah, dželle šanuhu, počastio lijepim društvom, budi Mu zahvalan na toj blagodati."

Zahvalnost

Dana 15.12.22. učenica trećeg razreda, Sumeja Malićević, održala je tribinu na temu: "Zahvalnost"

"Zahvalnost Allahu na blagodatima, dio je ispravnog imana, jer ko je zahvalan, u svoju korist je zahvalan..." Istakla je Sumeja.

Koliko je zahvalnost bitna, najbolje govori činjenica da Allah zahvalost stavlja u istu ravan sa imanom, pa kaže: "Allah vas neće kažnjavati, ako budete zahvalni i ako budete vjerovali." (En-Nisa', 147)

Sabur – karta ka Džennetu

"Tako mi vremena - čovjek, doista, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima strpljenje preporučuju." (El-Asr, 1-3)

22.12.22. Nejla Pepić, učenica trećeg razreda, održala je tribinu na jako bitnu temu: "Karta ka Džennetu, sabur."

Strpljenje je oružje vjernika, istakla je Nejla, Strpljivost krasiti samo odabrane i istaknute vjernike. Oni se nedaćama suprotstavljaju otvoreno, čvrstim htijenjem i odlučnošću. Strpljenje je vjernikovo oružje, a štit pouzdanje u Allaha.

Dr. Halim ef. Alibašić u posjeti Medresi

13.2.2023. godine glavni imam Islamske zajednice Bošnjaka u Njemačkoj dr. Halim ef. Alibašić posjetio je Mešihat Islamske zajednice u Srbiji i njene ustanove, među kojima je i Medresa "Gazi Isa-beg", gdje ga je ugostio direktor hfz. Adnan ef. Dupljak.

Dr. Alibašić je izrazio radost zbog onog što je viđao u Islamskoj zajednici, kao i ponos postignutim rezultatima.

Također, bilo je riječi o nastavku plodnosne saradnje Mešihata i njegovih ustanova sa Bošnjacima u dijaspori.

Tokom boravka u Sandžaku, Halim-efendija obišao je Medresu Gazi Isa-beg, Fakultet za islamske studije, Internacionalni univerzitet, TV Sandžak i Refref radio, kao i Islamski centar Gazilar.

Čuvari jezika i identiteta

Na literarnom konkursu koji je raspisao Internacionalni univerzitet u Novom Pazaru na teme: „Pričom i slikom kroz ljepotu maternjeg jezika“, „Moj maternji jezik – ono što jesam“ i „Jezik na kome sanjam“, učenica 4. godine Medrese Suhejla Muratović osvojila je visoko 3. mjesto u veoma jakoj konkurenciji. Nagrade su uručene na Internacionalem univerzitetu na svečanosti organiziranoj povodom Dana maternjeg jezika 21. februara.

Osim literarnog, Suhejla je učestvovala i na likovnom konkursu.

Mubarek olsun Suhejli, uz želju da nastavi da bude inspiracija vršnjacima.

Izlet učenica na Kopaonik

Dana 28.2.2023.god. uprava Medrese je organizirala jednodnevni izlet za učenice svih razreda ženskog odjeljenja u Novom Pazaru.

Učenice su predvodili profesori i profesori-

ce. Preljepi sunčani dan učenice su iskoristile za sankanje, skijanje, vožnju žičarom, šetnju i druženje u planinskoj idili. Zadovoljne i pune utisaka, vratile su se svojim kućama.

Medresa "Gazi Isa-beg" organizirala kviz općeg znanja

U biblioteci Fakulteta za islamske studije 8. 3. 2023. godine organiziran je tradicionalni kviz općeg znanja za sve učenike i učenice Medrese „Gazi Isa-beg“.

Kvizu je prisustvovao i predsjednik Mešihata IZ-e, muftija dr. Mevlud ef. Dudić. U svom obraćanju muftija Dudić je istakao da su učenici Medrese „Gazi Isa-beg“ ponos cijelog Sandžaka, te da se sa ovom školom nijedna druga ne može uporediti.

„Vi ste baš danas ovdje kada se neki takmiče ko će da kupi više cvijeća i tako dalje, i da pošalju poruku da žena muslimanka jedan dan vrijedi, vi ste danas poslali poruku da se mi takmičimo u mnogo bitnijim, krupnijim i značajnijim stvarima. Baš ovdje na mjestu gdje je Isa-beg Ishaković sagradio prvu džamiju i prvu školu 1461. godine. Ponosan sam da u okviru islamske zajednice imamo ovakvu školu, direktora, profesore, a posebno vas učenike.,“ poručio je muftija Dudić

Direktor Medrese naglasio je da je ponosan jer je više od petine učenika ove škole, prethodno polugodište završilo sa skroz odličnim uspjehom. „Doista ovaj put podučavanja je dug, ujedno i težak i umoran. On je težak i umoran za one koji podučavaju i za one koji se podučavaju. Nakon ovakvih prigoda, skupova, posebno nakon ovakvog znanja, ovaj umor prerasta u slast i užitak. Doista, nema čovjek riječi da opiše i da kaže nakon ovih sahat ipo teških pitanja i odgovora, ne samo kada je vjersko znanje u pitanju već i kada je svjetovno znanje u pitanju. Molim Uzvišenog Allaha da vam podari svaki hajr i dobro, da vaše profesore obilato nagradi i da svima vama i nama olakša put za džennet jer uistinu najkraći put za džennet jeste za onog koji se opredijeli da traži znanja.“, kazao je hfvz. Adnan ef. Dupljak

Prvo mjesto u takmičenju osvojilo je odjeljenje muške medrese u Novom Pazaru la1 koje su činili: Sadžid Pramenković, Tarik Šabaredžović i Hamza Šaćirović. Drugo mjesto osvojilo je odjeljenje ženske medrese u Rožajama IIIc koje su činile: Emina Kurpejović, Kanita Kurpejović i Almasa Redžepović, i treće mjesto osvojilo je odjeljenje muške medrese IIIa1 koje su činili: Zeid Plojović, Hamza Ejupi i Talha Jonuzi.

Nakon dodjele nagrada za prva tri mesta u takmičenju, nagrade su dodijeljene i svim učenicima i učenicama koji su ostvarili skroz odličan uspjeh u prethodnom polugodištu, kao i onim učenicima i učenicama koji nisu napravili nijedan izostanak u prethodnom polugodištu.

16.3.2023.

Na održanom takmičenju Travniku iz predmeta Povijest islama naša medresa je osvojila visoko treće mjesto u ekipnom plasmanu.

Tim povodom učesnice takmičenja: Gicic Muna, Plojović Sumeja i Becirović Lejla su zajedno sa svojim mentorom hfv. Mirfatom Fijuljaninom, profesorom Povijesti islama, bili gosti Upravi Medrese.

Tom prilikom je direktor hfv. Adnan ef. Dupljak izrazio zadovoljstvo i ponos postignutim rezultatima, koji su samo jedan od pokazatelja zdravih temelja na kojima se u Medresi pristupa studijskom proučavanju svih nauka, pa tako i Povijesti islama.

Učenicama i profesoru su uručene nagrade, uz nadu da će njihov uspjeh biti podsticaj svima u plemenitim streljenjima, čime je Medresa pokazala da se rad i znanje u njoj prepoznaju, uzbajaju i visoko cijene. Mubarek olsun!

Veče Kur'ana

15.03.2023

U okviru predmeta Kiraet u ženskom odjeljenju Medrese održano je veče Kur'ana, u organizaciji profesora Haruna Rebronje i profesorice Šemse Dacić.

Učenice su svojim ispravnim učenjem i lijepim glasovima proučile određene dijelove iz

Kur'ana, citirale prijevode i iznijele citate učenjaka o Plemenitom Kur'anu.

Uzvišeni Allah kaže: "Ovaj Kur'an vodi jedino ispravnom putu, i vjernicima koji čine dobra djela donosi radosnu vijest da ih čeka nagrada velika." (El-Isra, 9)

26. 4. 2023.

Naš vrijedni profesor Muhedin ef. Latifović, među kolegama i učenicima istaknut po velikoj energiji i pozitivizmu kojim zrači, u toku mjeseca ramazana je obišao čak 34 džemata, držao predavanja i predvodio teravih i druge namaze.

Molimo Uzvišenog Allaha da ga nagradi za promoviranje naše lijepe škole, a direktor Medrese hafiz Adnan ef. Dupljak mu je ispred Uprave hedijom zahvalio i odao priznanje za podizanje ugleda kolektiva i učenika Medrese "Gazi Isa-beg".

Veza koja se ne prekida

U srijedu 26. 4. 2023. godine našu Medresu su posjetili ugledni imami i intelektualci iz dijaspore: Mithat ef. Mujović, predsjednik Islamskog kulturno-

nog centra u Beču i Zajednice sandžačke dijaspore, i Nihad ef. Gogić, glavni imam Islamskog kulturnog centra i imam u džematu Sandžak.

Goste, koji su i sami svoje srednjoškolsko obrazovanje sticali u klupama naše Medrese, dočekao je direktor hafz. Adnan ef. Dupljak.

U srdačnom razgovoru, uvaženi musafiri su upoznati sa aktivnostima u Medresi, kao i sa dinamikom radova na izgradnji nove zgrade Medrese, koja će, ako Bog da, biti najbolje opremljena škola u regionu, onako kako to reputacija ove elitne škole nalaže.

Gosti su obećali svesrdnu pomoć u svim projektima, jer je Medresa naš dom kome se iznova vraćamo kroz razne načine dobročinstva prema njoj.

Odlazak na umru kao nagrada

Četvrtak, 11. 5. 2023.

Uprava za obrazovanje pri Rijasetu BiH sa Ambasadom RTurske je organizovala takmičenja iz sira Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Nakon odabira 16 najboljih učenika/ca, danas je održano finalno takmičenje iz sira na kojem najbolji učenik kao nagradu dobija putovanje na najljepša mesta (Meka i Medina).

Mubarek neka je svim takmičarima i njihovim profesorima. Allah da nagradi sve koji su uložili nesebični trud, kao i našeg profesora hafiza Mirfata Fijuljanina koji je jedan od najzaslužnijih za izuzetne rezultate.

Prva tri mesta:

1. Plojović Sumeja 79
2. Malicević Lejla 75.5
3. Plojović Zejd 75

FENOMEN MOTIVACIONIH CITATA

AUTOR: Sumeja KUJEVIĆ, IV-c

“ Premda islam zadovoljava absolutno sve potrebe čovjeka, Kur'an biva prvi od izvorišta uputstava neophodnih za umijeće ljudskog bitisanja. Kao potrebu za osvježenje, polet, snagu, strpljenje, ustrajnost vidjeli smo motivaciju, a kao pojilište motivacije gledali smo posljednju Božiju objavu, Kur'an. ”

Zahvalni smo Uzvišenom Gospodaru na blagodatima kojima nas obasipa, a među njima najveća je blagodat vjere, islama, kojim nas je uputio preko najodabranijeg poslanika, Muhammeda, s.a.v.s. Kur'an je ono što se također ne da izostaviti u nizu kada Milostivom priznajemo blagodati i zahvaljujemo Mu za iste.

IZVOR SVIH POZITIVNIH MOTIVACIJA

Kur'an je središte ovog broja učeničkog časopisa „Softa“. U tekstovima koji slijede, bavimo se temom „Kur'anske motivacije“. Premda islam zadovoljava absolutno sve potrebe čovjeka, Kur'an biva prvi od izvorišta uputstava neophodnih za umijeće ljudskog bitisanja. Kao potrebu za osvježenje, polet, snagu, strpljenje, ustrajnost vidjeli smo motivaciju, a kao pojilište motivacije gledali smo posljednju Božiju objavu, Kur'an.

POPULARNI CITATI POSTAJU KLIŠE

Učimo da je čovjek od najdavnijih vremena znao za motiv, pa bio on i primitivan, te tako ne možemo poreći njegovu pojačanu prisutnost u savremenom dobu. Nalazimo da savremeni čovjek pokušava da iznađe gorivo na kojem će pojiti snagu i disciplinu na putu ostvarenja zadatih cilje-

va. Međutim, iz naše perspektive ta goriva izgledaju u velikoj mjeri nefunkcionalna ili pak kratkotrajnog dejstva. Neki od primjera popularnih motivacija su: „vjeruj u sebe“, „samo uradi to“, „isključivo pozitivne vibracije“, „nikada ne odustaj“, „živi, smij se, voli“ i mnogi drugi. Ne treba zanemariti i zastupljene motive i motivacije koji se često ne iskazuju i ne pokazuju vidljivim putem i direktno, kao što su titula, zvanje, materijalni interesi i slično.

NEMA BOLJE MOTIVACIJE OD BOŽANSKE

Možemo se sada vatiti našem izvoru motivacije koji je nepresušan. Sadržina ajeta nema svoju trajnost, već se iz njega iznova mogu crpiti novi motivi. Mi smo ovdje izdvojili samo nekoliko ajeta sa motivacionim porukama od kojih su neke učenici pokušali otkriti i podijeliti. Zaključujemo da su kur'anske motivacione poruke dugotrajne i nepresušne, a da li je razlog toga vječnost motiva ka kojem iste pozivaju, ostavljamo da otkrijete među pisanom riječju koju vam poklanjaju vaše softe!

Na kraju kao i na početku, zahvaljujemo Uzvišenom Gospodaru, Allahu, dž.š., što nam je podario snage za izvršenje ovog, nadamo se, hajrli projekta, a bez Njega se ne bi mogla upotpuniti dobra djela.

“Oni koji su poslušni Allahu i Poslaniku biće u društvu vjero-vjesnika, i pravednika, i šehida, i dobrih ljudi, kojima je Allah milost Svoju darovao. A kako će oni divni drugovi biti!”

(Eh-Nisa, 69)

NAJBOLJE DRUŠTVO

AUTOR: Dalila KURBARDOVIC, I-c

Ebu-Bekr ibn Merdeveh navodi predanje od Aiše, r.a., koja kaže: "Jednom prilikom došao je neki čovjek Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: 'Allahov Poslaniče, draži si mi od mene samog! Draži si mi od moje porodice! Draži si mi od moga djeteta! Kada sam ja u kući, pa te se sjetim, ne mogu se suzdržati da ti ne dođem i vidim te! Kada se sjetim svoje i tvoje smrti, znam da ćeš ti, kada uđeš u Džennet, biti sa vjerovjesnicima, a ja kada uđem tamo, bojam se da te neću vidjeti.' Vjerovjesnik mu na to nije odgovorio, pa je objavljen ovaj aje: 'Oni koji su poslušni Allahu i Poslaniku biće u društvu vjerovjesnika, i pravednika, i šehida, i dobrih ljudi, kojima je Allah milost svoju darovao. A kako će oni divni drugovi biti!'"

VJERNIKOVA PREOKUPACIJA

Svaki vjernik koji na umu ima proživljenje i polaganje računa na Sudnjem danu preokupiran je time kako, gdje i u kakvom društvu će biti proživljen. Pa ko bude radio ono što su Allah i Njegov Poslanik zapovijedili, a klonio se onoga što su Allah i Njegov Poslanik zabranili, Allah će mu dati prebivalište u kući njegove počasti, u društvu sa vjerovjesnicima, a potom drugima nakon njih čija su javna i tajna djela bila dobra.

To su skupine insana odabrane od Uzvišenog kojima je On milost Svoju darovao.

- Siddikun - istinoljubivi Allahovi robovi, oni su iskreni u izvršenju ugovora koji su sklopili sa Allahom, dž.š.
- Salihin - oni koji su pravedni, a Allah je pravedan stoga naređuje pravdu. Pravedni vladari su skupina koja će biti podignuta na posebno postavljene mimbere i lože od svjetlosti na Sudnjem danu, dok će se nepravedni vladari znojiti i ispaštati zbog nepravde i zuluma koji su činili na dunjaluku.

- Mudžahidi - borci na Allahovom putu. Allahova, dž.š., vojska kojom On čuva Svoju vjeru i odvraća napade neprijatelja. To su oni koji se bore da Allahova riječ bude gornja i da ona vlada na Zemlji.

- Dobri ljudi koji čine ihsan prema ljudima onako kako je Allah zadovoljan. Drugovi koji su iskreni bili jedni prema drugima i koji su prijatelje svoje u ime Allaha, dž.š., voljeli i na Njegovom putu se borili i ustraj-

no prema Allahovom zadovoljstvu koračali. Uzvišenog su za oprost molili i ibadete mu činili, često Allaha spomiljali i veličali. Korisno znanje tražili i jedni od drugih učili. Nastojali na mustri istinske ljubavi ashaba. Uzvišeni njih hvali, pa kaže: "divno li je to društvo".

U Sahihu Muslimovom navodi se predanje od Rebie ibn Ka'b el-Eslemija, koji kaže: "Zanočio sam kod Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa sam mu donio vodu za abdest i ostalo što mu je trebalo. Rekao mi je: 'Pitaj!', pa sam upitao: Allahov Poslanče, želim te zamoliti da budem s tobom u Džennetu? On je rekao: 'Ima li još nešto?', pa sam rekao: 'Samo to!' Odgovorio je: 'Po-brini se da dosta Allahu sedždu činiš!'"

KLJUČ VRATA BUDUĆNOSTI KROJIMO DANAS

Na ahiretu vrata Dženneta i Džehenne su poput dva različita mehanizma a naš cijelokupni život na dunjaluku predstavlja ključ tog mehanizma. Nastojimo da naš ključ ne bude onaj hrđavi koji će nas u odijelo vatre odjenuti, a bude li takav, na dunjaluku smo ga skrojili. Težimo da budemo poslušni, iskreni, pravedni i ustrajni u borbi na ispravnom putu. Posjedujmo ključ koji otvara vrata Allahove milosti. Koračajmo prema ljestvama vječnim među kojima ćemo se nalaziti u najodabranijem društvu. Kako je samo divno društvo u Džennetu!

„Reci: ‘O robovi Moji koji ste se prema sebi ogrijesili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehu oprostiti; On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.’“ (Ez-Zumer, 53)

NE GUBITE NADU

POVOD OBJAVE

Kao povod za ovaj ajet, prenosi se od ibn Omera, r.a., da su mu govorili da nema pokajanja za onoga koji je prihvatio islam, a zatim se nakon mučenja ponovo odrekao vjere. Tada je Poslanik, s.a.v.s., došao u Medinu i objavljen je ovaj ajet: 'Reci: 'O robovi Moji koji ste se prema sebi ogrijesili...''

U drugoj predaji se navodi da je Vahši r.a. poslao pismo Poslaniku s.a.v.s i pitao ga da li postoji pokajanje za njega. Poslanik s.a.v.s mu je nekoliko puta odgovarao sa ajetima koji su mu se objavljivali, ali je Vahši imao sumnje i dodatna pitanja Poslaniku s.a.v.s, sve dok Allah dž.š nije objavio ovaj ajet. Tada je Poslanik s.a.v.s poslao Vahšiju pismo sa ovim ajetom, i kada je Vahši pročitao pismo, odmah je otisao kod Poslanika s.a.v.s i primio islam.

JEDAN OD NAJRADOŠNIJIH AJETA U KUR'ANU

Ovaj ajet ima veliku važnost jer daje nadu svakom muslimanu da će mu Allah dž.š oprostiti grijehu, bez obzira koliko su veliki, pod uslovom iskrenog pokajanja (tewbe). Prenosi se da je Poslanik s.a.v.s rekao o ovom ajetu: "Da mi je dat cijeli svijet i sve na njemu, ne bih se radovao kao što sam se radovao ovom ajetu." (Ahmed, Musned, 5/275).

Alija, r.a., je rekao: "To je ajet od kojeg nema većeg (u smislu radosne vijesti). "(Ibn Džerir, Džamiul bejan 20/228; Sujuti, ed-Durrul mensur 7/237)

Također je rekao: "Ajet koji čovjeku daje najviše optimizma jeste ajet: 'O robovi Moji koji ste se prema sebi ogrijesili, ne gubite nadu u Allahovu milost; Allah opršta sve grijehu. On je taj koji opršta i koji je milostiv .' (Ez-Zumer 53)

GRIJEŠENJE, NEZAOBILAZNI SEGMENT U LJUDSKOME ŽIVOTU

Čovjek je stvoren sa manama i sklonosću grijehenu. Allah dž.š ga je tako stvorio iz svoje beskrajne mudrosti, On zna da će čovjek da grijesi, da će da zaboravlja, jer ga je Allah dž.š nazvao insanom, a insan je riječ koja u arapskom jeziku ima značenje onaj koji zaboravlja. Čovjekova priroda je da grijesi, ali i da nakon grijehenje traži oprost od Allaha dž.š.

NADA, NEIZOSTAVNI FAKTOR NA PUTU TEVBE

U ovim teškim vremenima, kada čovjeku stalno dolaze teška iskušenja, ekonomске križe ili neka druga iskušenja, kada su kod čovjeka prisutne razne loše misli, krah srca, kada je čovjek taoc svoje prošlosti, Allah dž.š nas poziva i podsjeća da je On jedini sa nama u svakom trenutku, da nema nikoga ni na nebu ni na zemlji koji nam želi više dobra od Njega, i obavještava nas da, ma kakvu lošu prošlost mi imali, ma kakve grijehu u prošlosti činili, On je Milostivi, On je El-Gaffar (Onaj koji prašta), da su Njegova vrata stalno otvorena i da će On oprostiti sve, ma koliko bilo. Zbog toga ne trebamo biti tužni, ne trebamo padati u očaj, već trebamo imati nadu u našim srcima.

Fokusirajući se na početak ajeta u kojem Allah dž.š započinje ajet riječima: "O robovi Moji", vidimo da Allah dž.š hoće da smiri srca ljudi, da se približi ovim nežnim riječima, da osjetimo da se On obraća nama, poručujući nam da nismo zaboravljeni. Čovjek ne treba zaboravljati da nije sam, da je dragi stvorenje Uzvišenom, da se Uzvišeni brine o njemu, da mu je dao velike blagodati, početkom od vida, sluha i drugih blagodati sve do najveće blagodati, a to je razum. Allah dž.š nas je podario tim

blagodatima samo iz jednog razloga, a to je da nas On voli.

U jednom Hadisi-kudsiju se kaže da kada bi čovjek imao grijeha koliko je cijela zemlja, Allah bi mu oprostio, pod uslovom da tevba bude iskrena.

"Allah pruža svoju ruku noću da oprosti onome koji je zgriješio danju, i On pruža ruku danju da oprosti onome ko je zgriješio noću, sve dok sunce ne izade sa zapada. "(Muslim i Ahmed)

Također, Allah, dž.š., u nastavku kaže: "...ne gubite nadu u Allahovu milost."

Posmatrajući ovaj dio ajeta možemo reći da nam Allah naređuje da ne gubimo nadu u njega i da je stalno posjedujemo u svojim srcima.

Čovječe, budi siguran u Allahovu milost, ne moj dopustiti da te šeđtan zavodi mislima da tebi nema spasa, da je kasno, da su ti grijesi preveliki, znaj da je Allahova milost veća od svih tvojih grijeha. Zato iskoristi priliku i moli Allaha za oprost, a vrijeme brzo ide, iskoristi priliku sve dok ti srce ne prestane kucati ili dok Sunce ne izade sa zapada, tada će ti biti kasno i tada ti kajanje neće pomoći.

TRAŽENJE OPROSTA, PRIMARNI CILJ SVAKOG ČOVJEKA

U oblasti traženja oprosta, nailazimo na dva termina, a to su tevba i istigfar.

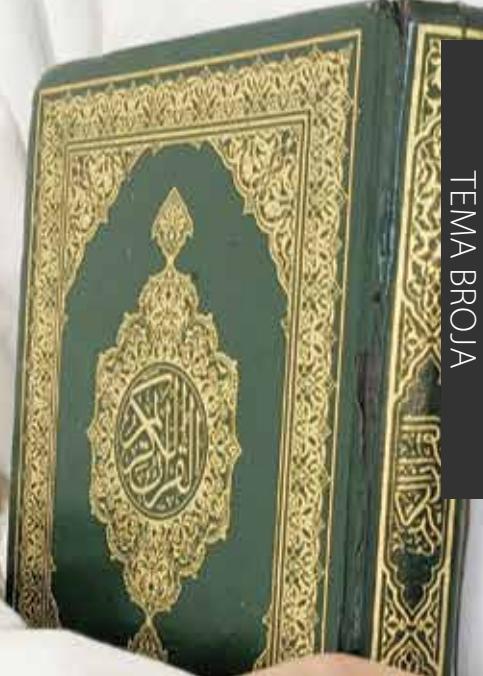
Šta je istigfar, a šta tevba?

Istigfar je traženje oprosta od Allaha dž.š, dok je tevba potpuno napuštanje grijeha, i traženje oprosta od Uzvišenog Allaha.

Tevba je pokajati se, priznati greške i odlučiti ne povratiti se tim greškama, uz traženje oprosta od Allaha Uzvišenog. Tevba znači napustiti grijeha, loša djela, kajati se, i vratiti na Pravi put, vratiti se dobrom dijelima i Allahovom zadovoljstvu.

Abdullah ibn Mubarek, navodeći uslove tevbe, kaže: "Osoba se treba pokajati, a zatim pokazati istrajnost u namjeri da se više ne vraća grijesnim. Potom treba namiriti hakkove (prava), i tražiti halala od onih prema kojima se o grijesila. Zatim treba nadoknaditi propuštene farzove, i biti u stanju tuge i zabrinutosti sve dok se tijelo ne očisti od haram-hrane kojom se hranio, te se potom treba truditi da svoj nef, ranije naviknut na grijesenje, sada navikne na pokornost."

Allah, dž.š., na mnogo mesta naređuje ljudima da od njega traže i mole za oprost kao u sljedećim ajetima:

"I zamoli oprost od Allaha – Allah, uistinu prašta, i samilostan je." (En-Nisa, 106)

"... I tražite od Gospodara svoga oprost, jer On doista, mnogo prašta." (Nuh, 10)

Kada pogledamo kako se završavaju ovi ajeti, vidimo da Allah dž.š želi da nam potvrdi i da nam spusti smiraj u našim srcima, da je On milostiv i da će nam on oprostiti.

Također, moramo znati da Allah dž.š voli kada Njegov rob od njega traži oprost i da su takvi robovi najbolji među nama, kao što je Poslanik s.a.v.s rekao: "Svaki čovjek je grješnik, a najbolji su grješnici oni koji se kaju." (Tirmizi)

Najbolja osobina vjernika je da se kaje, i sigurno će Allah dž.š nakon iskrenog pokajanja oprostiti svome robu grijeha.

“I ne gubite hrabrost i ne žalostite se; vi čete pobijediti, ako budete pravi vjernici” (Ali Čimran, 139)

KO SU POBJEDNICI

AUTOR: Emina KURPEJOVIĆ, III-c

Bitka na Uhudu, u kojoj ashabi pretrpjeli poraz od strane mušrika, bila je povod da se objavi ovaj ajet. Izgubili su bitku, a Allah im spušta ajet kojim im obećava vječitu pobjedu ako pravi vjernici budu.

DVA PUTA

Sve do danas, ovaj ajet, kao i svaki drugi, osta isti i ne promijeni se. Isti ovaj ajet se odnosi i na današnji Poslanikov ummet. Kada se pojave iskušenja i strahovi, insan se nalazi na raskrsnici. Zastaje i ima mogućnost da bira jedan od dva puta - vječitu propast (šejsjanov put) ili vječitu pobjedu (Allahov put). Šejsjan će mu uljepšati svoj put zamajavajući ga djelima obmane. Pa će sebe svojim izborom upropasti ne razmišljajući do koje će ga destinacije odvesti takva djela i kakav mu je boravak tamo ustvari pripremio Gospodar njegov. Međutim, ako krene onim drugim putem, putem milosti, radosti, uspjeha, onim putem na kojem ga čekaju Allahovi odabrani robovi, spasit će se i k sebi prizvati Allahovu milost i samilost. Očigledno je kako se završava jedan, a kako drugi put. Na kraju puta propasti nalazi se provalija koja vodi u duboke ponore u kojima će se naći okovan lancima na koje prethodno bila je upozoravan. Na kraju puta pobjede, Njegovi će sljedbenici pronaći radost kojom će se ponositi, a posebno u onim trenutcima kada mu se knjiga nađe u desnoj ruci, kada mu dobra djela budu teža, pa i onda kada pređe preko strašnog mosta i ne upadne onamo gdje su sljedbenici propasti pali.

UTJEHA, MOTIVACIJA, OBEĆANJE

I dok bude u iskušenju, zahvalan će biti svom Gospodaru što mu dade snage da bude ustrajan u ispravnom odabiru. Iskušenja su sve oštrelja, ali on ne da svom tijelu da se vodi prohtjevima duše. Poklekne zbog težine iskušenja, ali ga svako sjećanje na Allahovo obećanje osyeži i ojača. "Allah nikada ne krši svoja obećanja", reči koje ga sačuvavaše od zle urote. Njegove reči: "I ne gubite hrabrost i ne žalostite se" su dovoljna potpora pravom vjerniku. Biti strpljiv i zahvalan u periodu iskušenja je uspjeh veliki. Ko se osloni na Allaha, iskreno i ponizno, uvijek će Njega imati uz sebe. A zar to nije dovoljno? Strpljiv bila je Nuh alejhisselam punih 950 godina. Strpljiv bila je Muhammed, alejhis-selam, kada na njega devine iznutrice bacahu. Strpljiv bila je Jusuf, alejhis-selam, kada se nađe sam u hladnom i mračnom bunaru. Strpljiv je bio i Ej-jub, alejhis-selam, kada mu nijedan dio tijela ne osta zdrav osim srca i jezika kojim je spominjao Allaha. Pa zar da nama ne bude dovoljan oslonac na Allaha?

PRAVI VJERNICI – USLOV ZA OBISTINJENJE OBEĆANJA

Svima njima je Allahovo obećanje bilo motiv da budu ustrajni. Allah im obećava da će pobijednici biti. U kom smislu pobijediti? Njih čeka oprost i milost Allahova jer iz ruku baciše dužnjak kako bi popravili svoju krunu (ahiret) na glavi koja nehotice skliznu u svijet nemilosrdja. Ispunimo li i mi svoju dužnost, budemo li pravi vjernici, i nad nama će se obistiniti Allahovo obećanje da budemo pobijednici, a do tada, iz njega možemo crpiti motivaciju i snagu.

“Ja sam s vama, Ja sve čujem i viđim.” (Ta Hfa, 46)

RADOST I UPOZORENJE

SVIJEST O ALLAHOVOM, DŽ.Š., PRISUSTVU JE ZNAK PRISUSTVA IMANA

Allah, dž.š., je Stvoritelj svega i Svjedok svega što se događa. Musliman koji shvata da će se kod Njega svoditi računi, te da On posmatra sva njegova djela, bila javna ili tajna, mora biti oprezan u njihovom činjenju. Smatrao ih on dobrom ili lošim, od Allaha, dž.š., Najuzvišenijeg, ne može zatajiti ni najmanju misao...

IZMEĐU STRAHA I NADE

Kao stvorenja sa svrhom ibadeta svome Stvoritelju, živimo između nade u Njegovu milost i straha od Njegove kazne.

Vjernik treba da bude svjestan vrijednosti riječi ovog prelijepog ajeta, one bi trebale da mu budu pokretač i motivacija, a nikako izgovor za suzdržanost od akcije. U teškoći i nevolji, ove riječi su potpora i ohrabrenje, potvrda da Allah, dž.š., zna naše stanje bolje i od nas samih, te da je tevekkul najbolje rješenje... S druge strane, ove riječi su razlog za strah i borbu za činjenje dobrih djela. Konstruktivna reakcija, strah koji za sobom vuče obazrivost. Ovaj ajet pobija i sve vrste licemjerstva i onaj koji ga je

svjestan, svjestan je koliko je ono opasno, a to je ujedno i dio imana - što mu je veća svijest, veći mu je iman. Također, kako rekosmo, ovaj ajet posebno utiče na usavršavanje ahlaka kod vjernika. Sažetak svega jeste da svjesnost Allahovog prisustva budi svijest o Njegovoj ljubavi prema nama, podršci, brizi, ali, i svijest o strahu od Njega, jer, kako kaže: "Kaži robovima Mojim da sam Ja, zaista, Onaj koji prašta i da sam milostiv, ali i da je kazna Moja, doista, bolna kazna!" (Sura El-Hidžr, 49–50)

POVOD OBJAVE AJETA

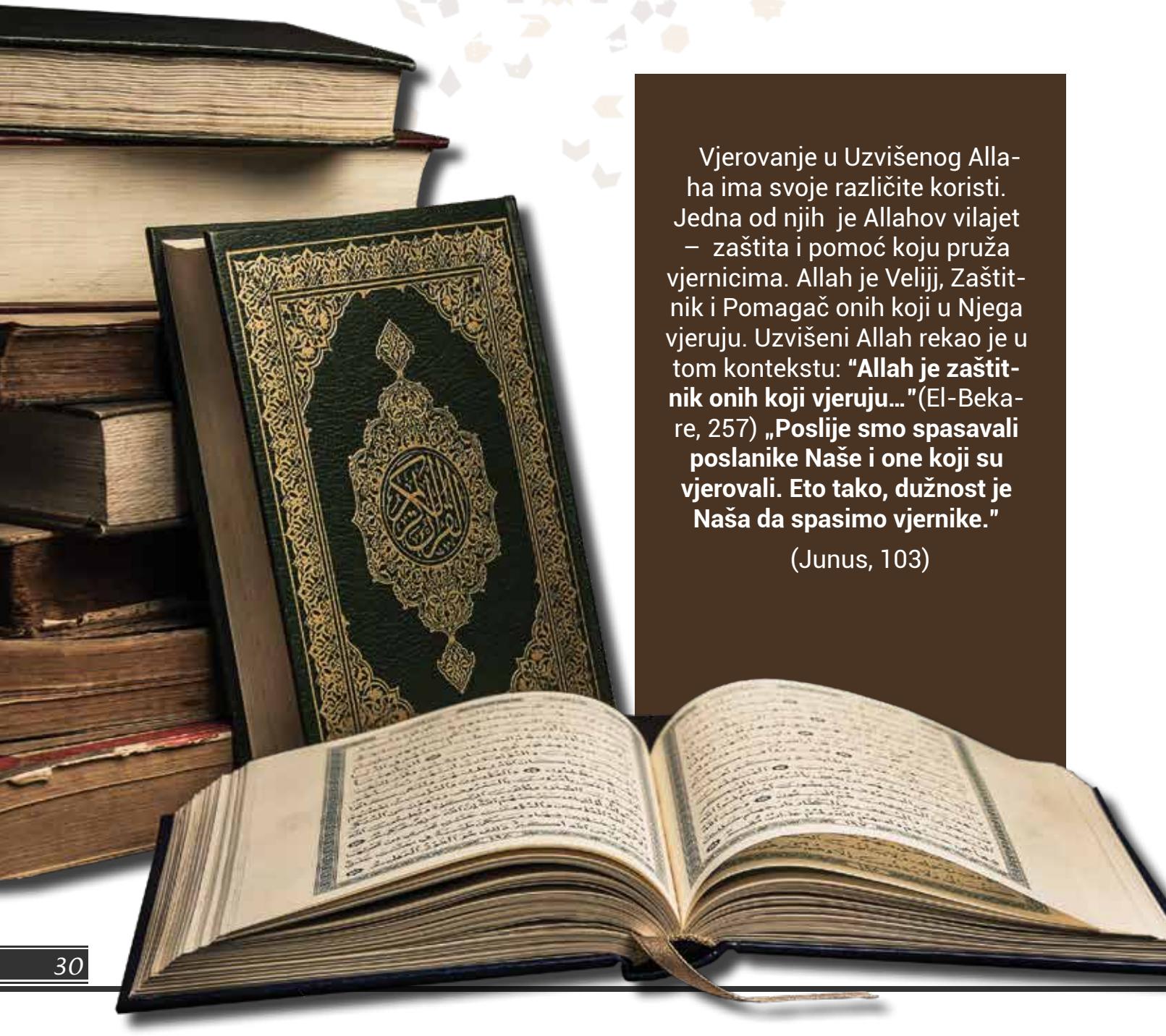
Allah, dž.š., je naredio Musau i Harunu, a.s., da se upute Faraonu jer se ovaj bijaše osilio, te da mu se blagim riječima obrate ne bi li razmislio ili se pobojao. Kada ova dvojica ispoljile strah od Faraona i njegovog odgovora ili kazne kojom bi ih mogao mučiti, Allah, dž.š., im se obraća ovim divnim riječima koje ulijevaju potporu i snagu. I doista su ove riječi dovoljna motivacija da tražimo od Gospodara koji je jedini Neovisan, da se oslanjamo na Njegovu milost i veličinu.

AUTOR: Sabina MURIĆ, II-c

“Dužnost je Naša da spasimo vjernike.” (Junus, 103)

U OKRILJU ALLAHOVE ZAŠITEE

Vjerovanje u Uzvišenog Alla-
ha ima svoje različite koristi.
Jedna od njih je Allahov vilajet
– zaštita i pomoć koju pruža
vjernicima. Allah je Velijj, Zaštit-
nik i Pomagač onih koji u Njega
vjeruju. Uzvišeni Allah rekao je u
tom kontekstu: **“Allah je zaštit-
nik onih koji vjeruju...”** (El-Beka-
re, 257) „Poslije smo spasavali
poslanike Naše i one koji su
vjerovali. Eto tako, dužnost je
Naša da spasimo vjernike.”

(Junus, 103)

ALLAHOV VILAJET SHODNO IMANU

Allahov vilajet, zaštita i pomoć, shodni su imanu, vjerovanju pojedinca. Ukoliko je iman jači, zaštita i pomoć su veći, a ako je slabiji, zaštita i pomoć su slabiji. Odnosno, nepokornost Uzvišenom Allahu i grijesi slabe Allahov vilajet, zaštitu i pomoć.

Na prvom mjestu po stepenu imana jesu Poslanici. Kada su u pitanju Božji poslanići, oni su, bez sumnje, pomognuti od Allaha, dž.š., pogotovu oni od njih kojima je džihad i borba na Allahovom putu bila naređena. Take Božje poslanike neprijatelji nikada nisu mogli savladati. Onima od Božjih poslanika koji su bili ubijani od strane nevjernika džihad i borba na Allahovom putu nije bila naređena. Allah na mnogo mjesta u Kur'anu opisuje kako je pomogao Svoje poslanike.

Allah, dž.š., je pomogao Nuha, a.s., lađom kada ga je njegov narod u laž ugonio i kaznu prizivao, Allah je pomogao Ibrahima, a.s., protiv naroda nevjerničkog, kralja zulumčara i vatre koju je Ibrahimov narod za njega pri-premio. Allah je pomogao Musaa i Haruna kada su išli faraonu, oholom kralju Egipta. Allah je pomogao našeg Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i vjernike koju su bili uz njega protiv mušrika Mekke i tako sačuvao malu skupinu muslimana koja je kasnije osvojila svijet.

ZNAČAJ ALLAHOVE ZAŠTITE

Allahov vilajet, zaštita i pomoć, ima svoj uticaj na život pojedinca i društva:

1. Izvođenje iz tmina (nevjerstva, mnogo-boštva, grijeha, novotarija) na svjetlo (imana, monoteizma, pokornosti, sunneta): "... **Allah je zaštitnik onih koji vjeruju i On ih izvodi iz tmina na svjetlo...**" (El-Bekare, 257)

2. Allahova zaštita. Uzvišeni Allah rekao je: "**Allah doista štiti vjernike...**" (Hadž, 38) i rekao je u hadisu kudsiju: "Ko uznemirava nekoga od Mojih evlija – Ja sam mu objavio rat..." (Buhari)

3. Allahova ljubav, uputa ka onome što je korisno, uslišavanje dove, pružanje onoga što se traži i zaštita od onoga od čega se boji i onoga što mrzi. Uzvišeni Allah rekao je u Hadisu kudsiju: "Najdraže čime Mi se Moj rob može približiti jest ono što sam mu propisao. Moj će Mi se rob ustrajno približavati nafi-

lama pa ču ga zavoljeti, a kada ga zavolim, postat ču sluh njegov, kojim sluša, vid njegov, kojim gleda, ruka njegova, kojom radi, nogu njegova, kojom hoda. Ako Me upita, dat ču mu, a ako od Mene zaštitu zatraži, doista ču mu je pružiti. Ni oko čega što radim nisam se više dvoumio kao oko duše vjernikove, koja ne voli smrt, a Ja joj ne volim nažao učiniti." (Buhari)

4. Odsustvo straha i tuge na dunjaluku i ahiretu: "**I neka se ničega ne boje i ni za čim neka ne tuguju Allahovi štićenici, oni koji budu vjerovali i koji se budu Allaha bojali, za njih su dobre vijesti i na ovome i na onome svijetu – Allahove riječi niko ne može izmjeniti – to će, zaista, velik uspjeh biti.**" (Junus, 62-63). I Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je u hadisu koji bilježi Ebu Davud: „Neće strahovati kada ljudi budu strahovali i neće tugovati kada ljudi budu tugovali“ – a potom je proučio: „**I neka se ničega ne boje i ni za čim neka ne tuguju Allahovi štićenici.**“ (Junus, 62)

5. Allahova milost na Sudnjem danu: "...i sačuvao je devedeset i devet (dijelova) milosti za Svoje evlije, štićenike..." (Ahmed, vjero-dostojan)

Za kraj - kada želimo nekoga posavjetovati ili mu nešto kazati, slijedimo praksu Resulullaha, s.a.v.s., i prvo ih upitajmo da li žele da nas poslušaju. Čuvajmo granice koje nam je Allah, dž.š., postavio. Čuvajmo ono što nam je naredio i klonimo se onoga što nam je zabranio.

Prenosi se od Abdullahe ibn Abbasa, radi-jallahu anhuma, da je rekao: "Bio sam jedne prilike iza Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, pa mi je rekao: 'O mladiću, naučit ču te nekim rečenicama: Čuvaj Allaha – Allah će tebe čuvati. Čuvaj Allaha – vidjet ćeš da je tvoj Gospodar ispred tebe. Kada moliš – moli samo Allaha. Kada pomoć tražiš – traži je samo od Allaha. Znaj kada bi se svi ljudi sastali da ti donesu neku korist, neće ti donjeti korist izuzev one koju je Allah već odredio. Ako se sastanu da ti naude, neće ti naudit osim u onoj mjeri u kojoj je Allah dozvolio da se desi. Pera su podignuta i stranice su se osušile.'" (Tirmizi, Ahmed)

**“Spletke su pleli i oni prije njih,
samo je Allah Gospodar svih spletki” (Er-Ra’ð, 42)**

Spletke se vraćaju spletkaršima

AUTOR: Esma CAMIĆ, III-c

Spletkarenje – tako strašna riječ! Koji i kakav je to osjećaj koji čovjeka navodi na tako teške korake, one koji će ugroziti nečije blagostanje?

KO JE PLEO SPLETKE?

Riječima: "Spletke su pleli i oni prije njih", Allah, dž.š., nas obaviještava o narodima koji su svojim poslanicima namještali kako bi ih nagnali na odlazak iz njihovih gradova. Srca tih naroda bila su poput otrova koji stigne i do najuže vene, poput Sunca u sred suše, poput vatre koja razara i uništava sve pred sobom, koja guta malo i veliko i to zato jer su umjesto odaziva i podrške, poslanicima poklanjali spletke i tegobe.

Možemo li pomjeriti tonu željeza samo jednim prstom? Možemo, ali uz pomoć krana, na primjer, pa to željezo polahko prikačimo za njega, lijepo ga učvrstimo, a zatim podignemo, te ga tako prikačenog, dok visi u zraku, možemo pomjeriti i najmanjim prstom. Dovoljno je da se javi tračak bijesa, oholosti u srcu da se time proizvede takva spletka koja bi uništila ono prema čemu bi se kretao.

KUR'ANSKO PRAVILO GLASI: "A SPLETKE ĆE POGODITI UPRAVO ONE KOJI SE NJIMA SLUŽE"

Ovo pravilo dolazi do izražaja i kada posmatramo djelovanje pojedinca. Primjer tome jesu

Jusufova, a.s., braća. O njima je Mudri Stvoritelj objavio: "**Eto to su neke nepoznate vijesti koje Mi tebi objavljujemo, a ti nisi bio s njima kada su se oni odlučili, i kada su onako lukavi bili.**" (Jusuf, 102) Istina je da su se Jusufova braća pokajala, ali tek nakon što su svom ocu i bratu Jusufovi nanijeli veliko zlo i brojne neprijatnosti, a spletke koje su smisljali okrenule su se protiv njih, te nisu postigli ono što su željeli. Lijep ishod bio je u korist Jusufa, a.s., koji je sve strpljivo i stočki podnio, a na koncu im je i oprostio.

A šta misli Božji rob onda kada nekome spletku isplete? Zar misli on da mu se ogledalo neće okrenuti pa ga uništiti bljeskom koji iz njega proiziđe?

Spletkarenje mekkanskih mnogobožaca protiv Resulullaha, s.a.v.s., dokumentovao je Gospodar u sljedećem (jednom od mnogih) ajetu: "**I kad su ti nevjernici zamke razapinjali da bi te u tamnicu bacili ili da bi te ubili ili da bi te prognali; oni su zamke pleli a Allah ih je ometao, jer Allah to najbolje umije.**" (El-Enfal, 30)

Allah, dž.š., je uspostavio nepromjenljivo pravilo, pa mora nastradati svako ko se služi nečasnim sredstvima. Odredio je da lukavstvo naštetи onom ko ga izvede, a da bude prevaren onaj koji nastoji druge prevariti. "**Licemjeri misle da će Allaha prevariti, i On će ih za varanje njihovo kazniti.**" (En-Nisa, 142) Svojim podvalama, ljudi ništa drugo sebi nisu donijeli do Allahovu srdžbu, a u očima ljudi samo duboki ponor.

KADA DJELA POSVJEDOČE...

Najbolji misionar je onaj koji poziva svojim djelima prije nego svojim riječima, pa zarće spletkaroš pozvati nekoga ili samo prozvan biti?! Neka svako gleda da učini što više dobra dok ga još može učiniti jer, doista će djela biti njegovi svjedoci, onda kada će spletkarošima to spletke biti.

U nastavku ajeta Uzvišeni kaže: "On zna šta

svako zaslužuje", tj. da je On poznavalac svih tajni i skrivenih misli te da će svakog nagraditi, odnosno kazniti shodno učinku.

"**A nevjernici će sigurno saznati koga čeka najljepše boravište**", tj. kome ishod i kraj pripada, najljepše boravište, svakako, i na ovom i na budućem svijetu, pripada onima koji su poslanike slijedili, a samo Allahu pripada hvala i zahvala.

"Pa, koju blagodat Gospodara svoga poručete?" (Er-Rahman)

KAKO BROJATI DO BESKONAČNO

PRIRODNO KAO RODITELJSKA LJUBAV

I jutros je Sunce izašlo sa istoka, polahko rastjeravajući mrak, osvijetlilo je polja ali ne i ljudski um. I jutros si, čovjče, otvorio oči, ustao na noge, popio jutarnju kahvu sa porodicom, ali koprena nemarnosti, bezobzirnosti, prisvajanja i nezahvalnosti i dalje je na tvojim očima. Navikao se čovjek na ovaj perfektno uređen sistem kao na ljubav roditeljsku, njihovu brižnost i prisutnost, ni ne pomišlja da može drugačije.

Isčitavajući Kur'an, posljednje Božije riječi što nam darova preko posljednjeg, pečata poslanika, vidimo da naš Gospodar mnogo puta ponavlja stvari koje su jako bitne za čovjeka, pa tako u suri El-Rahman čak 31 put ponavlja ajet: „Pa, koju blagodat Gospodara svoga poričete“. Možemo zaključiti da nas ajet podstiče da preispitamo sebe o izobilju u kojem bitišemo i odnosu koji zauzimamo spram njega. Jesmo li skloni

olahko prigriliti darove i zaboraviti se toliko da ih počnemo smatrati nužnostima, neophodnostima, a ne kao milost ili velikodušnost. Onda nam se taj stav prodrma kada nam se dario uskrate...

NAJPRIJE DOLAZI RAZMIŠLJANJE

Jesi li ikada razmislio o građi svog tijela, organizma, o blagodati refleksa, pomicanja i najmanjeg živca? O tome bi ti najbolje govorila osoba sa paralizom tijela, nemogućnošću kontrole nad njim i oduzetošću snage za najmanjim pokretom. Bolnički hodnici su puni onih koji čekaju dijalizu krvi koju rade više puta nedeljno, dok je to jedna od radnji koju naši bubrezi obavljaju više puta dnevno. Onda, blagodat svih ostalih čula. O blagodati disanja najbolje nam mogu govoriti oni koji su disali na bolničkim respiratorima. Ovdje ću nas podsjetiti na jako poučnu ispovijest jednog starca. Radi se o starcu koji

se onesvijestio, te je prevezen u bolnicu, gdje su mu uključili kiseonik 24h. Nakon što mu je bilo bolje, došlo je vrijeme da plati bolnički račun za liječenje, gdje se starac zaplaka i reče: "Ne plačem zbog novca, mogu to platiti. Plaćem jer za samo 24 sahata korištenja kiseonika moram platiti 500 funti, a ja dišem čisti zrak već 93 godine. Koja je to milost od Boga?". Mogli bismo spominjati i druge blagodati, blagodati smjene noći i dana, godišnjih doba, blagodati kiše i raznih jestivih i lijekovitih plodova...

KLJUČ ZAHVALNOSTI JE U PRIZNANJU

I, koju blagodat Gospodara svoga poričemo? Jesmo li bližu Musau, a.s., koji Darodavcu prizna nemogućnost da Mu zahvali? A Darodavac, Allah, dž.s., mu odgovori: "O Musa, sada si Mi zahvalio."

AUTOR: Sara MURIĆ, I-c

„Onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći.“ (Et-Talak, 2)

BOGOBOJAZNI SU ELITA

Hvala pripada Uzvišenom Allahu, dž.š., neka su salavat i selam na Allahovog Poslanika, Muhammeda, s.a.v.s., njegovu časnu porodicu, ashabe i neka je mir, spas, čast i dostojanstvo na sve Allahove, dž.š., iskrene robeve.

Allah, dž.š., u Kur'an-i-Kerimu kaže: „A onome koji se Allaha boji, On će izlaz naći.“ (Et-Talak, 2)

Kur'anski poziv nam ukazuje na to da, kao što je Allah Jedini koji te je stvorio, On je i Jedini u davanju izlaza.

Jedne prilike su upitali Aliju ibn Ebi Taliba, r.a., šta je to bogobojaznost, pa im je odgovorio da je bogobojaznost strah od Allah-a, vjeđovanje u Objavu, zadovoljavanje malim i priprema za Dan povratka Allahu.

Biti bogobojan znači biti svjestan Allaha, dž.š., na svakom mjestu, jer je takvaluk svijest o Božjoj sveprisutnosti. Allah, dž.š., je bogobojaznost smjestio na najsigurnije mjesto, u čovjekovo srce, pa je Poslanik, s.a.v.s., jedne prilike ashabima rekao: „Bogobojaznost je ovdje“- ponavljajući tri puta, pokazujući na svoja prsa, odnosno srce (Muslim, 239). Doista je bogobojaznost najveća vrijednost ovog svijeta za koju će mnogi biti spremni u jednom trenutku dati sve, samo da dobiju jedno dobro djelo koje je prožeto bogobojaznošću. Na dunjaku smo putnici koji trebaju ponijeti

ono što im je za put najpotrebnije. Požurimo da se opskrbimo bogobojaznošću, jer nam to Uzvišeni kaže: „I onim, što vam je potrebno za put, snabdijte se. A najbolja opskrba je bogobojaznost. I mene se bojte, o razumom obdareni!“ (El-Bekara, 197).

BOGOBOJAZNOST JE LIJEK

Bogobojaznost je lijek za dvije bolesti današnjice, lijek za beznađe i naizgled nemogućnost izlaska iz teške situacije, te je i lijek za one koji se boje za opskrbu. Uzvišeni kaže: „...a onome ko se Allaha boji, On će izlaz naći i obskrbit će ga odakle se i ne nada.“ (Et-Talak 2, 3).

Danas je sve više onih koji u očaj padaju kada ih pritisnu teške životne nedade, bolest, tuga, depresija, kriza i slično. Sve je više mladih koji se ne odlučuju na brak bojeći se za opskrbu i sve je više onih koji se prepuste šejtanu i jadikovanju u teškoj situaciji i kada ne vide izlaz. Takvima, a i nama svima su primjer Allahovi Poslanici, među kojima je Ibrahim, a.s., kojeg je Allah, dž.š., izbavio iz teške situacije putem bogobojaznosti. On biva bačen u vatru tolike veličine da nijedna ptica nije mogla iznad tog pojasa preletjeti, jer je najbolju odjeću imao, kako Uzvišeni kaže: „...a odjeća bogobojaznosti je najbolja odjeća!“ (El-A'raf, 26).

PRIMJER BOGOBOJAZNOSTI SU ALLAHOVI POSLANICI

Jusuf, a.s., je bio bačen u bunar i imao je mnoga iskušenja. Zatim je i Benjamin sa njim otišao, pa je Jakub, a.s., trpio iskušenje izgubivši dva vrijedna sina. Uzvišeni, prenoseći njegove riječi, kaže: „**O sinovi moji, idite i raspitajte se za Jusufa i brata njegova, i ne gubite nadu u Allahovu milost.**“ (Jusuf, 87).

Nemoj gubiti nadu, jer beznađe te nekada može odvesti u nevjerovanje, međutim, ako želiš naći rješenje, moraš biti bogobojsan. Kao što se čuvaš trnja na trnovitoj zemlji, tako moraš čuvati Allahove granice. Nakon toga, tvoja nagrada će biti da nijedna vrata neće ostati zatvorena, a da ih Allah neće otvoriti.

Kada je Nuh, a.s., ispoljio bogobojsnost, Allah je sačuvao njega i vjernike koji su bili sa njim na lađi. Musa, a.s., se našao ispred mora, a iza njega farao. Rekao je: „**Sa mnom je moj Gospodar.**“ (Eš-Šu'ara, 62)

Iskušenja su uvijek propraćena blagodatima, ali uz uslov da se istinski bojiš Allaha. Pouzdanost u Allaha životne brige pretvara u uživanje, uzimanje u davanje, a čovjekovu bol u nadu.

UZROK OPSKRBE KOJA DOLAZI ODAKLE SE I NE NADAŠ

Uzrok opskrbe jeste bogobojsnost, a posebno ona kada si u osami. Opskrba koja ti dolazi odaš se i ne nadaš, nije samo imetak, već je i uputa, odgoj djece, mudrost, širokogrudost... Budi bogobojsan kako bi u svome životu vidio blagoslov, bilo da je riječ o opskrbi, imetku, zdravlju, porodici. Postoji Džennet i postoji odjeća. Odjeća bogobojsnosti štiti te na ovome svijetu od svih nedaća i poteškoća. Tvoj Gospodar koji te je stvorio neće te zapostaviti. Pouzdaj se u Allaha. Budi siguran da će te On opskrbiti.

Najvrednije što se robu podari na ovome svijetu nije imetak koji ga vodi u nesreću, već kako kaže Uzvišeni: „**Najbolja opskrba je bogobojsnost.**“ (El-Bekare, 197)

Bogobojsnost su vrata koja vode sreći iznad zemlje, ispod nje i na Dan polaganja računa. Molim Allaha da nas učini od onih koji ga se boje u svakoj situaciji i javno i tajno. Allahu, molimo Te da nas učiniš najbogobojsnim robovima, koji Te se najviše boje, koje najviše voliš i koji Ti se najviše nadaju.

“Ta, zaista, s mukom je i olakšanje!” (El-İnşirah, 5)

Poslije poteškoće dolazi olakšanje

Iskušenja su poput pupoljaka uspjeha i snage koji izranjuju iz našeg srca. Oni probijaju pasivnosti i suhoparnosti života. Pokazuju ono najljepše što se krije u nama samima.

“ČAK I NAJMRAČNIJA NOĆ ZAVRŠI IZLASKOM SUNCA”

Svakoga puta kada doživim neku nesreću ili iskušenje, javljaju mi se isti osjećaji, kao da ništa ne učim iz iskustava. Čovjek nevolju doživljava kao trajnu kategoriju, kao nešto što će vječno trajati, a zaboravlja na svu dobrotu, izobilje i blagostanje u kojem je živio prije toga i ne može ni pomisliti da poslije tegobe dolazi olakšanje i spas. A, ustvari, blagostanje i olakšanje su osnova života. Međutim, Allah, dž.š., želi preko određenih nevolja i tegoba da nas podstakne na neke vrste ibadeta koje smo bili zaboravili dok smo se "kupali" u moru udobnog života i blagostanja, pa onda iz Svoje dobrote želi da čuje naše žalbe i skrušene dove, da vidi probuđena osjećanja u našim srcima, te da nam se oči orose suzama nakon što su se, u vremenu blagostanja, bile potpuno presušile. Zbog toga Allah u Kur'anu kaže: „Ta, zaista, s mukom je last, zaista, s mukom je last!”

NUŽNI SLIJED OLAKŠANJA I TJSKOVE

Pjesnik kaže: „Često nesreća pritijesni mlađica, ali Allah, svaki put, iz nje da izlaz, i kad se učini da je ona neizbjježna, dođe olakšanje kad mu se najmanje nada.“

Ibn Ebi-Hatim od Aiza ibn Šurejha prenosi da je rekao: „Čuo sam Enesa ibn Malika da je rekao: /652/ 'Vjerovjesnik je jednom prilikom sjedio naspram jednog kamena i rekao: 'Kad bi muka došla i ušla u ovaj kamen, za njom bi došla i ušla last da je iz njega istjera.'“

Šejtan te gnjavi dok te ne rastuži, kasnije te ostavi da gnjaviš sam sebe. Presjeci mu dotok zraka potpunim osloncem na Uzvišenog Allaha.

TEVEKKUL – OSLONAC NA ALLAHU

Kako je Ejjub, a.s. osaburio na iskušenjima? Zašto se Ibrahim, a.s. nije uplašio vatre? Kako da more nije progutalo Musaa, a.s.? Zato što su svi imali oslonac na Allaha i lijepo mišljenje o Njemu.

Olakšanje i last su u zadovoljstvu Allahovom odredbom i u strpljivosti (saburu). Ko je zadovoljan Allaho-

vom odredbom on ne mari za onim što je pred njim i što ga čeka. Taj osjećaj zadovoljstva sudbinom, Omer, r.a., je ovako opisao: "Bogatstvo i siromaštvo su dvije jahalice i meni je svejedno koju od njih ču uzjahati."

Kur'an na mnogim mjestima kudi one koji obožavaju Allaha "po harfu", "po slovu", bez pravog i istinskog uvjerenja, tj. koji obožavaju Allaha samo u jednom stanju i kada se to stanje promijeni oni ostavljaju ibadet.

ISKUŠENJE KAO BLAGODAT U DRUGAČIJOJ FORMI

Stoga, možemo kazati da je tegoba i muka, zapravo last koju nam Allah, dž.š., šalje kao dar i to u "ambalaži" i obliku koji ne očekujemo, da bi nas Svojom dobrotom odveo u okrilje Svoje milosti, da bi nam pomogao da sagledamo i spoznamo sve aspekte naše slabosti i nemoći, te da bi naše korake usmjerio u pravcu u kojem treba da idemo. To je "sveti" plamen koji spaljuje svu kozmetiku, šminku i lažnu sliku s kojom se predstavljamo ljudima, i koji ne ostavlja ništa osim gole istine pred koju moramo stati i sa kojom se moramo suočiti, bez mogućnosti bilo kakvog krivotvoreњa...To smo onda pravi mi, sa svim našim strahovima, iluzijama, sa pogrešnim kalkulacijama, tragovima pesimizma i očajom...

Jučer si bio sa onim koga voliš i u stanju koje voliš, a sada ti je to uskraćeno, pa ne tuguj, jer vratit će ti se onaj koga si volio, i ti njemu također, i to u boljem stanju nego što je bilo. Zato udahni vazduh nade, pripremi se za nadolazeću sreću, i ne dozvoli očaju da te nadvlada, jer: **"Sve što vam je dato – samo je uživanje u životu na ovome svijetu, a ono što je u Allaha – bolje je i trajnije za one koji vjeruju i u Gospodara svoga se uzdaju."** (Eš-Šura, 36)

PRIREDILA: Sumeja HAJROVIĆ, IV-b1

„Gospodar tvoj je, zaista, u zasjedi.“ (El-Fedžr, 14)

Nadzor kao motivacija

AUTOR: Rumejsa DESTANOVIĆ, III-b I

U 14. ajetu sure El-Fedžr, Uzvišeni Allah, dž.š., kaže: „Jer Gospodar tvoj je, zaista, u zasjedi.“ Ibn Abbas u svom Tefsiru kaže da ovaj ajet znači da On Uzvišeni sve čuje i sve vidi, tj. motri Svoja stvorenja, šta i kako rade, te svakog nagrađuje ili kažnjava prema njegovom trudu. Svakome će pravedno presuditi i svakog nagraditi ili kazniti prema onome što je zasluzio. Njemu nije svojstvena nepravda.

Uvijek trebamo biti svjesni da nas Allah, dž.š., vidi. To je najveći stepen imana, tj. biti konstantno svjestan, svakog minuta i svake sekunde, da nas naš Gospodar prati šta radimo, šta govorim pa čak i šta mislimo.

ŠTA NAŠ GOSPODAR GOVORI O NAGRADI I KAZNI PREMA SVOJIM ROBOVIMA?

“Gospodar tvoj neće nikome nepravdu učiniti.” (El-Kehf, 49)

“A Gospodar tvoj nije nepravedan prema robovima svojim.” (Fusilet, 46)

“Zar nagrada za dobro učinjeno djelo može biti nešto drugo do dobro?” (Er-Rahman, 60)

Pored izvršavanja osnovnih islamskih propisa kao što su namaz, post, zekat i hadždž, svaki musliman i muslimanka mogu radit mnoga dobra djela kojim će zadobiti milost Allaha, subhanehu ve te'ala, pa će spomenuti samo neke:

1. Otklanjanje nevolja od ljudi i pomaganje u teškoći

U to spadaju velike poteškoće i iskušenja koja ih pogađaju, kao što su bolest, glad, neimaština, nepravedna vlast, gubitak imetka, uništenje kuće i tome slično. Pa, onaj ko im, bilo kojom vrstom pomoći, pomogne da se iz tih iskušenja izbave potpuno ili djelomično, on kao nagradu zasluzuje otklanjanje ahiretskih iskušenja i kazne.

Od Ebu-Seida, r. a., prenosi se da je Alla-

hov Poslanik, a.s., rekao: "Ako vjernik nahrani gladna vjernika, Allah, dž.š., njega će na Sudnjem danu nahraniti dženetskim plodovima. Ako vjernik napoji žedna vjernika, Allah, dž.š., na Sudnjem danu će ga napojiti iz Zapečaćenog napitka. Ako vjernik odjene golog vjernika, Allah, dž.š., njega će odjenuti dženetskom svilom" (Ahmed i Tirmizi).

Ibn-Hiban i Ebu-Jeala bilježe da je Allahov Poslanik, a.s., rekao: "Draže mi je ići sa svojim bratom i uđovoljiti njegovojoj potrebi nego mjesec dana boraviti u itikafu u mesdžidu".

Pomaganje bratu ako je slab, dostavljanje hrane ako je gladan, olakšanje ako je u nevolji, to su među najboljim ibadetima, ali je malo onih koji to izvršavaju.

2. Pokrivanje nedostataka i nepristojnih djela muslimana

Ovo je obaveza u svakoj situaciji, a neizvršavanje je haram. Mnogi dokazi to potvrđuju. Jedan od njih je i ono što je rekao Allahov Poslanik, a.s.: "Ko pokrije nedostatke brata muslimana, Allah će pokriti njegove nedostatke na Sudnjem danu. A ko otkrije nedostatke svoga brata, Allah će otkriti njegove i obrukat će ga u vlastitoj kući" (Ibn-Madže, Ahmed i Ebu-Davud).

3. Traženje znanja

Rekao je Poslanik, a.s.: „Ko krene na put tražeći nauku, Allah, dž.š., olakšat će mu put do Dženneta“. Onaj ko traži islamsko znanje, iskreno radi Allaha, dž.š., nadajući se nagradi i sevatu od Allaha, dž.š., s ciljem pomaganja i podučavanja ljudi, Allah, dž.š., će takvima povećati uputu i olakšati im put do Dženneta. Zašto? Zato što takav nauči Allahova, dž.š., lijepa imena i svojstva, načine obavljanja ibadeta i nauči koje su to stranputice što odvode od Pravoga puta. Nauči koji su šejtanovi prilazi, pa mu sve to olakša put do Dženneta.

Uzvišeni je rekao: "I Allah ce pomoći onima koji su na Pravom putu." (Merjem, 76)

4. Učenje Kur'ana

Čitanje, učenje Kur'ana i razmišljanje o njegovim ajetima je veliki ibadet kao što se vidi u sljedećim hadisima.

Prenosi Osman Ibn Affan, r.a., da je Poslanik, a.s., rekao: "Najbolji među vama je onaj ko uči Kur'an i ko drugog podučava."

Poslanik, a.s., rekao je: "Kad se ljudi sakupe u Allahovoju kući radi učenja Kur'ana i njegovog zajedničkog proučavanja, Allah na njih spusti smirenist i prekrije ih svojim rahmetom, maleki ih okruže i Allah ih, ponoseći se, spomene među

svojim najbližim i najodabranijim stvorenjima".

SVAKO DJELO TREBA RADITI ISKRENO U IME ALLAHU, DŽ.Š.

Iskrenost (ihlas) je jedan od uslova da bi Allah, subhanahu ve te'ala, primio neko djelo. To znači da naš nijet bude ispravan i usmjeren samo ka Allahu, subhanahu ve te'ala, a naša želja nagrada ka Ahiretu. Uzvišeni Allah kaže, kao što stoji u prijevodu značenja:

"A naređeno im je da se samo Allahu klanjaju, da Mu iskreno kao pravoverni, vjeru isповijedaju." (El-Bejjina, 5)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao: „Doći će ljudi na Sudnjem danu sa dobrim djelima velika kao brda, pa će ih Allah učiniti prahom...“.

Kao što ima mnogo djela koja čovjeka vode ka Džennetu tako je i dosta onih koja vode ka Džehennemu tako da će i ovdje spomenuti sedam upropaštavajućih grijeha koji vode svoga počinioca u Džehennem kroz hadis Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem,: „Čuvajte se sedam upropaštavajućih grijeha.“ Mi smo rekli: „Koju su to Allahov Poslaniče?“ On je rekao: „Širk, sihr, ubistvo osobe koju je Allah zabranio da se ubija, osim kada to zahtjeva šerijat, jedjenje imetka jetima, jedenje kamate, bježanje sa bojnog polja i potvora čestite, nevine žene.“ (Buharija i Muslim)

Nakon završetka ovog života na djunaluku čeka nas Sudnji dan i polaganje računa. Sudnji dan će biti veoma strašan i žestok dan u kojem će stvorenja osjećati ogroman strah i u kojem će nevjernicima oči ostati preplašene i ukočene.

Vjernicima će taj dan trajati kao period između podne i ikindije (period između dva namaza), a nevjernicima i velikim griešnicima će trajati pedeset hiljada godina.

Budimo svjesni neminovnog susreta sa našim Gospodarom na budućem svijetu, nagrade za dobra djela, kazne i patnje zbog loših djela kao i Njegove milosti koja prethodi Njegovojoj srdžbi. Završit ću ovaj tekst podsjećanjem na riječi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je rekao:

„Čovjek na Sudnjem danu neće se pomaci dok ne bude upitan za četiri stvari: za život, kako ga je proživio; za maldost, kako ju je proveo; za imetak, kako ga je stekao i u šta ga je potrošio i za nauku, šta je s njom radio. “ (Tirmizi)

„Allah se odaziva molbi molitelja kada Ga zamoli.“
(El-Bekara, 186)

DOVA – NEPRESUŠNI RESURS

AUTOR: Emina MEHMEDOVIĆ, IV-b1

Hvala Allahu Koji nas je uputio, a mi ne bismo bili upućeni da nas On nije uputio. Sva hvala i zahvala Njemu pripadaju, neka su najljepši selami i salavati na Njegovog Miljenika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

Allah, dž.š., u Kur'anu kaže:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبْرَادِي عَنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الْدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلَيَسْتَحِيُوا لِي وَلَيُؤْمِنُوا بِي لَعْلَمُنِي يَرَشُدُونَ

“A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu: odazivam se molbi molitelja kad Me zamoli. Zato neka oni pozivu Mome udovolje i neka vjeruju u Mene, da bi bili na Pravome putu.” (Sura El-Bekare, 186)

Insan je po prirodi takav da koliko god ima, uvijek želi više i bolje, duša uvijek čezne i žudi.

Jedan od najzapostevljenijih ibadeta jeste dova. Ljudi zaboravljaju da se Allahu obraćaju. Kada imaš problem, o Allahov robe, ne idi nikome osim Allahu, digni ruke i svoje probleme iznesi Njemu, Svemogućem.

KO JE TO NAMA BLIŽI OD ALLAH-A?

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَعَلِمْنَا مَا تُوْسِوْنُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

“Mi stvaramo čovjeka i znamo šta mu duša njegova šapće, jer Mi smo njemu bliži od vratne žile kucavice.” (Sura Kāf, 16)

KO ĆE NAM DATI BOLJE OD NJEGA?

وَعَسَىٰ أَن تَكُرُّ هُوَا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوْا شَيْئاً وَهُوَ شَرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

“Ne volite nešto, a ono može biti dobro po vas; nešto volite, a ono ispadne zlo po vas. Allah zna, a vi ne znate.” (El-Bekare, 216)

ZAR MISLIŠ DA NEKO ZNA BOLJE OD NJEGA?

رَوْدُصٌ لَاٰتِ اذْبٌ مِيلَعُونٌ اِنْهِبٌ اُورَهَجٌ وَأَمُكَلَّوَقٌ اُورِسٌ وَأَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ الْلَّطِيفُ الْحَبِيرُ

“Govorili vi tiho ili glasno govorili – pa, On sigurno zna svacije misli! A kako i ne bi znao Onaj Koji stvara, Onaj Koji sve potanko zna, Koji je o svemu obaviješten.” (Sura El-Mulk, 13-14)

Nemoj da te iskušenja navedu na misli da te je Allah napustio, već se okreni Njemu! Digni ruke, ponizno traži, jer je Njegovo obećanje istinito:

إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ..

„Allah će, zaista, održati obećanje.“ (Sura Āli-‘Imrān, 9)

S druge strane, kao što čuje naše strahove, On čuje moje i tvoje želje. Dat će ti ono što tražiš ili bolje od toga ili će ga odložiti za bolji svijet.

EFEKTI DOVE

Sjećanje na Allaha nam srca smiruje, duše uspokojava, unosi mir, razboritost povećava. Allah je Blag prema robovima Svojim. Ako želiš sreću - Allahu dovi za nju, ako želiš uspjeh na dunjaluku i Ahiretu - Allahu dovi za njega.

“Njemu se mole oni koji su na nebesima i na Zemlji..” (Er-Rahman, 29)

Jedno od Allahovih imena jeste El-Mudžib - Onaj Koji se odaziva. Pored ajeta, ovo nam govori i podsjeća nas na adab dove - da ne sumnjamo da li će nam dova biti primljena. Pored ulaganja truda, dovimo i pritom čvrsto vjerujemo u potvrđan odgovor, obistinjenje.

Kaže Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Zaista je vaš Gospodar Plemenit i Stidan.

Kada Mu se rob obrati, pružajući ruke u dovi, On se stidi da ih vrati prazne." (Tirmizi)

Allah je primio dovu Iblisa, lanetullahi alejhi, pa zar tebe koji Mu padaš na sedždu i obožavaš samo Njega da odbije?

Kazao je Sufjan ibn Ujejne: „Nemoj da vas od dove odvratи to što znate o sebi - misleći na grijehе i propuste - Uzvišeni Allah odazvao se dovi svome najgorem stvorenju, Iblisu, kada mu je kazao: <Đaj mi vremena do Dana njihova oživljеnja!> - zamoli on. <Đaje ti se vremena!> - reče On.“

Kaže Aid el-Karni: "Allah, ime najljepše, sazдано od slova krasotnih, najiskrenija i najvrednija riječ: **"Znaš li da ime Njegovo ima iko!"** (Merjem, 65)

Allah, najveće bogatstvo, vječnost, pomoć i snaga, uzvišenost, moć i mudrost: **"Ko će imati vlast toga dana?"** - "Allah, Jedini i Svemoćni!" (El-Mu'min, 16)

Allah! To ime označava blagost i brigu, pomoć i potporu, ljubav i dobrotu: **"Od Allaha je svaka blagodat koju uživate."** (En-Nahl, 53)

„Koliko god svetih riječi o Tvome veličanstvu da skladamo, da Si uzvišeniji, uvijek saznamo. I sva značenja, Gospodaru, s Tobom postaju more beskrajno.“

Milostivi Gospodar neće odbiti naše dove, a na nama je da se trudimo i ne odustajemo.

Svemogućem nema nemoguće! Sa Svetomogućim nema nemogućeg! Gospodaru, bol zamijeni utjehom, tugu radošću i dove naše primi o Ti koji si od milostivih Najmilostiviji!

“Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrom uzvratiti, pa će ti dušmanin tvoj odjednjom prisni prijatelj postati.” (Fussilet, 34)

DOBRO I ZLO NISU ISTO

Odlučih biti posmatrač, posmatrač dva čovjeka kojima je učinjena nepravda. Tragat ću za njihovim reakcijama i odgovorima na nepravdu, a potom uporediti iste.

AUTOR: Kanita KURPEJOVIĆ, III-c

KADA SE NA ZLO ODGOVORI ZLOM...

Krenimo od situacije prvog čovjeka. Kako je od nepravde bio povrijeđen i bijesan, sakuplja je sve u sebi, a slomljenošć mu nije dozvoljavala da oprosti protivniku. Toliko je bio bijesan da je samo čekao pravi trenutak da oslobodi sav lom koji je preovladao njegovom dušom. O svom neprijatelju imao je da kaže samo ružne riječi. Kada god bi se spomenulo njegovo ime, imao bi osjećaj da krv ključa u njemu. Tragao je za odgovorima. Želio je da zna zbog čega mu je nanijeta tegoba. Međutim, očitim odgovora nije bilo, nisu se ukazivali... Žudio je za osvetom. Sebi je postavio za cilj da natjera protivnika da osjeća istu bol i ljutnju. Govorio je: "Kako on da prođe nekažnjeno kada sam ja ovaliko patio?" I on ostvari svoj cilj. Dobio je svoju osvetu i mislio je da nije uradio ništa drugo osim što je sproveo pravdu. Ali, zašto nakon toga nije osjećao olakšanje? I dalje je bio nemiran kao i prije. Govorio je: "Pa samo sam bio prevedan i prema sebi i prema njemu." A da li je? Desi se da on jednom prilikom pročita ajet iz sure Fussilet: "Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrom uzvratiti, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati." Mudrost Allahovih riječi navede ga na duboko razmišljanje. Da li je zaista bio prave-

dan prema sebi? Ajet mu kaže da dobro i zlo nikako nisu slični, onda, da zlo dobrom uzvratiti da bi učinjenim dobrom od sebe otklonio zlo, i, na kraju, da to uvraćeno dobro onoga ko mu je nanio zlo može voditi ka pružanju ruke njemu, toliko da mu može postati poput bliskog, prisnog prijatelja.

ZLO DOBRIM UZVRATI...

Preći ću na događaj drugog čovjeka. To je čovjek čija se iskušenja ne mogu pobrojati, prošao je kroz mnogo izazova i opet biva ranjavan. Ponovo je sam u zamračenoj sobi, daleko od tuđih misli i komentara dok osjeća suze kako klize niz obaze. Ali, zaustavlja se pitanjem: "Zar je vrijedno?" Zatvora oči i počinje se obraćati Gospodaru: "Allahu moj, postupiše prema meni onako kako nisam zaslužio. Desi se ono što Si zapisao. Ja im neću vratiti istom mjerom, neću dozvoliti da naruše moj mir. Moju sreću, nesreću, osvetu njima, sve ću ostaviti Tvome sudu." Tako i bi: zatrebala je pomoći njegovom 'neprijatelju' koji je bio ostavljen bez podrške. Naš junak se nije suzdržao i nije škrtario na pomoći nego izađe u susret. Ovaj ga je gledao čudeći se, pa je i upitao kako nakon

svega... Dobio je odgovor. Uvidio je kako njegov sagovornik pliva morem spokoja i zahvalnosti.. Htjede da se vrati u njegov život, izvinjavajući se i govoreći da se kaje. Na sve to, on mu odgovori: "Oprostio sam ti, ali ti neću dozvoliti da ponovo budeš dio mog života. Vrijeme je da traziš oprost od Allaha." Nakon svih tih dešavanja nađe on na ajet iz sure Fussilet: "Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrom uzvrati, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati." Čitajući Allahove riječi, na licu mu se pojavljuje osmjeh zadovoljstva. Srce mu se još više povećalo i ispunilo rahatlukom. Zadržao je svoju uglađenu harmoniju i Kur'an

mu je još jedom dokazao da je on pravo upuštvo i pojilište s kojeg se treba napajati inspiracijom.

KO SU ONI KOJI SU KADRI ZA TO DJELO?

Samo sretni ljudi mogu davati više nego što dobijaju. Takvi ljudi su ispunjeni strpljivošću, znajući da ih čeka obilna nagrada. Zato, osmijehnimo se i onima koji nam zlo čine, neka svaki naš korak osvijetli zemlju veličinom našeg srca i našim mirom. Budimo ono što oni ne mogu biti i pokažimo im kakvu svjetlost i širinu naša vjera posjeduje.

"Robovi Milostivog su oni koji, prolazeći poređ onoga što ih se ne tiče, prolaze dostojanstveno" (El-Furkan, 72)

Dostojanstvo – privilegija rijetkih

PRIREDILA: Emina BAHTIJAREVIĆ, II-b

Od osobina iskrenih vjernika, onih koji će uspjeti, jeste i izbjegavanje onoga što ih se ne tiče. Allah, subhanahu ve te'ala, pojasnio je na početku sure El-Mu'minun da je izbjegavanje onoga što ih se ne tiče osobina spašenih vjernika, onih kojima je obećan Džennet. Rekao je: „*I koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju, oni su dostojni nasljednici, koji će Džennet Firdevs naslijediti, oni će u njemu vječno boraviti.*”

ŠTA JE TO ŠTO NAS SE NE TIČE?

Ono što nas se ne tiče jeste sve ono u čemu nema koristi po nas, od djela ili riječi, sve ono što čovjek, da bi sačuvao svoju ljudskost i dostojanstvo, mora ostaviti. Duša čovjekova je takva, ako je ne zaokupiraš onim što je korisno, ona će se opustiti i zabaviti onim što joj šteti, kao što je ogovaranje, prenošenje tuđih riječi i činjenje svega onoga što će rezultirati svađama, nesporazumima i razdorom među ljudima.

Ko svoj jezik sačuva od pretjeranog govora, spasit će se od padanja u gibel i ostale grijehe. Naša vjera nas uči da čuvamo jezik, osim kada je u pitanju spominjanje Allaha, dž.s., podsticanje na dobro i odvraćanje od zla. Ebu Hurejra,

r.a., prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „*Od čovjekovog lijepog islama jeste da se kloni onoga što ga se ne tiče.*”

GUBLJENJE VREMENA

Život na ovom svijetu je kratak i prolazan, na njemu nema mjesta i vremena za igru i zabavu. Trenuci našeg života su kratki i odbrojani. Znaj da nećeš progovoriti niti jednu riječ, a da nećeš biti zapisana. Budi pametan i razborit, neka svaka tvoja riječ bude hajrl i za tebe i za osobe koje te slušaju. Ne provodi svoj, ionako kratak život u onome što ti nećeš biti od koristi. Uzdigni svoju dušu od ovih niskih prohtjeva. Budi čovjek visokih ambicija. Čovjek čiste duše. Stremi ka plenumitom moralu.

Ne zaboravi da je Allahov, subhanahu ve te'ala, Džennet, skupocjena roba kod Njega Uzvišenog i da se kao takva može steći samo iskrenošću i zalaganjem. Neka nam u glavi uvejk bude misao da je Allah stvorio dunjaluk, da on pripada Njemu, a ne vrijedi kod Njega ništa. Zašto da mu mi dajemo vrijednost, a ni ne pripada nama?

(Izvor: *Islamski edukativni blog*)

PREVELA: Emana REDŽEPOVIĆ, IV-b I

“Tako Mi vremena, čovjek, doista, gubi, samo ne oni koji vjeruju i dobra djela čine, i koji jedni drugima istinu preporučuju i koji jedni drugima preporučuju strpljenje.” (El-Āsr, 1-3)

IZGUBLJENE PRILIKE

Sva ljudska bića, neki bogati, neki siromašni, neki su zdravi, neki bolesni, jedni su jaki, drugi slabi, neki imaju bolje šanse, neki gore, neki su slobodni a neki zarobljeni, u kome god stanju da se nađemu, Allahova je izjava da su svi na gubitku. To je zajednička osobina svih nas, nebitno da li izgledamo sretno, zdravo, bogato, uspješno ili očajno – jer Allah je na početku izjavio da smo svi na gubitku. Ne samo da gubimo, već smo u gubitku, već sada, davimo se u tome.

PROLAZIMO KAO ŠTO PROLAZI VRIJEME

Najveći dokaz neprestanog gubitka jeste vrijeme. To je jedina stvar koju ti i ja ne možemo nabaviti, jedina stvar koju ćemo uvijek gubiti i nikad je ne možemo vratiti. Ne možemo vratiti momente koji su prošli. Tvoj život su udisaji i izdisaji, taj udisaj koji je ušao i izdisaj koji je izašao se ne vraćaju. To su momenti koji su otišli i neće se vratiti. Nebitno da li si bolestan ili zdrav, siromašan ili bogat, u kojem dijelu svijeta živis, postoji taj jedan gubitak koji je neizbjegjan: **vrijeme**.

Taj gubitak, kako dani prolaze, uzima danak. Kroz fiziku, kod zakona entropije, univerzum se konstantno širi, i podrazumijevano se uništava i raspada. Ljudi koji imaju čist naučni pogled na svijet imaju ovu vrstu uništavajućeg stava prema svijetu, jer će se život svakako završiti. Sve će biti uništeno, univerzum će se raspasti. Sve se raspada, sve oko nas, sporo ali sigurno, gubitak je realnost cijelog fizičkog univerzuma oko nas. Činjenica je da ljudsko tijelo neprekidno gubi ćelije. Mrtva koža pada, kosa opada, bili mi toga svjesni ili ne. Uzvišeni Allah kaže: „*Mi znamo šta će od njih zemlja oduzeti.*“ (Kaf, 4) Osim toga što se raspadaš dok si živ, raspadat ćeš se i u kaburu, tako da je vrijeme krajnji gubitak za sve nas koji se ne može izbjegnuti, ni za kog.

SVAKO PONEŠTO GUBI

Riječ koju Allah koristi u Kur'anu za gubitak jeste *husr*, ona se može naći u tri oblika u Kur'anu: *husr*, *hasare* i *husran*. Među sve ove oblike postoji suptilna razlika. *Husran* se koristi za najveći mogući gubitak. *Hasare* se koristi kada si već u stanju gubitka koje se pogor-

šava. U suri El-Asr, gdje Allah kaže: „*Čovjek, doista, gubi*“, je upotrijebljena riječ *husr*, koja označava osnovni oblik gubitka. Ono što Allah govori tom riječu jeste da postoje stepeni gubitka. Postoje ljudi koji gube mnogo, oni koji gube malo, koji gube neznatan iznos ili oni koji gube ogroman iznos. Ako milioner izgubi jedan dolar, vjerovatno to neće predstavljati neki problem za njega, dok nekom ko ima vrlo malo novca gubljenje tog jednog dolara predstavlja veliki problem. Može izgledati kao isti gubitak, ali se ne osjeća na isti način, tako da postoje strepeni osjećaja gubitka.

Allah nam prenosi da nebitno ko si, na određenom nivou svako osjeća gubitak. Naravno, glavni gubitak biva vrijeme, ali nije ograničen na to. Kako znamo da se ne ograničava na samo to? Zato što Allah upotrijebjava riječ *husr* sa tenvinom *in* na kraju (*husrin*), što znači svakakve, tj. sve vrste gubitka.

GUBITAK PREDSTAVE O STVARNOM STANJU

Vraćajući se na porijeklo riječi *hasr*, saznajemo da se može koristiti u smislu varanja, varalice. Nekada su ljudi, kada bi mjerili kupcu voće ili povrće na jednoj strani vase, i teg na drugoj strani, stavili lakši teg ili bi malo nagnuli vagu tako da daju kupcu manje. Ta osoba koja bi davala kupcu manje se zvala *hasir*. Prema ovome, osim toga što su ljudska bića u gubitku, također bivaju prevareni, nalaze se u prevari, unutar prevare. Uzvišeni Allah kaže: „*A život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje.*“ (Ali Imran, 185) Ljudi su prevareni u nečemu, ni ne shvaćaju da imaju povez preko očiju, misle da jure nešto što će im donijeti uspjeh ili misle da bježe od nekog gubitka, ali zapravo idu

pravo ka tome.

Prevareni su cijelo vreme, nisu uspjeli vidjeti istinu kakva zaista jeste. Zato je mnogo bitna dova: „*Allahu, pokaži nam istinu kakva jeste i daj nam sposobnosti da je slijedimo. Daj nam sposobnost da vidimo neistinu kao neistinu, i omogući nam da je se klonimo.*“ Nekada je neistina primamljiva, ne možeš a da te ne privuče, da te ne privuče gravitacionom silom, i odemo ka tome zaslijepljeni. Kada neko pokuša da nas probudi, radije ne bismo, previše je neugodno u realnosti. U tom slučaju, ljudi sami sebe varaju. Odlučuju da ostanu sretni i varaju sami sebe.

SRLJANJE KA GUBITKU

Također, *hasir* se koristi za nekog ko je sišao s uma, koji je izgubio razum, kao simbol gubljenja svega. Po tome, izraz „*Ljudi, zaista, gube*“ znači da su mnogi ljudi prepušteni ludilu,isto kao kad bismo pomisili za nekog ko trči u zapaljenu zgradu da je lud. Ako ljudsko biće trči, obično jure u pogrešnom smjeru, trče ka sopstvenoj propasti, ka sopstvenom bankrotiranju.

Još jedan oblik značenja riječi *husr* jeste u smislu poslovanja, gdje biznismen doživi *husr*, gubitak, kada mu se posao raspade. Ljudska bića se dave u bankrotu, prevareni su sve do bankrota.

SVEOBUVATNO ZNAČENJE RIJEĆI „HUSR“

Sveobuhvatno značenje je gubljenje nečeg postepeno, malo po malo. Dolazi do gubitka, ali ne izgubiš nešto ili sebe odjednom, već dio po dio, vremenom. Slično je eksperimentu sa žabom. Žaba koja je stavljena u ključalu vodu, odmah je

iskočila. Žaba koja je stavljen u hladnu vodu koja se postepeno zagrijevala je ostala tu, ne pomerajući se, sve dok nije ugnula. Nije se pomjerila, jer nije shvatila da dolazi smrt, zato što je smrt došla tako sporo. Da je odjednom vidjela posljedice, skočila bi. Tako se i ljudi dave i tonu, sve dublje i dublje. Osoba koja se davi u dubinama okeana, kao što Allah ilustrira u Kur'anu: „...prst se pred okom ne vidi...“, to je dubina koju ilustruje riječ *husr*.

SITUACIJE U KOJIMA SU APSOLUTNO SVI U GUBITKU

Učenjaci iz prvih generacija su objašnjavali šta ovaj gubitak obuhvata i svi ti zaključci se svode na sljedeće: ljudi idu ka uništenju, ne samo gubitku; idu ka Božjoj kazni; idu prema materijalnim gubicima. Šta god ljudi rade na ovom svijetu – ne mogu ništa dobiti, mogu samo gubiti. Vjernik, nevjernik,

to nije bitno u ovom kontekstu. Čak se ne govori o Džennetu i Džehennemu. U ovom svijetu, može se samo izgubiti.

Gubimo svoju mladost. Možeš imati najljepši dom, ali kad dođeš u svoje sedamdesete, kičma te spriječava od penjanja uz stepenice. Ne možeš koristiti šest soba gore na sprat. Šta ćeš onda raditi sa njima? Imaš predivan bazen za plivanje, ali ćeš umrijeti ako uskočiš u njega. Ništa od toga više nije za tebe. Mladi će dolaziti da vide tvoju vilu i poželjeti da žive tu, a ljudi koji zapravo žive tu će misliti da je to kletva, sva njihova djeca su ih napustila, unučad ne dolaze u posjetu. Sve što imaju jeste ta ogromna usamljena kuća. To postane njihov zatvor. Možemo doživjeti gubitak samo zato jer sami propadamo i bližimo se kraju života. Takve nas je Allah stvorio. „Sve što je na Zemlji prolažno je.“ (Er-Rahman, 26)

To što starenjem naša koža postaje izborana, naš vid se po-

goršava, naša leđa slabe – to nipošto nije nedostatak u Allahovom stvaranju. U Kur'antu stoji da je čovjeku suđeno pogoršati se, u fizičkom smislu: „*Onome kome život damo, Mi mu izgled nagore izmijenimo.*“ (Jasin, 68) Kada je dijete malo, stalno gleda na gore, penje se i hvata se za stvari, a kada čovjek stari, kičma se savija i uvijek gleda dolje, prema njegovom budućem domu. Subhanallah.

IZGUBLJENE PRILIKE – SUŠTINA GUBITKA

Sve u svemu, kada se gubitak proučava iz konteksta Kur'ana, pravi gubitak se ovako definira: **propustiti priliku koja je mogla biti iskorištena**. Tako Allah opisuje gubitak. Nije novac, nije ništa materijalno, čak nije ni gubitak voljene osobe. Gubitak je, ustvari, propuštena prilika. Da si stvarno vjerovao i pratio dobre smjernice, mogao bi iskoristiti tu priliku. Pričaju-

ći o gubitku, imam Farahi kaže nešto prelijepo: „Allah komentariše tragediju ljudske istorije govoreći: 'Ovi ljudi su se trebali natjecati jedni sa drugima u stvarima koje su daleko korisnije.' Obaveza ljudima probudit se iz sna u kojem su stalno smeteni i zabavljeni nečim, bezbrižni i pospani u realnosti, prije nego što se sve izgubi i žaljenje bude jedino što će ostati. Kao što Allah kaže: 'Kad nekome od njih smrt dođe, on uzvikne: 'Gospodaru moj, povrati me!'. (El-Mu'minun, 99) Tek tada se čovjek budi i traži još malo vremena od Allaha, obećavajući da će se promijeniti. Jedino sa čime će ostati bit će žaljenje, jer će shvatiti da nije radio to što treba sa vremenom koje je imao.“

GDJE SU ONI ŠTO SU MISLILI DA NEĆE NESTATI?

U suri El-Asr, Allah koristi riječ asr da nas podsjeti na prijašnje nacije, jer je asr vrijeme kroz koje su prošle mnoge moćne civilizacije koje Allah opisuje kao narode koji su vjerovali da će živjeti zauvijek, da neće doživjeti propast. Ljudi često idu do Rimskih i Egipatskih ruševina i zamaka da se slikaju. Kod svih tih spomenika idemo zarad slikanja. Jedno je gledati u grob mrtve osobe, ali ovi spomenici su grobovi mrtvih nacija, i mi ih pogledamo i izgledaju nam kul. Slikali smo se pored piramide, koja je ustvari groblje vrlo moćne nacije koja je nekada mislila da je

propast neće sustići. „Mi smo broj jedan“, to je u što su uvek vjerovali. Allah kaže da je vrijeme isteklo i rasturio je sve na komade, i vidi gdje su sada: samo pozadina tvog selfija.

U suri El-Asr, drugom ajetu, Allah nas podsjeća na te nacije.

Još smo ovdje, ne dozvolite da im se pridružimo u gubitku. Uzmimo pouku iz historije.

Molim Allaha da nas ne učini od njih i molimo Ga da nam pokaže istinu koju ćemo slijediti i pruži nam prilike koje nećemo propuštati.

Amin!

Autor: Nouman Ali Khan

TEMA BROJA

SOFIA / BROJ 13-74 / MAJ, 2023.

„**Ako budete zahvalni, Ja ču vam, zacijelo,
još više dati.**“
(Ibrahim, 7)

Zahvalnost JE PRODUKT VJERE

AUTOR: Dina MEKIĆ, IV-b2

Jedna od stvari koje čovjek može učiniti, na putu da postane zahvalan svome Gospodaru, jeste da prepozna Allahove blagodati koje uživa, a Allahove blagodati su tako mnogobrojne da ih ljudi nisu u stanju pobrojati. Sve one zahtijevaju od čovjeka da ih prizna i bude zahvalan Onome Koji ih je darovao: „**I dali smo vam od svega onoga što se tražili, a ako budete brojali Allahove blagodati, nećete ih izbrojati.**“ (Ibrahim, 34)

Od ajeta koji nas motivišu da zahvaljujemo Allahu, kako bi nam još više blagodati darovao, je ajet u kojem se kaže: „**Ako budete zahvalni,
Ja ču vam, zacijelo, još više
dati. A ako budete nezahvalni,
pa Moja kazna je žestoka.**“ (Ibrahim, 7)

Zahvalnost povećava bla-

godati i čuva ih od nestanka, kao što potvrđuje ovaj plemeniti ajet. Onaj vjernik koji bude zahvalan svome Gospodaru osigurava sebi obilje blagodati na dunjaluku, postiže Allahovo zadovoljstvo i Džennet, i biva siguran od kazne na Ahiretu.

ZAHVALNOST JE NEODVOJIVA OD IMANA

Zahvalnost i iman su u čvrstoj vezi i ne mogu se odvojiti jedno od drugog. Ukoliko je čovjek zahvalan, to utiče na njegov iman, a zahvalnost proističe iz istinskog imana. Spominjanje Allahovih blagodati, njihova spoznaja i zahvalnost dokaz su živosti srca. Čovjek koji je svjestan Allahovih blagodati, treba biti svjestan i Onog Koji ih daruje, te da Mu na tome zahvali.

To je ono na šta čovjeka njegova čista priroda obavezuje. Zbog toga je Allah, dželle šanuhu, spojio zahvalnost prema Njemu sa imanom, istakavši da neće kazniti one koji Mu budu zahvalni i budu vjerovali u Njega: „**Zašto bi
vas Allah kažnjavao ako
budete zahvaljivali i vjerovali?**“

– **Allah je blagodaran i sveznajući.**“ (En-Nisa, 147)

Redža' b. Hajve navodi da je čuo predavača kako u džamiji na Minni govoril: „O ljudi, Allah vas neće kazniti ukoliko tri stvari budete prakticirali, i sve dok ih budete prakticirali: zahvalnost, dova i istigfar.“

Onaj koji izostavi zahvalnost Uzvišenom Allahu izaziva Njegovu srdžbu. To je teška kazna koja slijedi onome ko zaniječe ove blagodati, jer je nijekanje blagodati uzrok

ZAHVALNI SU NAJBOLJA ALLAHOVA STVORENJA

Zahvalnost roba Gospodaru je uvjet ibadeta. Zahvaljuješ Mu na svemu, na svakoj blagodati a niko ne može da oduzme ili spriječi neku blagodat osim Uzvišenog Allaha.

Poslanik, alejhi selam, je rekao: „Najbolji zikr je La Ilah he Ilallah (Nema boga osim Allaha), a najbolja dova je El hamdulillah (Hvala Allahu).“

Uzvišeni Allah obavješta va da će istinski uspjeh postići oni koji su zahvalni jezicima, srcima i djelima, ali njih je, kako Allah, dželle šanuhu, kaže, malo: „Trudite se i budite zahvalni, o čeljadi Davudova! – A malo je zahvalnih među robovima Mojim.“ (Sebe', 13)

Ibn Kesir tumačeći ovaj ajet kaže: „Činite zahvalnost za blagodati koje vam je dao u pogledu vjere i dunjaluka. U tome je argument da se zahvalnost postiže djelom, kao što biva riječima i nijetom.“

Ebu Abdurrahman el-Halebi je također kazao: „Namaz je zahvalnost, post je zahvalost i svako djelo koje uradiš radi Allaha je zahvalnost, a najbolja zahvalnost je hamd.“

Naša zahvalnost Uzvišenom Allahu najviše je potrebna nama, jer kako se u jednom hadisu kaže: „Onaj ko ne zahvaljuje malo, ne zahvaljuje ni mnogo, onaj ko ne zahvaljuje ljudima, ne zahvaljuje ni Allahu“.

UZVIŠENI ALLAH JE ZAHVALNI

Zahvalnost je svojstvo Uzvišenog Allaha, a jedno od Njegovih lijepih imena je "Eš-Sekur" (Zahvalni). Alla-

hova zahvalnost se odražava na Njegova stvorenja i Allah na mnogo načina zahvaljuje. Uzvišeni Allah u Kur'anu kaže: „A ko dobrovoljno bude činio dobro, pa Allah je zahvalan i sve zna.“ (El-Bekare, 157). A na drugom mjestu u Kur'anu, Uzvišeni kaže: „A Allah je puno zahvalan i sve zna.“ (El-Bekare, 158).

Allahove ime Eš-Šukur znači da je Uzvišeni Allah Taj Čija zahvalnost i nagrada su trajni, Koji obuhvata sve one koji su mu pokorni, sva dobra djela, velika ili mala, i za njih daje Svoju nagradu.

Ibn Kesir je kazao: „Allah je zahvalan – za mala dobra djela obilno nagrađuje, i sve zna – odnosno, najbolje zna nagradu koja slijedi čovjeku i koju mu neće uskratiti.“

Allahova „zahvalnost“ robovima nije zbog blagodati koje čovjek može ustupiti Uzvišenom Allahu, jer je Uzvišeni iznad toga, On je uvijek Onaj Koji daje blagodati, a čovjek je taj kome se daje. Iako je On, Uzvišeni, nadahnuo čovjeka da čini ona djela kojima je zadovoljan, On mu je za to djelo zahvalan i daje mu počasti kakve oko nije vidjelo, niti je uho za njih čulo, a nije moglo čovjeku naumpasti. Uz sve to, On nije obavezan tako činiti, On je Sebi propisao plemenitost i dobročinstvo.

Ibn Kajjim el-Dževzijje je u svojoj poznatoj kasidi kazao: „I Allah je Eš-Sukur, ljudski trud neće uništiti, već će za to nagradu,“ bez obračuna, uvećati. Šta je čovjeku, on ima obavezu za koju će ga Uzvišeni Allah obilato nagraditi. Ako bude kažnjen, pa po pravdi je kažnjen. A ako bude nagrađen, zbog Allahove dobrote je nagrađen i Njemu hvala.“

njihove prolaznosti i nestanka.

Kao pouku i poruku u kazivanjima o prijašnjim narodima, Allah kao primjer navodi grad kojem je u obilju i sa svih strana dolazila hrana. Stanovnici pomenutog grada nisu adekvatno odgovorili na blagodati, pa im je On, dž.š., dao da iskuse i strah i glad. Uzvišeni Allah opisuje stanje ovog mjesta koje je bilo u spokojstvu, ispunjeno opskrbom i sigurnošću. Nafaka je dolazila sa svih strana, ali su oni bili nezahvalni na blagodatima, nisu znali njihovu pravu vrijednost, nisu zahvaljivali Allahu na njima, pa im je Allah dao takav kraj da ih je ogrnuo odjećom gladi i straha, jer dobra ili loša djela bivaju povod za nagradu ili kaznu.

“Znajte da je Allah vaš zaštitnik, a divan je On zaštitnik i divan pomagač!” (El-Enfal, 40)

POD ZAŠTITOM Vladara svih vlađara

Čovjek, kao slabašno biće, misli da će spas i utočište naći u nekim drugim stvarima, a zapravo jedini pravi spas i jedino pravo utočište je kod Gospodara. Kao što se u Kur'anu kaže:
„Zar Allah nije dovoljan robu Svome?” (Ez-Zumer, 36)

AUTOR: Meliha ADEMOVIĆ, IV-bI

Koliko god ovaj dunjaluk želio da te savlada, koliko god ljudi željeli da te slome, ponize i odgurnu od sebe, spoznat ćeš da će ti Jedini pomagač biti tvoj Gospodar! Allah će te zaštititi i pomoći će ti i kada ti drugi nepravdu čine, i kada si u musibetu i blagostanju, zato što je On Gospodar koji o tebi brine, a zašto? Zato što je On El-Velijj (Zaštitnik) i El-Hafiz (Branitelj).

SAVJET POSLANIKA, A.S.

Kada je Poslanik, s.a.v.s., savjetovao Ibn Abba-sa kazao mu je sljedeće riječi: „O mladiću, želiš li da te posavjetujem rijećima s kojima će te Allah okoristiti?” „Svakako!” On reče: „Pazi na Allaha, pa će On tebe paziti. Čuvaj Allaha, pa će On tebe čuvati. Kada nešto tražiš, traži od Allaha. I znaj, kada bi se svi ljudi skupili da ti kakvu štetu nanesu, ne bi ti nanijeli osim onoliko koliko ti je Allah propisao, i znaj kada bi se svi ljudi skupili da ti kakvu korist nanesu, ne bi ti nanijeli osim onoliko koliko ti je Allah propisao. Znaj da je za tebe veliko dobro da osaburaš na onome što ponekad prezireš. Pomoći je sa saburom, radost dolazi nakon žalosti, a proviđenja nakon tegobe.”

ČUVAJ ALLAHU DA BI ON TEBE ČUVAO

Svi oni kojima je oduzeto neko pravo neka ne misle da Allah neće to pravo vratiti! Ko to ima veću snagu, moć, silu i gordost od Njega Uzvišenog? Znajte, pomoći ljudi ne može se porebiti sa Alla-

hovom zaštitom, jer je On taj koji nas štiti i čuva, pa i onda kada se utapamo u grijesima pruža nam ruku spasa i pomoći!

Zato, ne očajavaj! Kazao je naš rahmetli Muftija: „Moraš se boriti, pa makar bio u nekoj jami gdje ti se glas ne čuje”, kao i zlatne riječi: „Poletite iznad ovog jadnog svijeta.” I ne vrti se sve u ljudskim rukama – i ti i ja smo stvoreni od zemlje, na njoj živimo i u nju ćemo se vratiti! Pa zar misliš da ti čovjek koji je bio ništa može nanijeti kakvo zlo? Ne može! Osim Allahovom dozvolom i samo onoliko koliko On propiše. Tvoj i moj Gospodar je Allah! Čuvaj Njega, Njegovu vjeru, pa će i On tebe čuvati, jer je sve u Njegovim rukama, naš život, posao, djela, sve je kod Njega Svevišnjeg!

ALLAH, DŽ.Š., ĆE NAS UZDIĆI ISLAMOM

Drugi pravedni halifa Omer, radijallahu anhu, izgovorio je riječi koje su sadržajnije od stotina tomova knjiga: „Bili smo poniženi i nejaki, pa nas je Allah uzdigao islamom. Ko bude tražio ponos i snagu mimo islama – bit će ponižen.”

Ne postoji nevažan musliman. Svi smo važni i bitni u onome što radimo. Svi čuvamo kapije od neprijatelja svih vrsta, ispunjavajući emanete koje smo preuzeli. Ako pogriješiš, vrata pokajanja su otvorena sve do zadnjeg časa.

“O Stvoritelju nebesa i Zemlje, Ti si Zaštitnik moj i na ovome i na onome svijetu; daj da umrem kao musliman i pridruži me onima koji su dobri!”
(Sura Jusuf, 101)

“Allah nikog ne opterećuje preko mogućnosti njegovih.”

Kada dođe period u kome šejtan želi da ima uticaj na nas, pa nam nameće pitanja “Što baš meni?”, “Što tako teška sudbina” itd., uticat će moći našim vjerskim i moralnim saznanjima i ukazati će da težina kojom Allah nagrađuje ne može se uporediti sa težinom iskušenja kojim iskušava..

“I radi Gospodara svoga trpi!” (El-Muddessir)

Divna li je ovo motivacija!

AUTOR: Sajma BULIĆ, III-b1

Naša uvjerenja zavise od naše podsvijesti, a naš uspjeh od uvjerenja. Naše mogućnosti, djelovanja i ostvarenja, kao i stavovi i crte ličnosti koje nas odlikuju su isto taoci naše podsvijesti. Ona silom djeluje na svijest, uperujući oružjem svih uvjerenja koje smo stekli u okruženju odrastanja. Neadekvatni uticaji na svijest imaju svoju žrtvu - samopouzdanje, a i posljedice kao što je iskrivljena slika stvarnosti i pogrešna mišljenja, odabiri i postupci. Negativni uticaji na svijest ogledaju se u smislu zatrovanja pogleda negativnošću, nesigurnošću i najopasnijom bakterijom "ne mogu ja to" ili "nismo dovoljno dobar, vrijedan..." i ostalim. Na ovim uvjerenjima se zasniva i određuje psihičko zdravlje. Leukociti ili adekvatna terapija, koja nas može izlječiti od ovih bakterija, u ovom slučaju jedino može biti znanje. Njime se treba naoružati i uprkos strahu zbog ranijih pritisaka podsvijesti okrenuti ispravnim perspektivama, te joj se suprotstaviti.

IZLIJEĆI SE

Terapiju znanja crpimo iz najpouzdanijeg izvora, riječi Uzvišenog, Kur'ana. U njemu su nepobitni dokazi, činjenice, argumenti, podsticaji, ali i utjehe direktno od Gospodara. Zar postoji osoba, koja ima atom imana u srcu, kojoj je teško breme iskušenja koje nosi na leđima kada čuje jedan od mnogobrojnih ajeta koji govore o tome: "Allah nikog ne opterećuje preko mogućnosti njegovih"? Da li bi i dalje mogla ne osjećati grigu savjesti i, prvenstveno, stid od svog Gospodara jer taj teret smatra težim u odnosu na njenu sposobnost da ga podnese? To bi predstavljalo ružno mišljenje o Gospodaru! Značilo

bi upadanje u zamku šejtana koji svim silama pokušava da nas zarobi lancima tuge, očaja, obeshrabenja i odvraćanja od svijesti da ćemo za svaki trenutak naše opterećenosti biti nagrađeni.

Čak nas ni trn neće ubasti, a da nam Allah zbog toga ne oprosti neki grijeh, a izuzev toga i zadobijemo Njegovu nagradu. Kolika li je onda nagrada za težinu kojom nas Allah, dž.š., iskušava?! Zar to da ne bude dovoljno dobar razlog da trpimo, uključujući činjenicu da nam Allah obećava da breme iskušenja kojim nas iskušava neće biti veće od naše mogućnosti da podnesemo?! A Allah svoje obećanje neće iznevjeriti!

ADEKVATNA DOZA

Zato, prva doza mora biti traženje znanja kroz ubjedjenja koja ćemo stići. Na taj način lijećimo svijest i argumentima jačamo njen imunitet kako bi se izborila sa zaraženom podsviješću! Oslobađanjem od uvjerenja da nešto ne možemo dolazimo do izdržljivosti. Saznanjem da ćemo biti nagrađeni dolazimo do olakšanja podnošenja. Sviješću da to nije nešto neizdržljivo dolazimo, već u startu, do rasterećenja.

A kada dođe period u kome šejtan želi da ima uticaj na nas, pa nam nameće pitanja "Što baš meni?", "Što tako teška sudbina" itd., uticat će moći našim vjerskim i moralnim saznanjima i ukazati će da težina kojom Allah nagrađuje ne može se uporediti sa težinom iskušenja kojim iskušava.. "I radi Gospodara svoga trpi!" (El-Muddessir) Divna li je ovo motivacija!

EMANET

- razlika između vjere i licemjerstva -

Osoba koja je preuzela emanet mora biti ona koja će ga najbolje voditi. On mora biti taj koji će biti pokretač svake akcije koju će predložiti. Osoba koja skupi ove dvije vrijednosti zасlužuje poziciju prema prethodno navedenom Kur'anskom ajetu. Ona zасlužuje da bude noseći stub društva.

AUTOR: Imran ZUKORLIĆ, IV-a2

Emanet je pojam istog korijena kao riječ "amene, ju'minu" / vjerovati. Emanet u definici jeste ono što je povjerenito nekom. Iz ovoga vidimo da je nošenje emaneta kod čovjeka jako povezano s njegovim vjerovanjem. Na to nam ukazuje i Poslanik s.a.v.s u hadisu: "Nema vjerovanja (imana) onaj koji nema emanet i nema vjere onaj koji ne postaje postignut dogovor." (Ahmed, br. 12.324)

Ako počnemo zadirati u srž ovog hadisa vidjet ćemo da je emanet dokaz vjere. U kom smislu? Ako vidimo da čovjek klanja, posti, daje zekat, a ne nosi nikakav emanet, ne prihvata nikakav emanet ili kada mu se povjeri on ga iznevjeri, onda taj čovjek ima propusta u vjeri. Nešto mu manjka, a ako ga izneveri onda je to jedna od najgorih bolesti koja je zarazila čovjekovo srce, a to je licemjerstvo. Emanet je ono što razdvaja čovjeka od nifaka.

Emanet je, također, stub društva, porodice i zajednice. Ono društvo koje svoje stubove bude čvrsto držalo opstat će. Bude li se stub emaneta otpustio, cijela građevina se urušava.

KAKO DA NASI STUBOVI OPSTANU

Uzvišeni Gospodar daje nam savjet kako da naše društvo opstane. U suri En-Nisa, 58. ajetu, se kaže: "**Allah vam zapovijeda da odgovorne službe povjeravate onima koji su ih dostojni i da prilikom suđenja ljudima sudite pravično. Uistinu je divan Allahov savjet! – A Allah doista sve čuje i vidi.**" (En-Nisa, 58) Ovaj ajet sadrži zapovijed od Gospodara da pozicije, društvene, političke i vjerske, budu dodijeljene onima koji će ih dostojanstveno nositi i koji su poštovatelji emaneta. Od samog početka islama, Poslanik s.a.v.s. je uspostavljao red, podučavajući ashabe o njemu. Red nisu mogli zavoditi obični ljudi. U sve-mu su ljudi imali predvodnika za kojim bi se kretali, kojeg bi slijedili i kojeg bi slušali. Ovaj ajet pokazuje da je izbor vođe važan za stabilnost društva, čak i prije pravednog suđenja. Ako pozicije nisu u rukama onih koji su ih dostojni, onda se gubi kontrola i skreće se sa puta.

DVA USLOVA KOJE MORAMO IMATI

Svaki onaj koji se želi prihvatiti emaneta mora da ispunjava dva uslova. Prvi uslov jeste da nosi emanet. Pozicije u društvu ne zасlužuju oni koji su spremni izdati. Povjerenje je osnov čovjekovog karaktera. Najbolji primjer je Poslanik, s.a.v.s., koji je bio poznat

kao El-Emin (Povjernički). On ovaj nadimak nije dobio među muslimanima, već još prije objave i poslanstva bio je u svom narodu poznat po svom povjerenju. Samo takvi ljudi mogu biti predvodnici naroda. Kod ove osobine moramo isključiti subjektivno mišljenje. Ovu osobinu ne nose ni krvna, ni porodična, ni bilo kakva druga veza. Bitno je da neće prodati. Drugi uslov je stručnost. Nakon potvrdjivanja mora se gledati stručnost. Osoba koja je preuzela emanet mora biti ona koja će ga najbolje voditi. On mora biti taj koji će biti pokreć svake akcije koju će predložiti. Osoba koja skupi ove dvije vrijednosti zaslužuje poziciju prema prethodno navedenom Kur'anskom ajetu. Ona zaslužuje da bude noseći stub društva."

SVI SMO MI PREUZELI EMANET

Kaže Uzvišeni Gospodar u Svojoj Knjizi: "Mi smo nebesima, Zemlji i planinama ponudili emanet, pa su se ustegli i pobjojali da ga ponesu, ali ga je preuzeo čovjek – a on je, zaista, prema sebi nepravedan i lahkomislen." (El-Ahzab, 32)

Ljudi su odabrana bića koja je Allah zadužio posebnim emanetom. Taj emanet nose svako od nas. Sve što nas je naš Gospodar odlikovao nad ostalim stvorenjima, učinio je našim emanetom za koji ćemo biti pitani na Sudnjem danu. Jedan od emaneta, odnosno glavni emanet, koji je čovjek preuzeo je emanet vjere. Allah dž.š. zbog toga što se jedini čovjek usudio da ovaj emanet preuzme, daje mu priliku da postigne najveće džennete. Kako se spominje na mnogim mjestima u Kur'anu, Allah obećava oprost onima koji budu dostojanstveno ovaj emanet nosili. Ali isto tako, ako ne bude taj emanet čuvao, na način da će izvršavati sve ono što se od njega traži, bit će kažnjen. Rekao je Vahidi: "Emanet u ovom ajetu, prema jednoglasnom mišljenju komentatora Kur'ana, označava farze - obavezna djela, za čije izvršenje se veže nagrada, a neizvršenje kazna."

Također, ono čime je Gospodar odlikovao čovjeka je razum. Sposobnost da sam donosi odluke, sam rasuđuje kako će u datom trenutku

Uzvišeni Gospodar daje nam savjet kako da naše društvo opstane. U suri En-Nisa, 58. ajetu, se kaže:

"Allah vam zapovijeda da odgovorne službe povjeravate onima koji su ih dostojni i da prilikom suđenja ljudima sudite pravično. Uistinu je divan Allahov savjet! – A Allah doista sve čuje i vidi."

postupiti, je veliki emanet koji je darovan čovjeku, a za njega će biti odgovoran. Ove blagodati koje nam je Allah darovao u emanetu, čovjek ne doživjava kao obavezu. Čovjek je dužan da nauči kako njima raspolagati na najbolji način. Tek tada shvata njihovu važnost i svoju obavezu prema njima.

IPAK, NAGRADA JE VELIKA

Prethodno govoreći o tome koliko je važno da preuzeti emanet nosimo dostojanstveno, vidimo da je kazna velika. Ali, za svako djelo čija je kazna velika, budimo ubedjeni da je nagrada još veća. Uzvišeni Gospodar obećao je hlad Svojeg Arša na Sudnjem danu onom vladaru koji bude pravedan, koji bude postupao po vjeri i pravdi. Primjer imama koji vodi džemat je najbolji kako bi ukazali na to da se za emanet dobija velika nagrada, ali i velika odgovornost. Kada čovjek stane ispred džemata, on mora razmisli o četiri stvari. Prvo da razmisli o tekstu Kur'ana, drugo da to bude tedžvidski ispravno, potom da razmisli o tome i na kraju da bude svjestan da, ako pogriješi, nosi grijeh cijelog džemata. Ali nasuprot tome, kada Uzvišeni Allah primi njegov namaz, onda on ima nagradu svakog onoga ko je za njime uspostavio namaz. Potom Allah uzdigne takvog roba pa ga učini bitnim faktorom u društvu, da da njegova riječ ima težinu. Tako i sa svakim drugim emanetom koji čovjek na dunjaluku preuzme, kako bi njime zaradio Allahovo zadovoljstvo.

ZAKLJUČAK

Emanet je velika odgovornost. Biti sprema preuzeti emanet, dostojanstveno ga nositi i sebe staviti na raspolaganje zajednici veliko je djelo za koje sleduje velika nagrada. Rahmetli Muftija Zukorlić je rekao: "Svako od nas je zadužen emanetima prema džematu, zajednici i umetu. Kako su ti emaneti raspoređeni? Prema mogućnostima. Ako je Allah nekome podario znanje, ili mu podario veliki imetak, ne smije ih zadržati samo za sebe. Mora ih koristiti za dobrobit muslimana."

Autor: Maksud Mahmutović, profesor Historije

Bošnjačka tradicija "kroz nastavu historije"

PROFESORI PIŠU

Jednom prilikom susrelo se nekoliko historičara. Raspravljali su koja oblast historije je najzanimljivija. Bilo je različitih mišljenja: Stari istok, Rimsko carstvo, Osmansko carstvo, Bizant, geografska otkrića, industrijske revolucije... Jedan od njih se nije izjašnjavao. Kada su ga upitali šta misli, rekao je: "Bilo koja oblast, bilo koji period, bilo koji segment - samo lijepo prepričaj!"

Hafiz Abdurrahman ef. Kujević 2015. godine me pozvao i ponudio mi da počnem predavati ovaj predmet u odjeljenju medrese "Gazi Isa-beg" u Rožajama. Nisam imao nikakvu dilemu i prihvatio sam odmah. Zašto? Jednostavno, jer časnijeg ali ni odgovornijeg posla nema! Došlo je vrijeme da u praksi primjenim sva znanja, stečena od profesora ove struke, i sve vještine prenošenja tog znanja, stečene od metodičara, pedagoga i psihologa koji su mi predavali na fakultetu tokom osnovnih i postdiplomskih studija.

Sama atmosfera u ovom odjeljenju medrese, prijateljski doček kolega i povjerenje koje sam osjećao od djece u učionici govorili su mi da sam donio pravu odluku.

Svjestan činjenica s početka ovog mog teksta, odmah sam počeo tražiti mehanizme kako da nastavu učinim što zanimljivijom. Kako sam bio jedini profesor sa naglaskom pljevaljskog kraja, koji je tipično istočnohercegovački, počeo sam od toga. Prvi čas počeo je u opuštenoj atmosferi, bez političke ili vojne historije, komplikovanih imena (Hatšepsut, Nabukodonosor, Asurbanipal, Vercingetoriks...), malog miliona datuma itd.

Počeli smo od nas - Bošnjaka. Ko smo, odakle smo, gdje nas sve ima, koje sve naglaske i lokalizme koristimo, u koliko se samo nijansi razlikujemo, od mjesta do mjesta, u koliko država živimo, a ipak smo jedan narod. Priča je dalje tekla preko naših prezimena. Koje značenje imaju, gdje se još pominju, kuda su vodili tokovi migracija od nekih davnih vremena do danas, gdje to sve imamo rodbine... I, ovaj početak se pokazao djelotvornim. Najvažniji elemenat u nastavi – pažnja, bio je prisutan.

Kako je nastavnim programom predviđena, pored svjetske, evropske, regionalne i nacionalna historija Bosne i Bošnjaka, svakoga časa sam u nastavu dodavao po nešta vezano za tradiciju i kulturu našeg naroda.

Teme su praktično nepresušne: stare čaršije, nacionalna nošnja, arhitektura i unutrašnje uređenje kuća, avlige, komšijski odnosi, dućani, zanatstvo, tradicionalna jela, ramazani i bajrami u bošnjačkim porodicama i džematima...

Čuvamo i stare riječi od zaborava pa ih, kada su vezane za nastavnu temu, često koristimo. Tako se u našim učionicama redovno čuju pojmovi: *čaršija, mahala, mutvak, sender, kanat, sećija, čilim, sehara, safra, ibrik, dugum, sahan...*

Nastavu u medresi pohađaju djeca iz raznih krajeva i gradova. Tako ove godine imamo učenika/ca iz Prijeopolja, Pribroja, Bijelog Polja, Brodareva, Berana, Pljevalja, Loznice, Prizrena, Gore, Peći, Skopja, Velesa, Struge, Subotice, Novog Sada, Sarajeva... Ovo je prilika da se još bolje upoznamo sa različitim običajima zastupljenim na različitim prostorima, na kojima žive Bošnjaci, i upotpuniti znanja o nama.

Znanje o svom narodu, njegovoj kulturi, običajima, jeziku prva je i nepremostiva barijera koja će odbraniti i sačuvati naš identitet od njegovog najvećeg neprijatelja – asimilacije. Zbog toga moramo poznavati, njegovati i sačuvati od zaborava svoju tradiciju jer, samo na taj način, možemo sačuvati i svoj identitet.

Biti u trenđu

ILI BITI NORMALAN

AUTOR: Aiša ŠUTKOVIĆ, II-c

DRUŠTVENA PRIRODA ČOVJEKA

Mi, kao bića, stvoreni smo sa društvenom prirodom koja budi težnju ka pripadnosti i sudjelovanju u određenoj zajednici. Živjeti u zajednici sa ljudima znači prihvatanje svih onih vrijednosti koje ta zajednica nudi, međutim, svjedoci smo da su današnje društvene vrijednosti često nespojive sa zdravim ljudskim umom. Postavlja se pitanje, kako organizirati sve ove stvari koje smo naveli tj. živjeti neizolovan od drugih ljudi i gajiti sve one moralne, etičke i društvene vrijednosti.

ŠTA BITI U TRENDU ZNAČI DANAS?

Dakle, u današnjem društvu "biti u trendu" znači staviti sebe u kalup evropske populacije koja nam je nametnula svoje principe i standarde i s tim, došli smo do situacije gdje ako se pojedinac izdvoji sa svojim zdravim stavovima biva osuđen na nepopularnost. Uzrok toga su, velikim udjelom, mediji i poznate ličnosti koje promovišu pomenute standarde i neprimjetno ih nameću omladini koja je posebno kolebljiva te ih prihvata i postaje njihova pristalica, a znamo da su nam od velike važnosti stavovi mlađih jer ipak su oni budućnost ummeta. Zatim, društvene mreže koje imaju jak uticaj na djecu i od samog početka im se uprljani stavovi predstavljaju kao nešto normalno i društveno prihvatljivo. Što se tiče poznatih ličnosti, nekolicina njih ima tragove etički zdravih mišljenja. Međutim, njihov broj je minimalan i oni imaju manji broj pristalica od ovih koji su na samom vrhu popularnosti, koji imaju jak uticaj svojim ponašanjem, postupcima i razmišljanjima, a koja su veoma upitna sa aspekta zdravog razuma.

NJEGOVANE VRIJEDNOSTI JEDNAKO AMBIČIJE

Prema vrijednostima koje jedno društvo gaji, možemo uvidjeti njihove ambicije, ciljeve i na kraju, generalno, njihovo stanje. Zatim, činjenica je da

su aktuelnosti trenutne, prolazne i samim tim promjenjive.

POJEDINCI KOJI POKREĆU MASE

Međutim, u cijelom ovom stanju, i dalje postoje oni pojedinci, na početku spomenuti, koji su odbili da budu sljedbenici trenda i koji ne posustaju sa pravog puta. Oni su ti koji obrazovanje promovišu kao nešto što treba biti u trendu, i da su oni koji sijaju znanjem zapravo jedine i istinske baklje koje trebamo slijediti. Kao rješenje, nudi se obrazovanje koje će u sebi sadržavati čvrste temelje moralnih i društvenih normi, i samim tim, kao produkt takvog obrazovanja, dobit ćemo omladinu sa temeljitim ahlakom i zdravim razmišljanjima. Onda će omladina širiti miris kvalitetnog obrazovanja i ponašanja na prijatelje, kolege, sredinu, zajednicu a zatim i na porodicu koju će osnovati. Ako bismo u trenutnoj situaciji, ovakvoj kakva jeste, omladini i djeci postavili za uzore one koji se čvrsto drže svjetiljke (Kur'ana) i čiji se postupci vode Kur'anom, vidjeli bismo ogromne promjene. Stavljanje akcenta na ispravne uzore i izlazak iz postojećih kalupa bit će glavni akteri promjene društva. Iz islama učimo da pojedinci mogu biti nosioci reformi i da mogu biti pokretači čitavih masa. Primjer toga su nam poslanici kao izaslanici od Svevišnjeg koji za zadatku imaju da nam dostave Allahove riječi, te da povedu one koji im se odazovu... Znači, sredina koja gaji ispravne težnje i principe eliminira ovo "ili" pa pojedinac sa ispravnim idejama može biti u trendu i istovremeno zadržati osobnosti svoje individualnosti, a afirmisati svoju pripadnost određenoj sredini.

Zato, kako bismo i mi sami bili uzori omladini, zašto ne bismo bili svjetiljke, baklje ovog današnjeg društva, da pravimo reforme i da ne posustajemo sa Pravog puta, a prije svega toga, da nam se postupci vode sunnetom Allahovog Miljenika, s.a.v.s., i da nam glavni izvor bude Kur'an.

Pogubnost izraza "UHAR JE"

„Djetetu nije problem da povjeruje u nevjerovatno, kao ni geniju ili ludaku. To samo ti i ja, sa svojim velikim mozgovima i sićušnim srcima, sumnjamo i previše razmišljamo i okljevamo.“ (Stiven Presfild)

AUTOR: Anida SMAILAGIĆ, IV-b1

„Ljudi koji su veliki žive sa onim što je suštinski važno, oni ne ostaju sa onim što je površno; oni se ne drže realnosti, ne ostaju sa onim što je providno i remetljivo.“ (Lao Ce)

Plemenita strana našeg „ja“ zna istinu. Istina je da je svako od nas stvoren s mogućnošću da radi nevjerovatne poduhvate pomoći darova koji su mu kao ljudskoj vrsti podareni i ostvaruje zapanjujuće ishode pomoći svojih razrađenih talenata. Svaka živa osoba nosi sposobnost duboko u svom srcu, u duhu, da ovo uradi. Što više smanjujemo ton naše nezdrave priče, koja je, govoreći s neurobiološkog gledišta, tvorevina našeg lingvističkog sistema, više ćemo čuti taj tihi zov da otvoreno izrazimo našu veliku genijalnost. Ovo važi bilo da si direktor u velikoj firmi, programer u maloj kancelariji, profesor u školi ili kuhar u restoranu. Ti svakako imaš kapacitet da uzdigneš svoj rad na nivo umjetnosti i ostvariš dobar učinak za čovječanstvo. Umjesto toga, mi osuđujemo naš život na apatiju zbog pogrešnog opažanja ko smo zaista i šta zaista možemo postići, često ostajući zaglavljeni u napola proživljenim životima.

NAŠE VIZIJE – GRANICE SVIJETA?

Svako od nas u sebi posjeduje kapacitet za vođstvo. Govorim o kapacitetu da uzdrmaš čitav svijet. Posjeduješ moć da živiš, da živiš časno, plemenito, smjelo i dostojanstveno tako da iskoristiš svoju priliku da stvaraš historiju na originalan način. Pitanje je da li je razvijen u neopodnoj količini. Jedan njemački

filozof je napisao: „Većina ljudi shvata granice svoje vizije kao granice svijeta. Rijetki to ne čine. Pridružite im se.“

Dakle, postoji velika razlika između stvarnosti i naše percepcije stvarnosti. Mi gledamo svijet kroz filter sastavljen od našeg ukupnog ličnog promatranja, a zatim bojimo i zauzimamo stavove pomoći tih perspektiva.

UVJERENJE KOJE UBIJA AMBICIJE

Danas često čujemo: „Uhar je, od mene dosta.“ Uhar je dvojka, uhar je da se upiše bilo koji fakultet. Ljudi su izgubili ambicije, a doista u životu nećete ništa više postići od onoga što mislite da možete, čime se ograničavate. Kada ljudi ne teže perfekcionizmu zadovoljavaju se malim, sićušnim stvarima. Oni danas nemaju ambicije za život, nemaju nikakav plan, već žive kao paraziti od danas do sutra. Zbog čega baš ti da ne budeš direktor velike firme, zašto ne bi postao izvrsni doktor koji će služiti kao primjer drugima? Svako u sebi posjeduje mogućnost i sposobnost za nečim velikim, ali onda kada se ne zadovolji ovim „uhar je“.

Sve u životu što radiš radi perfektno, daj cijelog sebe. U svijetu ostavi lični pečat, pečat svoje genijalnosti.

„Djetetu nije problem da povjeruje u nevjeroyatno, kao ni geniju ili ludaku. To samo ti i ja, sa svojim velikim mozgovima i sićušnim srcima, sumnjamo i previše razmišljamo i okljevamo.“ (Stiven Presfild)

ZNANJE

je uvijek u modi

AUTOR: Sumeja KALAČ, III-c

NAUKA U SLUŽBI ČOVJEKA

"Subjektivan stav ili vjerovanje naučnika nije nauka. Proučavajući Braću Karamazove, nije se Einstein, kao naučnik, interesirao za moralne dileme Ivana Karamazova. On je to činio kao misilic, čovjek ili pak umjetnik (a svaki čovjek je u izvjesnoj mjeri umjetnik). Postoji razlika između traženja nauke i posjedovanja nauke. Traženjem nauke traže se odgovori i shvatanja o svijetu, a posjedovana nauka koristi kao alat, tj. da se njom koristi. Nauka nije isto za naučnika i za sve druge ljudi. Za odsutne ona je kompletan rezultat, dok za naučnika ona je jedan kompletan život. Viši stepeni naučniku su radost saznanja jedne najviše etičke vrijednosti. U tom momentu čovjek nadmašuje naučnika i postaje misilic i umjetnik. Odатle i nastaje razlika između onog otkrivenog za sebe i onog otkrivenog za historiju i lanac novih misli. Imati svoje ja, biti ga svjestan, braniti ga – ma šta to 'ja' moglo da znači – to je prvi uslov da se bude čovjek. Zato ponекад i prema negativnom junaku – ako je ovaj dosljedan i spreman da izvuče sve konsekvence iz svog stava – možemo osjetiti poštovanje i možemo se zainteresirati za njegovu sudbu." (Alija Izetbegović, *Islam između istoka i zapada*)

POTRAGA, ZADATAK I BUJANJE (ŠIRENJE) RIJEKEZNANJA

Islam zahtijeva kontinuiranu predanost Gospodaru, ali nikako da to bude ograničen mistički doživljaj, niti je taj doživljaj istine u islamu usmjerjen na to da ostane hermetički zatvoren u pojedincu. "Pitati se o Islamu i Svijetu, znači pitati se koliko o Svijetu, još više, pitati se o sebi u sebi, ali jednako tako i pitati se o sebi u svijetu. To znači, pitati se ne samo o čudu postojanja svijeta, nego i o čudu da jesam, da me ima, da sam iz ničega postao nešto", kaže akademik Ferid Muhić u svojoj "Ontologiji Islama". Postoje li faktori u materijalnome svijetu, svijetu opipljivog, iz kojih mogu objasniti sebe, razjasniti tok misli i pojednostaviti misiju saznanja? Čovjek, manje ili više, obdaren je znanjem o putu, ali zato ima

sasvim jasan suštinski osjećaj o spoznaji puta. Čovjek ima ličnu slobodu volje da, sebe radi, bira put u skladu sa pravednim znanjem i vlastitim osjećajem, koristeći razum i duševnu spoznaju. Ili pak, slobodnom voljom može se odlučiti i protiv sebe, rizikujući ulazak u sukob sa suštinskim osjećanjem spoznaje puta, i ne uzimajući u obzir saradnju razuma sa duševnom spoznajom. Znanje i mogućnost povećanja tog znanja preko saradnje razuma sa duševnom spoznajom čini neograničeno polje gdje se čovjek upravo dokazuje kao takav.

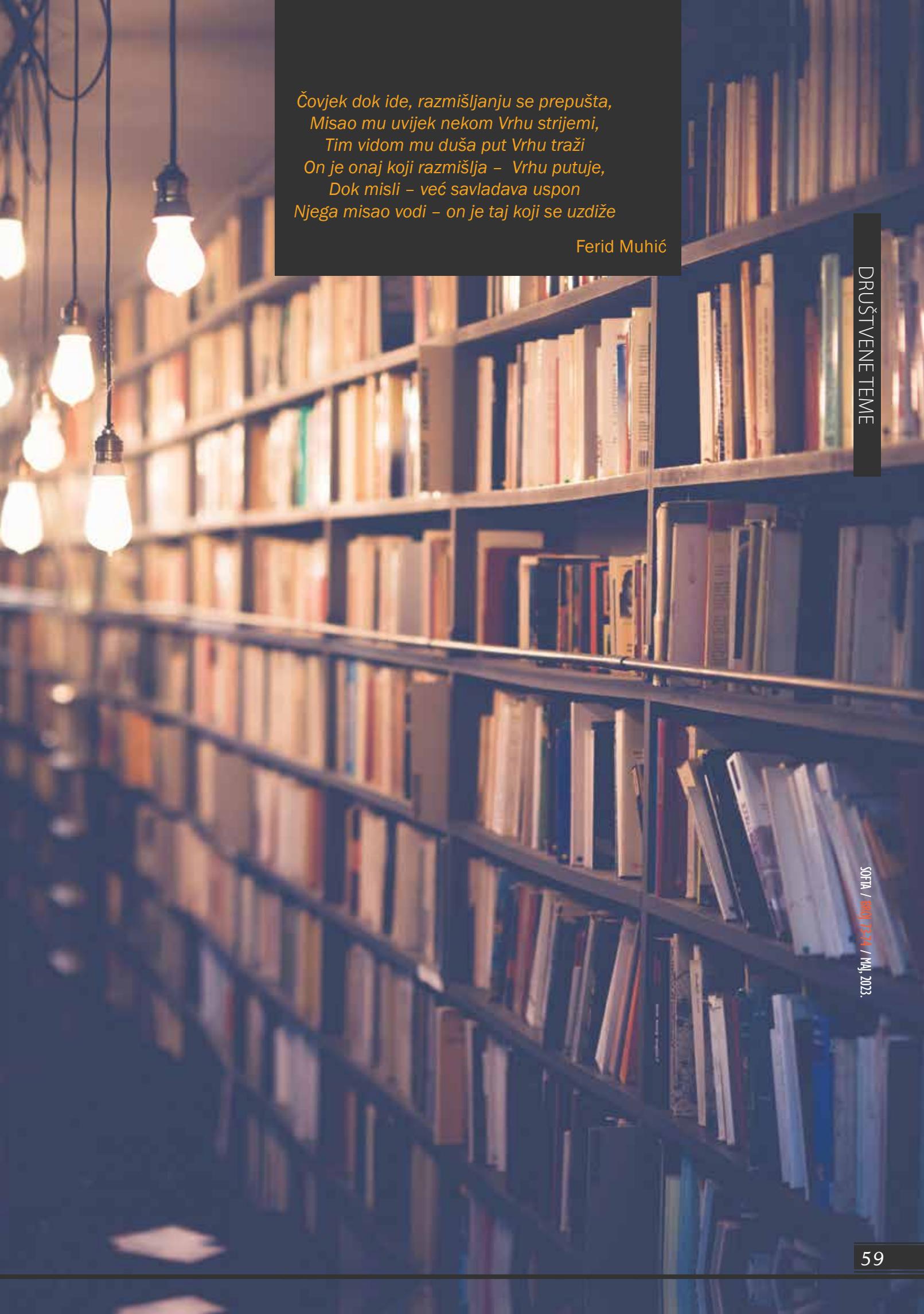
TOČAKZNANJA SE ZAVRTIO...

Početak znanja čovjeka počeo je onda kada je Sveznajući podučio našeg praoca, Adema, a.s., imenima stvari, pa ga i spustio na Zemlju i učinio ga namjesnikom iste. Njemu su objavljeni i prvi suhufi, i to postaje prvi točak znanja koji se okreće do dana današnjeg. Kasnijim poslanicima i vjerovjesnicima slati su suhufi i slate su Objave, kao još jedni vjesnici Istine. Ono bitno za napomenuti jeste to da su oni, riječi Stvoritelja razumijevali, živjeli i jezgrovito ih prenosili. U Islamu vjera nijednog trenutka nije slijepa. Svako duhovno svjesno biće prevazilazi najnižu stepenicu postojanja – duhovnog mrtvaca.

ISLAM, VJERA KOJA OSLOBAĐA, A POSJEDUJE GRANICE

Vjera kao što je islam, istovremeno je i oslobođajuća i ograničavajuća. Ona oslobađa u smislu da konačnost božanske stvarnosti omogućava ljudskom duhu da se širi ka Vrhu, tako da svijest postaje trodimenzionalna (um, srce, tijelo). Ali ona i ograničava, jer uz spoznaju Boga ide odgovornost i svijest o granicama.

U konstantnoj smo potrazi za znanjem, za osjećajem potpunosti i, kao takvi, od historije do određenog, čovjeku je zadatak proučavati i živjeti riječi Istine koje vode plemenitom cilju.

*Čovjek dok ide, razmišljanju se prepusta,
Misao mu uvijek nekom Vrhu strijemi,
Tim vidom mu duša put Vrhu traži
On je onaj koji razmišlja – Vrhu putuje,
Dok misli – već savladava uspon
Njega misao vodi – on je taj koji se uzdiže*

Ferid Muhić

DRUŠTVENE TEME

SOFIA / BROJ 73-74 / MAJ, 2023.

NE VJERUJTE SVEMU ŠTO ČUJETE ILI PROČITATE

AUTOR: Zejd PLOJOVIĆ, III-a I

U današnjem vremenu jedan od velikih izazova kod vjernika jeste vođenje računa iz kojih izvora crpe informacije. Jedna od pogubnih pošasti koja se proširila muslimanskom zajednicom jeste i sindrom "rekla-kazala". Ljudi trebaju posebno obratiti pažnju od koga uzimaju određenu informaciju, i da li će ona biti štetna ili korisna za nekoga. Trebamo voditi računa prilikom iznošenja određenih informacija, jer ukoliko je ta informacija destruktivnog sadržaja ona može načiniti samo štetu ljudima. Posebno kada se u nekoj vijesti ili informaciji govori o muslimanima.

Ljudi često naglo postupaju i odreaguju odmah na osnovu toga što su čuli ili pročitali, i poslije izazovu razne probleme kako za sebe tako i za ostale ljudе. Jezik je mač sa dvije oštice, koliko može biti od koristi za nas, u drugu ruku još veću štetu nam može napraviti ukoliko ne vodimo računa o tome šta pričamo. Moramo voditi računa da su od našeg jezika slobodni drugi vjernici, to jest da ne prenosimo svakakve vijesti, pogotovo one koje mogu našteti drugim vjernicima (pa makar one ponkad bile i istinite). Trebamo obratiti pažnju sa kim se druži-

mo, jer ima ljudi koji dok su sa vama „sve je u redu”, dok istog trenutka kada odu iz vašeg društva oni drugima pričaju razne teorije o vama. Kada dobijemo neku vijest ne trebamo je prihvati odmah zdravo za gotovo, već moramo provjeriti izvore te vijesti i njenu valjanost.

KUR'AN I SUNNET O VOĐENJU RAČUNA PRILIKOM UZIMANJA VIJESTI

Allah, dž.š., kaže:

„O vjernici, ako vam nekakav nepošten čovjek donese kakvu vijest, dobro je provjerite, da u ne znanju nekome zlo ne učinite, pa da se zbog onog što ste učinili

pokajete.“ (El-Hudžurat, 6)

Iz ovog ajeta vidimo da vjernik treba da vodi računa o tome od koga uzima informacije, i da ako se radi o nekom nepoštenom čovjeku treba dobro da provjeri tu vijest. Danas imamo slučaj da ljudi vjernici jedva čekaju da dobiju neku ružnu informaciju o osobi koju ne vole iz nekih razloga, i da je odmah prošire među ljudi kako bi obrukali neku osobu, a Poslanik, s.a.v.s., kaže: „Ko sakrije sramotu brata muslimana na dunjaluku, Allah će sakriti njegovu (sramotu) i na dunjaluku i na ahiretu“.

Iz ovog hadisa možemo vidjeti da dosta muslimana, nažalost, postupa suprotno hadisu i da jedva čekaju da otkriju neku sramotu brata muslimana ne bi li ga omalovažili u društvu. Koliko je opasan sindrom "rekla-kazala" vidi-mo iz sljedećeg hadisa, gdje je Poslanik ,s.a.v.s, to strogo zabranio rekavši: „Uzvišeni Allah vam mrzi i prezire 'rekla-kazala' informacije, mnogo pitanja i upropastavanje imetka“. U ovom kontekstu Ibn Kajjim, rahimehullah, je rekao: „Onaj ko je zaokupljen strahom od vatre i željom za

Firdevsom takav se ne bavi 'rekla-kazala' pričama, a onaj ko se udalji od ljudi, sačuvao se od njihovog zla". Uistinu je čast vjernika nešto sveto i ne-prikosnovenno, a narušavanje njegove časti i dostojanstva spada u najveću nepravdu i najgore grijehu. Vjerodostojno je preneseno da je Poslanik, s.a.v.s., rekao: „Kamata ima sedemdeset i dvoje vrata (oblika). Najmanji oblik kamate (po veličini grijeha) je kao kada čovjek bludniči sa svojom majkom, a najveća kama-ta je napad na čast muslimana".

Mi kao muslimani smo posebno dužni da povedemo računa o ovim stvarima, jer je nama jasno dato do znanja u Kur'anu i sunnetu koliko je opasno prenošenje tuđih riječi bez provjeravanja ispravnosti istih.

KAKO DA UKLONIMO PROBLEM ŠIRENJA NEPROVJERENIH VIJESTI?

Prvo trebamo krenuti od sebe i od svoje porodice. Trebamo svi upitati sebe koliko vodimo računa o tačnosti informacija koje prenosimo, i o koristi informacije koje smo prenijeli. Ukoliko bi svako od nas vodio računa o izvoru vijesti i o njenoj tačnosti doista bi se problemi između muslimana dosta smanjili. Trebamo da uvedemo naviku u svom životu da uvijek kada dobijemo neku vijest, prvo provjerimo njenog donosioca, jer imamo situaciju da ljudi čak neke vijesti i izmisli kako bi naškodili nekome, i zbog toga je veoma bitno da provjerimo kakav je status donosioca vijesti u narodu (da li je poznata kao časna i pouzdana osoba, ili je poznata kao osoba koja sije mržnju među ljudima). Nakon što smo provjerili tačnost ove

vijesti trebamo vidjeti kakvu će ona korist (štetu) da proizvede, pa ukoliko je korisna onda ćemo, nakon što smo provjerili njenu tačnost, prenijeti tu vijest, a ako će da izazove štetu u pogledu otkrivanja sramote neke osobe onda ćemo je prešutjeti. Vidimo da je glavno rješenje u slijedeњu Kur'ana i sunneta, i ukoliko bi ljudi više slijedili Kur'an i sunnet, svi bi problemi nestali, jer za sve probleme imamo rješenje u Kur'anu i sunnetu.

ČUVANJE PRILIKOM UZIMANJE VIJESTI PREKO INTERNETA

Danas imamo veoma razvijen sistem socijalnih mreža, i sve su nam informacije na dohvat ruke. Često se puta susrećemo sa vijestima na internetu koje su napravljene samo radi prikupljanja pregleda i zbunjivanja naroda. Kako da se sačuvamo od tih vijesti? Prvo trebamo da povedemo računa o sajtu ili stranici na kojoj čitamo vijesti, te stranice trebaju biti poznate po svom dugom radu i kvalitetu. Ako se u vijesti radi o nekom propisu koji do tada nismo čuli onda se trebamo obratiti nekom ko je stručan u tome, a ako se u vijesti govori o nekom događaju vezanom za nekog od muslimana, onda tu vijest uzeti sa dozom rezerve (dobro je provjeriti). Također trebamo voditi računa da prilikom uimanja informacije ne ulazimo u razne rasprave sa ljudima u komentarima, jer ima ljudi koji su posebno zaduženi da se raspravljaju i da zbunjuju narod, i tom svojom raspravom nećemo ništa postići. Koliko god internet imao svojih dobrih strana, ima, makar, još toliko loših. Moramo se dobro paziti prilikom upotrebe interneta, i voditi računa da internet korištimo samo za korisne stvari,

jer ima dosta stranica na internetu čiji su naslovi napravljeni samo radi prikupljanja pregleda, a u stvari u sebi sadrže samo stvari koje nemaju nikakav dokaz za svoju ispravnost.

ZAKLJUČAK

Muslimani su jedno, i trebaju se držati kao jedno, jer samo tako mogu i uspeti. Trebaju čuvati ugled i čast jedni drugima, voditi računa jedni o drugima, jer je to put ka Božjoj milosti. Ukoliko se budu pridržavali upute Božje, Kur'ana i sunneta, ostaće na pravom putu, a ukoliko se ne budu držali Kur'ana i sunneta doista će propasti, Allah, dž.š, kaže: „**Svi se čvrsto Allahovog užeta držite, i nikako se ne razjednjujte!**“ (Ali Imran, 103)

OSJEĆAŠ SE DEPRESIVNO? POPIJ MALO VODE

Voda čini 75% mozga.

"Naš mozak ovisi o pravilnoj hidrataciji kako bi funkcionirao optimalno. Kada izgubite previše vode, ta ravnoteža se poremeti. Vaše moždane ćelije gube efikasnost."

Dehidracija može prouzrokovati simptome slične depresiji i ankcioznosti, jer vaše tijelo nema odgovarajuću energiju za funkcioniranje.

Postoji veza između vode za piće i poremećaja mentalnog zdravlja, ali to ne znači da će voda za piće magično izlijечiti vaše mentalno zdravlje, već može na njega bitno utjecati.

Učinite uslugu sebi i pijte vodu.

KAKO BITI DRUŠTVENO PRIHVAĆEN

Nekada se pod društenom prihvaćenosti mislilo na osnovne osobine ponašanja, tj. na učitost. Danas, socijalni standard za društveno prihvaćenu osobu je često narcisizam, delikventnost i razni trendovi.

Želja za društvenom prihvaćenosti nije loša, normalno je da želimo izgraditi svoj socijalni krug. Stvar je u tome što moramo doći do zaključka od strane kakvih ljudi želimo biti prihvaćeni.

Pa, kako biti društveno prihvaćen?

Odgovor je lak a istovremeno i težak: spoznati i razviti osjećaj vlastite vrijednosti i stavove koje nam nijedan socijalni standard, nijedna osoba nesigurna u sebe ne može porušiti.

NE VOLITE NAMIRIVANJE KUĆE? POSLIJE OVOG TEKSTA HOĆETE

Organizirani prostor pomaže da se poveća vaša sposobnost koncentracije

Jeste li se ikada osjećali pod stresom i lako vam se odvlači pozornost? Čist i uredan prostor znači manje ometanja i pomaže da se više fokusirate na ono što radite.

Namirivanje kuće sagorijeva kalorije

Organiziranje, čišćenje i rasterećenje stvari mogu biti dobar izgovor za sagorijevanje kalorija tokom dana.

Jest ćete manje čokoladica

Prema jednoj studiji, ljudi koji su radili u urednom prostoru 10 minuta imali su dvostruko veće šanse da izaberu jabuku umjesto čokoladice od onih koji su radili u neurednoj kancelariji isto toliko vremena.

Sljedeći put kad se krenete žaliti na čišćenje, sjetite se da je to dobro za vas. Odmah će vam život biti miliji.

SAVJETI ZA ZDRAV UM

1. Jedite dobro, ali se ne opterećujte svakom sitnicom u vašoj ishrani.
2. Okružite se pozitivnim ljudima, jer način na koji se drugi ponašaju utječe na naše ramišljanje o svijetu.
3. Odvojite vrijeme za vježbanje zahvalnosti. Zastanite u toku dana i razmislite na čemu ste sve zahvalni.
4. Izbjegavajte samopoređenje, jer ono smanjuje samopoštovanje.
5. Pronađite hobi. Balans između učenja i rađenja stvari koje vas čine sretnima je vrlo bitan.
6. Vježba. Postoje mnoge studije koje podržavaju ideju da je vježbanje vrlo moćno u podršci mentalnom zdravlju.

ZDRAVLJE I SAVJETI

PLJAČKANJE BANKE SPAVAJUĆI- ZANIMLJIVE ČINJENICE O SNU

-
1. Ljudi provode 1/3 svog života spavajući.
 2. Rekord za najduži period bez sna je 11 dana (Ovo se definitivno ne preporučuje jer je osoba koja je oborila rekord doživila ekstremni nedostatak sna, a drugi su umrli ostajući predugo budni).
 3. Dizanija je stanje u kojem je teško ustati iz kreveta ujutro.
 4. Parasomnija je termin koji se odnosi na neprirodne pokrete tokom spavanja (neki ljudi su čak počinili zločine zbog parasomnije, uključujući vožnju u snu, pljačku, pa čak i ubistvo).
 5. Tolerancija na bol se smanjuje nedostatkom sna.
 6. Ljudi koji zaradjuju mnogo novca najbolje spavaju.
 7. Ako ne spavate, vjerovatno ćete biti više gladni.

DIŠITE OPREZNO

Koliko je zagađen vazduh opasan?

Zagađen vazduh je četvrta najveća prijetnja ljudskom zdravlju. Izloženost visokim nivoima zagađenja vazduha može uzrokovati niz štetnih zdravstvenih ishoda. Povećava rizik od respiratornih infekcija, bolesti srca i raka pluća.

Šta postupiti kada je kvalitet vazduha opasan?

1. Provjeriti kvalitet vazduha svakog dana na stranici accuweather.com;
2. Ako je kvalitet vazduha loš, ostanite unutra što je više moguće. Ako apsolutno morate da izađete napolje, nošenje maske za lice ili filtera za nos može pomoći u filtriranju štetnih čestica;
3. Kada ste u automobilu, pokretanje klima uređaja može pomoći u filtriranju zagađenja;
4. Nemojte paliti ništa, uključujući svijeće, cigarete, itd;
5. Izbjegavajte prženje prilikom kuhanja koliko je moguće, da bi vazduh u sobi ostao čist;
6. Izbjegavajte naporne aktivnosti na otvorenom.

SOFIA / BROJ 73-74 / MAJ, 2023.

Vila

U grudima mojim
njeno srce kuca
uzaludno bježim
a duša bolom grca.

Naviru sjećanja
uspomene bole,
duša mi izgara
traži odgovore.

Da li je moguće?
Kakva je to pravda?
Normalno živjeti
kad nevin nastrada?

Na krvi nevinih
graditi svoj dom
i ni trunku krvice
ne osjećati pritom?

Toliko pitanja,
odgovora nigdje;
pogled u daljini
ko da neko ide.

Boga Dragog molim
da nada još živi,
da bar poslije smrti
taj susret doživi.

Dugo je čekala:
osamdeset ljeta.
Oči pune suza,
a u glasu sjeta.

Spominje imena,
i dalje se nada:
"Možda jednog dana
dođu iznenada?"

Tiho dove uči
i Allaha moli,
s tespihom u ruci
dugo, dugo dovi.
Spominje strahote
dane svog djetinjstva,
kuću na brežuljku
njenih Šahovića.

Onda dugo broji
imena doziva:
"Ne znam dal' su živi."
- i znoj je obliva.

"Babajići moji
kršni su junaci,
ljudi od rijeći
ponosni bajraci."

Tako ona priča
i u nadi živi.
Na Bolji svijet ode
a susret ne doživi.

Na čast neka služi
precima i potomstvu
koji djecu uče
"junaštvu" i "čojstvu".

Ako je to čojstvo
Dragog Boga molim,
da me takvog čuva,
i sve koje volim.

Prije ili kasnije
svakom se sve vrati
moj Gospodar uvijek
pravedno naplati.

Posvijećeno prabiki moje
majke -
rahmetli Vili Babajić - Kur-
tović,
koja za života nije vidjela
nikog
svog. Umrla je ne saznавши
da li je neko od njene poro-
dice preživio.

Islam

Čisto kao sunca sjaj
i prostrano k'o beskraj
tako snažno, tako moćno
to je vjera moj islam!

Sve što želiš naučiti
kako ćeš se ponašati,
nije teško brate znaj
uzmi Kur'an pročitaj!

Ako želiš sve saznati
kako trebaš postupati,
pa uzor je najbolji
naš Poslanik poslednji.

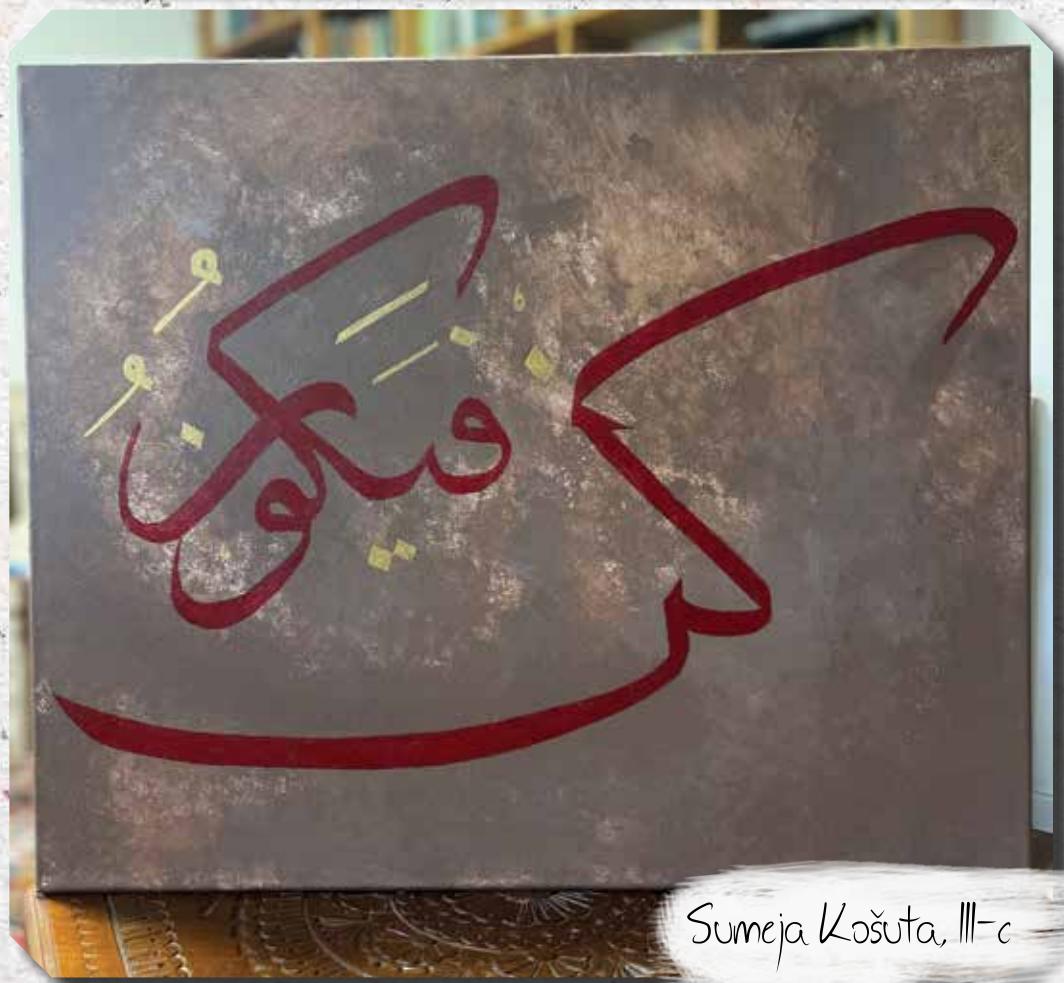
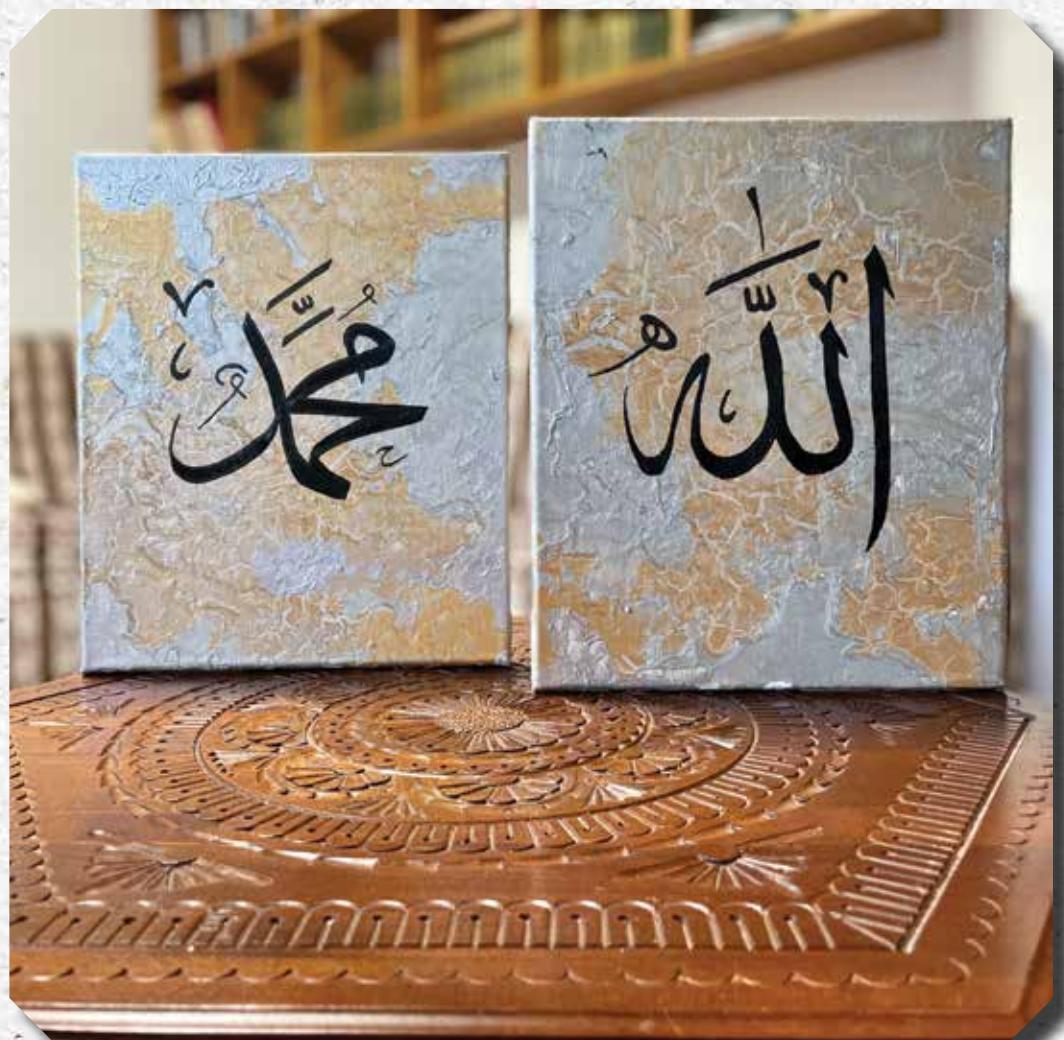
Voli, moli, iskreno
našeg Rabba Jedinog,
On je Vječni - Milosni
što sve želje ispunи.

Čak i nekad kad je teško
kad nevolje pritisnu,
tad se sjeti Stvoritelja
On je uvjek u srcu.

Da bolesti izlijeci
i nedace otkloni,

Svome robu oprosti
Džennetom ga ohrabi.

I zaista tako je
nekad teško, kader je
nekad lijepo, milost je
al' sve od Allaha je.

Sumeja Košuta, III-c

Na granici između Istoka i Zapada

Bio je novembar – mjesec grimiznih zalazaka sunca, galebova koji razdvajaju duboke himne mora, strasnog vjetra koji pjeva u borovima. Strmom kaldrmom odzvanja zvuk točkića kofera punih uzbuđenja i radosti, a od gužve u saobraćaju teško je čuti i sopstvene misli. Pažnju okupiranu upijanjem ovozemaljskih ljepota odjednom odvraća glas lokalnog vodiča: „Dragi učenici, dobrodošli u Istanbul, grad čuda!“

Čuje se ezan za sabah namaz dok prvi izdanci sunca oslikavaju svoju umjetnost nad stambolskim nebom. Sa krova hotela Venera prostire se najljepši pogled koji spaja Aziju i Evropu. Pješačka tura, po planu i programu neizbjježna, u prvi mah nam se i ne čini kao dobar početak obilaska ovog magičnog grada, no približavajući se našoj prvoj destinaciji naše mišljenje se počinje mijenjati. Kapali čaršija, još iz doba Ottomanskog carstva, centar je svjetske trgovačke djelatnosti, spoj je tradicije, historije i glamura. Tuneli kojima se gotovo ne vidi kraj obojeni su turskom kulturom, očaravajućim predmetima i prirodnom svjetlošću.

Na samo nekoliko stotina metara od Grand bazara našli smo se u srcu Istanbula, okruženi Aja Sofijom, Plavom džamijom i fascinantnom Topkapı palatom. Spoj bogate arhitekture i duhovnosti potkrijepljene historijom čovjeku ne mogu pružiti nijedan drugi osjećaj sem oduševljenja. Dok se neочекivano topao novembarski dan privodi kraju, ulicama se širi miris vrućeg đevreka i tradicionalnog turskog čaja, koje ako ne probate u toku svog boravka ovdje, ne možete računati da ste bili u Turskoj. Sa lijeve strane Sulejmanija, a sa desne se u daljini nazire Galata kula, tako magična, ujedno i nedostizna. Ovaj grad je poezija, a svaki sokak po jedan njegov stih.

Laku noć Istanbule, tvo-ja svjetla iz čovjeka iznje-druju najljepše osjećaje.

„Trenutno se nalazimo na mostu Čanakale, koji preko Dardanele spaja Evropu i Aziju, koji je svojim impozantnim izgledom i arhitekturom poznat kao jedan od zaštitnih znakova ovog nevjerovatnog grada“, objašnjavao je lokalni vodič dok sam, sa naslonjenom glavom na prozor autobusa, hipnotisana ljepotom Bosfora u tom trenutku u potpunosti razumjela poruku izreke: „Kad bi svijet bio država, Istanbul bi bio njen glavni grad.“

Nalazimo se na azijskoj strani, usred najveće džamije u Evropi. Čamlidža džamija, fascinantnom i pronicljivom izgradnjom, ispunjena je simbolikom koja u drugima budi duhovnu radoznalost. Posjeduje šest minara koji simbolizuju šest imanskih šarta, temeljnih stubova islama. Sa njenog platoa prostire se neprikosnoven pogled koji pokriva cijeli Istanbul, pogled od kojeg zastaje dah. Zaputivši se prema Kadikoyu, veleljepnom i modernom dijelu azijske strane, otkrili smo skrivene ljepote uskudarskih četvrti i njenih najfascinantnijih dijelova.

Nezaboravno iskustvo privodimo kraju obilaženjem kulturno-historijskih muzeja, posjetom Ejubije i još jednog izvanrednog vidikovca po imenu Piere Lotti, kojima ovaj grad ne manjka.

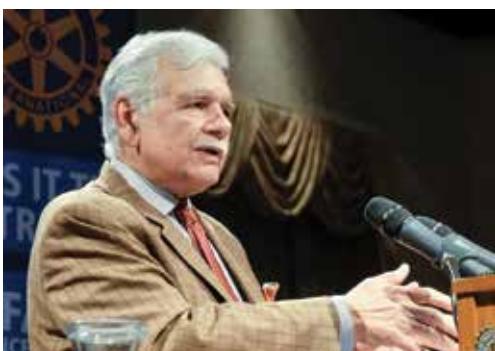
Autoput je čist, autobus je tih, svi su zaspali. Petodnevna bajka privodi se kraju, a njen autor, teška srca primoran je napisati njen rasplet. Carigrade, hvala ti za iskustvo, hvala ti za snove, hvala ti za uspomene.

Istanbul iz moje perspektive, vječite zaljubljenice.

Piše: Adla Šlurijelj, IV-b2

Foto: Bedrija Ramičević & Amina Nurović, IV-b2

DR. S. AMJAD HUSSAIN UVRŠTEN MEĐU STOTINU NAJUTJECAJNIJIH MUSLIMANA

USA: Kao priznanje za njegov trud u služenju svojoj zemlji, istaknuti američki muslimanski hirurg nagrađen je kao jedan od 100 istaknutih američkih muslimana na listi koju je napravio međuvjerski institut na Long Islandu. Islamski centar imenovao je dr. S. Amdžada Huseina, profesora emeritusa na Univerzitetu u Toledu na Medicinskom fakultetu i UT-ovom Koledžu u kategoriji zdravstvene zaštite.

Dr Husein je kardijotorakalni hirurg, pedagog, autor i svjetski putnik. Tečno govori pet jezika.

PRVA MUSLIMANKA MEĐU SUDIJAMA U ARIZONI

USA: Laila Ikram je prva muslimanka u historiji Arizone koja je postala sudija.

Laila Ikram položila je zakletvu u Centru pravde u Fenikušu kao sudija *pro tempore* od strane sudije Enriquea Medine Ochoa, sudske mira u stanici Suda pravde u centru grada.

Pored toga što je bila prva muslimanka, Ikram je bila prvi sudija u istoriji države koja je nosila hidžab. Zakletvu je položila na Kur'anu. Diplomirala je pravo Sandra Day O'Connor na Državnom univerzitetu u Arizoni.

(Izvor: bizjournals.com)

VRIJEDNE DONACIJE BRITANSKIM STUDENTIMA

Britanija: Usred očekivanja od oštrih zimskih mjeseci zbog rasta cijena, Britanska islamska do-

brotvorna organizacija donirala je stotine paketa hrane studentima u Velikoj Britaniji tokom jeseni i novogodišnjih praznika.

Penny Appeal pokrenula je program Holiday Hunger prije nekoliko godina i služi vreće s hranom, koje uključuju pakovanja mesa, nekvarljive prehrambene articke hiljadama djece.

Dobrotvorna organizacija sa sjedištem u Wakefieldu donirala je obroke djeci u Yorkshireu i Humbersideu, sjeverozapadu, zapadnom Midlandsu i istočnom i zapadnom Londonu, tokom školskih praznika.

(Izvor: islamicbridge.com)

ISLAMSKA ŠKOLA JEDNA OD NAJBOLJIH U MELBOURNU

Australija: Za Islamskim koledžom u Melburnu vlada ogromno interesovanje. Stara samo 10 godina, već je najveća nevladina škola u Tarneitu sa oko 1.500 učenika, a planira otvoriti novi primarni kampus za smještaj svojih rastućih upisa.

Porodice iz udaljenih dijelova zemlje, sve do Krejgerburna, udaljene sat vremena vožnje sjeverno od Melburna, počele su slati svoju decu u školu sa niskim troškovima na jugozapadnom rubu grada, što je vrijedno pažnje, obzirom na veliki izbor škola u tom okrugu.

(Izvor: theage.com.au)

PRVI EZAN SA RAZGLASA U KELNU

Njemačka: Prvi put u historiji, 14. oktobra 2022. godine, sa razglasa Centralne džamije u Kelnu začuo se ezan.

"Ovo je važan korak u percepciji muslimanskih vjerskih zajednica kao dijela društva," rekao je Abdurrahman Atasoy, visoki zvaničnik Tursko-islamske unije za vjerska pitanja.

(Izvor: *Deutsche Welle*)

MUSLIMANI I ZVANIČNO NAJBOLJI NA SVIJETU

Francuska: Muslimanski navijači slavili su dostignuća muslimanskih igrača tokom dodjele Zlatne lopte, a napadač Real Madrida i Francuske Karim Benzema osvojio je prestižnu nagradu.

Benzema je bio ispred senegalske muslimanske zvijezde Sadio Manea, koji je došao na drugo mjesto, dok je Egipćanin Muhammed Salah, napadač Liverpula, došao na peto mjesto.

(Izvor: *aboutislam.net*)

PRVI HIDŽAB U PARLAMENTU AUSTRALIJE

Australija: U svom prvom nezvaničnom obraćanju Senatu, članica Laburista, 27-godišnja Fatima Payman ohrabrla je djevojke koje odluče nositi hidžab da to učine s ponosom. Senatorka Payman, kćerka izbjeglica iz Afganistana, prva je muslimanka koja nosi hidžab u federalnom parlamentu Australije. Ona je ujedno i najmlađa članica ovog parlamenta i prva izabrana Afganistanka iz Australije.

(Izvor: *SBS News*)

FC ARSENAL POMAŽE ŽRTVAMA RAZORNOG ZEMLJOTRESA U TURSKOJ I SIRIJI

Britanija: Londonski fudbalski klub Arsenal kontaktirao je muslimansku zajednicu Velike Britanije kako bi pomogao žrtvama snažnih zemljotresa koji su ranije ove nedelje pogodili Turkiju i Siriju i izazvali masovna razaranja. Mohammed Kozbar, predsjednik džamije Finsbury Park u sjevernom Londonu, rekao je da im se engleski premijer ligaš obratio da učestvuju u humanitarnom radu.

"Kontaktirali su nas, imamo dobar odnos sa njima. Ponudili su da daju hranu, sva neophodna sredstva žrtvama, kao i onima koji su pogodjeni zemljotresom," navodi se u saopštenju.

(Izvor: *Anadolu Agency*)

ŠTA JE TAČNO CHATGPT I KAKO FUNKCIIONIŠE?

Uzadnje vrijeme često ćete čuti "analize" poput: ChatGPT je došao da ostvari dugo-godišnji strah čovječanstva od vještačke inteligencije (AI) i njegovog skorog preuzimanja svijeta... samo, ko je znao da će to početi sa svijetom umjetnosti i književnosti.

ChatGPT je bot vještačke inteligencije koji može da odgovara na pitanja i piše eseje i programira računare. Ali pazite koliko mu vjerujete.

Šta je GPT-3 i ChatGPT?

GPT-3 (Generative Pretrained Transformer 3) je najsavremeniji AI model za obradu jezika koji je razvio OpenAI.

U stanju je da generiše tekst sličan čovjeku i

ima širok spektar aplikacija, uključujući prijevod jezika, modeliranje jezika i generisanje teksta za aplikacije kao što su chat botovi.

To je jedan od najvećih i najmoćnijih AI modela za obradu jezika do danas, sa 175 milijardi parametara.

Glavna karakteristika ChatGPT-a je da generiše odgovore onako kako bi ih ljudi dali, u okviru za tekst.

Zbog toga je pogodan za chat botove, konverzacijeske AI sisteme i virtualne asistente. Takođe, može da pruži prirodne odgovore na pitanja u tonu razgovora i može da generiše priče i pjesme.

Štaviše, Chat GPT može:

- Da napiše kod
- Da napiše članak
- Da prevede tekst
- Da otkloni grešku u programu
- Da napiše priču/pjesmu

Sam ChatGPT je sebe opisao kao model vještačke inteligencije za obradu jezika.

(geek.hr)

SAMI STE KRIVI ŠTO VAS PRATE

Koliko puta vam se dogodilo da ste o nečemu pričali, a onda ste uzelni mobilni telefon u ruke i pojavila se reklama upravo za to o čemu ste pričali.

Onda se pitamo da li nas telefon "prisluškuje"?

Ako jednostavno ne želimo da se naši podaci bilježe, možemo to zaustaviti. Samo trebamo isključiti sve dozvole koje dajemo aplikacijama i sustavu u postavkama svih uređaja.

"To nije komplikovan proces i za isti je potrebno minimalno tehničko znanje", naglasio je Marko Barić, marketinški stručnjak.

SAMI SEBE ŠPIJUNIRAMO, A ŽALIMO SE NA VELIKE KOMPANIJE

Moramo biti svjesni da sve informacije o svom životu sva-

kodnevno iznosimo javno.

"Svi mi dijelimo informacije o sebi na svim društvenim mrežama koje koristimo. Dijelimo ih sa svojim pratiocima i ljudima koje uopšte ne poznajemo. Ne treba nam neko ko će nas prisluškivati da bi saznali sve o

nama. Dovoljno je samo pogledati naše profile na društvenim mrežama i već imate podatke o našim interesima. Kao i sve ono što smo sami i svojom voljom podijelili na internetu."

(atvbl.rs)

SAUDIJSKA ARABIJA - GRAD „THE LINE“ U JEDNOJ ZGRADI OD 170 KILOMETARA

Saudijska Arabija je predstavila nacrte za svoj ambiciozni urbani projekat „The Line“, koji se reklamira kao grad sa jednom zgradom

u pustinji koji će se protezati preko 170 kilometara i na kraju udomiti 9 miliona ljudi.

Dio projekta Neom, grandioznog plana koji je tek na začetku, predloženi futuristički grad „The Line“ biće lociran na sjeverozapadu zalivske zemlje, u blizini Crvenog mora, prema najavi prestolonaslednika kraljevstva Muhammeda bin Selmana.

„Linija“ je zamišljena kao zgrada širine 200 metara, koja djeluje kao vertikalni grad, dizajnirana 500 metara iznad nivoa mora. Prostiraće će se na 34 kvadratna kilometra, navodi se u saopćenju za javnost Saudijske vlade i ove kompanije.

Iako je većina detalja još uvijek u magli, oni koji stoje iza dizajna tvrde da će „Linija“ biti funkcionalna putem obnovljive energije, bez puteva, automobila ili emisija. Brza železnica će povezivati njene sastavne dijelove.

Projekat Neom podržan je sa 500 milijardi dolara od Saudijske vlade i Fonda za javna ulaganja Saudijske Arabije (PIF), kojim predsjedava Bin Selman, kao i lokalnih i međunarodnih investitora.

Prvobitno planiran za 2025. godinu, odlaganja su pomjerila rok završetka Neoma za još pet godina.

(N1)

VODA PAMTI SVE

Japanski naučnik dr. Masaru Emoto je laboratorijski dokazao da riječi i emocije izazivaju promjene u molekularnoj strukturi vode.

Voda zauzima sedamdeset odsto ukupne površine planete Zemlje, a taj isti procenat vode sadrži i tijelo odrasle osobe. Dugogodišnja istraživanja japanskog naučnika Masaru Emota pokazala su da voda ima sposobnost prijema i pamćenja informacija kojima je izložena. Tokom svog dvadesetogodišnjeg opsežnog istraživanja on je uzimao uzorke vode sa najrazličitijih mesta, zamrzavao ih, a onda u laboratorijskim uslovima posmatrao.

„Uzorci vode na kojima su bile lijepe reči formirali su divne, pravilne kristale, a ovi drugi, na koje su nalepljene etikete sa ružnim i grubim rijećima, nisu imali pravilne, već razjedinjene,

amorfne oblike vidljive pod mikroskopom.“

Nije ni čudo što muslimani koriste vodu kao lijek, učeći nad njom bismilu prije nego što je popiju i učeći kur'anske ajete radi liječenja od raznih bolesti.

Vječite motivacije

- Ta, zaista, s mukom je i olakšanje... (El-İnşirah, 5-6)
- Ako budete zahvalni, Ja ču vam, zacijelo, još više dati. (Ibrahim, 7)
- A kada te robovi Moji za Mene upitaju, Ja sam, sigurno, blizu... (El-Bekara, 186)
- Allah nikoga ne opterećuje preko mogućnosti njegovih. (El-Bekara, 286)
- Allah vam zapovijeda da odgovorne službe onima koji su ih dostojni povjeravate. (En-Nisa, 58)
- Znajte da je Allah vaš zaštitnik, a divan je On zaštitnik i divan pomaže! (El-Enfal, 40)
- Život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje. (Ali Imran, 185)
- Milost Moja obuhvaća sve. (El-Āraf, 156)
- Dobra djela zaista poništavaju hrđava. (Hud, 114)
- I strpljiv budи! Allah doista neće uskratiti nagradu onima koji dobra djela čine. (Hud, 115)
- Ne povodi se za onim što ne znaš! (El-Isra, 36)
- Ne hodi po zemlji nađmeno, jer zemlju ne možeš probiti ni brda u visinu dostići. (El-Isra, 37)
- Na Dan kada budeš viđio kako se pred vjernicima i vjernicama, i s desne strane njihove, svjetlo njihovo bude kretalo: **‘Blago vama danas:** džennetske bašće kroz koje teku rijeke u kojima čete vječno boraviti - to je veliki uspjeh! (El-Hadid, 12)

